

نام کتاب : ذکرهای مستحبی

نام مؤلف : عباس عزیزی

این کتاب توسط مؤسسه فرهنگی - اسلامی شبکه الامامین الحسنین علیهم السلام بصورت الکترونیکی برای مخاطبین گرامی منتشر شده است.

لازم به ذکر است تصحیح اشتباهات تاییبی احتمالی، روی این کتاب انجام نگردیده است.

پیشگفتار

واذکر ربک اذا نسیت

(به یاد آر پروردگار خویش را، آن گاه که او را فراموش می کنی.)
به گفته قرآن کریم، هنگامی که انسان یاد خدا را فراموش کرد، بعد از آن که متوجه شد، باید پروردگار خویش را به خاطر بیاورد.

آن گاه که غیر او را فراموش می کنی، و خودت را در ذکرت (یادت) فراموش می کنی و آن گاه یادت را در یاد خود فراموش می کنی، و سپس در یاد کردن حق تو را، هر یادی را فراموش می کنی (در این هنگام پروردگارت را به یاد آر) ذکر یعنی رهایی از غفلت و نسیان.

ذکر به عمر انسان ارزش و برکت می دهد. رسول خدا ﷺ فرمود: اگر ساعتی از عمر آدمی بدون ذکر خدا بگذرد، در قیامت برایش حسرت است.
ذکر خداست که دلها را آرام، قلبها را شفا، سینه ها را صیقل، جانها را جان، دردها را درمان، روانها را سلامت، عقلها را نورانیت می بخشد.

ذکر به معنی یاد کردن به زبان است.

ذکر به معنی یاد کردن به دل است.

ذکر به معنی نگاه داشتن است.

ذکر به معنی اندیشه کردن است.

ذکر به معنی پیدا کردن است.

ذکر به معنی توحید است.

ذکر سیره عملی انبیا و ائمه اطهار علیهم السلام و اولیای خداست، و انسان به وسیله ذکر، خود را در سه عالم (دنیا و برزخ و قیامت) بیمه می کند.

حدیث قدسی است که هر گاه بنده ای ملاقات با من را دوست بدارد، من نیز ملاقات با او را دوست می دارم و هر گاه پیش خود مرا یاد کند، او را پیش خود یاد کنم و هر گاه در میان گروهی یادم کند، او را در میان جمع بهتر از آن گروه یادش کنم و هر گاه بنده ام به اندازه یک وجب به من نزدیک شود، به اندازه یک ذراع به او نزدیک شوم و هر گاه به قدر ذراعی به من تقرب جوید، به اندازه باعی (باع واحد طول است از سر انگشت دست راست تا سر انگشت دست چپ، آن گاه که دستها را افقی به طرفین باز کنند) به او نزدیک می شوم.

برای ذکر گفتن، رعایت چند شرط لازم است :

- 1- با وضو باشد.
- 2- دائم الذکر باشد، پیوسته ذکر خدا را بگوید.
- 3- حضور قلب داشته باشد، مثلاً زبان با قلب هماهنگ باشد.
- 4- زمان و مکان و تعداد آن میسر است.
- 5- در محیط گناه نباشد.
- 6- در همه حال یاد او باشیم، هم در حال راحتی و هم در حال سختی ها و مشکلات. امام حسین علیه السلام در بحبوحه جنگ، و مقارن شهادت اصحاب و فرزندان، همواره یاد خدا بود و در هر صحنه ای ذکر خدا می گفت و نیرو می گرفت.
- 7- نیت باید خالص باشد.
- 8- دهان خود را طاهر کند؛ ذکری که از دهان آلوده بیرون آید، اثر ندارد.
- 9- اعتقاد و ایمان در این ذکرها لازم است و اگر حاجت برطرف نشد، شاید علت و حکمتی داشته باشد.
- 10- نفس ذکر گفتن ارزش دارد، اگر چه حاجت شما برطرف نشود.

امیدوارم این مجموعه بتواند گره گشای مشکلات همه عاشقان و بندگان و
مظلومان و حاجتمندان و بیماران باشد و بنده حقیر را نیز از دعای خیرتان
فراموش نکنید.

عباس عزیزی

فروردین 1378

1. اهمیت ذکر گفتن

1. زیاد به یاد خدا بودن

ذکر خدا آن قدر دارای اهمیت است که خداوند سبحان هم به مردان و هم زنان توصیه فرموده که زیاد ذکر بگویید و غافل نشوید.

والذاکرین الله کثیرا و الذاکرات مردانی که بسیار به یاد خداوند و زنانی که بسیار یاد خدا می کنند. (1)

در جای دیگر به مؤمنین توصیه می فرماید: یا ایها الذین آمنوا اذکروا الله ذکرا کثیرا ای کسانی که ایمان آورده اید خدا را بسیار یاد کنید. (2)

2. محبوب خداوند

رسول خدا ﷺ می فرماید: هر کس ذکر خدا بسیار کند، خداوند او را دوست دارد. (3)

3. نحوه به یاد خدا بودن

خداوند سبحان به رسول خدا ﷺ چنین می فرماید:

1- پروردگار را در دل خود از روی تضرع و خوف یاد کن : واذکر ربک فی نفسک تضرعا و خیفه

2- آهسته و آرام نام او را بر زبان بیاور: و دون الجهر من القول

3- ذکر را همواره صبحگاهان و شامگاهان تکرار کن : بالغدو و الآصال.

4- هرگز از غافلان و بی خبران یاد خدا مباش : و لا تکن من الغافلین. (4)

4. یاد خدا در همه حال

خداوند سبحان می فرماید:

پس از اتمام نماز یاد خدا را فراموش نکنید و در حال ایستادن و نشستن و زمانیکه بر پهلو خوابیده اید به یاد خدا باشید و از او کمک بجویید. فاذکروا الله قیاما و قعودا و علی جنوبکم.⁽⁵⁾

5. به یاد خدا باشید

خداوند سبحان می فرماید:

فاذکرونی اذکرکم پس به یاد من باشید تا به یاد شما باشم.⁽⁶⁾

6. برترین ذکر

قرآن مجید برترین اعمال را معرفی می کند: **لذکر الله اکبر.**⁽⁷⁾

7. اسرار یاد خدا

در حدیثی از امام صادق علیه السلام آمده است در تفسیر جمله و لذکر الله اکبر فرمود: ذکر الله عند ما احلّ و حرّم یاد خدا کردن به هنگام انجام حلال و حرام (یعنی به یاد خدا بیفتد به سراغ حلال برود و از حرام چشم ببوشد).⁽⁸⁾

8. داروی بیماریهای روحی

علی علیه السلام فرمود: ذکر الله دواء اعلال النفوس یاد خدا داروی بیماریهای روح است.⁽⁹⁾

9. یاد خدا هنگام غذا خوردن

امام صادق علیه السلام درباره پدرش امام باقر علیه السلام می فرماید: او کثیر الذکر بود، هر وقت با او راه می رفتم، ذکر خدا می گفت و به هنگام غذا خوردن نیز به ذکر خدا مشغول بود. حتی وقتی که با مردم سخن می گفت، از ذکر خدا غافل نمی شد.⁽¹⁰⁾

10. پشتوانه ايمان

علی عليه السلام فرمود: ذکر الله دعامة الايمان ذکر خدا پشتوانه ايمان است. ⁽¹¹⁾

11. شیوه مؤمن

علی عليه السلام فرمود: ذکر الله شیمة كل مؤمن یاد خدا شیوه هر مؤمن است. ⁽¹²⁾

12. ذاكر خدا

علی عليه السلام فرمود: سامع ذکر الله ذاكر شنونده ذکر خدا، ذاكر خداست. ⁽¹³⁾

13. زبان مشغول ذکر خدا

علی عليه السلام فرمود: خوشا به حال کسی که مشغول ذکر خدا باشد، و از گفتار بیهوده خاموش بماند. ⁽¹⁴⁾

14. سرگرم شدن به ذکر الهی

از امام صادق عليه السلام است که به راستی خداوند عز و جل می فرماید: هر که به ذکر من سرگرم شود و از درخواست از من بازماند، به او عطایی بدهم بهتر از آنچه که به کسی دهم که از من درخواستی کند. ⁽¹⁵⁾

15. کلید انس با خدا

علی عليه السلام فرمود: الذكر مفتاح الانس یاد خدا کلید انس با خداست. ⁽¹⁶⁾

16. لذت با یاد خدا

علی عليه السلام فرمود: الذكر لذة المحبين یاد خدا لذت دوستداران است.

17. صلاح قلب

علی عليه السلام فرمود: اساس و صلاح قلب اشتغال آن به ذکر خداست. ⁽¹⁷⁾

18. یاد خدا

علی علیه السلام فرمود: من ذکر الله ذکره هر که در یاد خدا باشد، خداوند او را یاد کند. (18)

19. مأنوس با ذکر خدا

علی علیه السلام فرمود: هر گاه دیدی که خداوند سبحان تو را به ذکر خود مأنوس نموده (بدان که) تو را دوست می دارد. (19)

20. نور ایمان

علی علیه السلام فرمود: ذکر الله نور الایمان یاد خدا نور ایمان است. (20)

21. شیوه پارسایان

علی علیه السلام فرمود: ذکر الله شیمة المتقین، به یاد خدا بودن شیوه پرهیزکاران است. (21)

22. غذای جانها

علی علیه السلام فرمود: ذکر الله قوت النفوس و مجالسة المحبوب، یاد خداوند غذای جانها و همنشینی با محبوب است. (22)

23. بهترین اهل مسجد

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: آیا به شما خبر ندهم از بهترین کارهای شما که درجه بلندتری است برای شما و در نزد خداوند شما بهتر شما را پاکدامن می کند و از پول طلا و نقره برای شما بهتر است و خوب تر از آن است که با دشمن خود برخورد کنید و با آنها نبرد نمایید و از آنها بکشید و کشته شوید؟ عرض کردند: یا رسول الله! چرا. فرمود: آن بسیار ذکر کردن است.

سپس فرمود: مردی نزد پیغمبر ﷺ آمد و عرض کرد: بهترین اهل مسجد کیست؟ فرمود: آن که بسیار ذکر خدا کرده خیر دنیا و آخرت به او داده شده است.

و در تفسیر قول خدای تعالی ((منت مگذار که کار بیشتری کردی.))⁽²³⁾

فرمود: آنچه کار خوب برای خدا کردی، آن را بیش بشمار.⁽²⁴⁾

24. ذکر خدا حدی ندارد

امام صادق علیه السلام فرمود: هر چیزی حدی دارد که وقتی به آن رسد پایان می پذیرد، جز ذکر خدا که حدی که با آن پایان گیرد ندارد.⁽²⁵⁾

25. حدی برای ذکر گفتن نیست

امام صادق علیه السلام فرمود: خداوند نمازهای فریضه را واجب کرده است، هر کس آنها را اداء کند، حد آن تاءمین شده، ماه مبارک رمضان را هر کس روزه بگیرد حدش انجام گردیده و حج را هر کس (یک بار) به جا آورد همان حد آن است، جز ذکر الله که خداوند به مقدار قلیل آن راضی نشده و برای کثیر آن نیز حدی قایل نگردیده است. سپس به عنوان شاهد سخن، آیه **یا ایها الذین آمنوا اذکروا الله ذکرا کثیرا** را تلاوت فرمود.⁽²⁶⁾

26. نشانه شیعیان

امام صادق علیه السلام فرمود: شیعیان ما کسانی اند که هر گاه تنها باشند، بسیار ذکر خدا کنند.⁽²⁷⁾

27. ذکر در نهان

ابن فضال حدیثی را به معصوم رسانیده است که می فرماید: خداوند عزوجل به عیسی علیه السلام فرمود: ای عیسی! مرا در خاطر دار تا تو را در خاطر دارم و مرا در برابر همگنان بشری (خودت) یاد کن تا تو را در جمعی بهتر از جمع آدمیان

یاد کنم. ای عیسی! دلت را برای من نرم و با پذیرش دار و در تنهایی بسیار یادم کن و بدان که شادی من در این است که برای من تواضع کنی و در آن زنده و برازنده باشی و فسرده و مرده نباشی. (28)

28. یاد خدا با حالات زاری

امام صادق علیه السلام فرمود: فرشته ننویسد جز آنچه را بشنود و خدای عزوجل فرموده است: یاد کن در پیش خود پروردگارت را به زاری و از روی ترس (29) و ثواب این گونه ذکر را که در پیش خود شخص باشد و نهانی باشد، جز خدای عز و جل نداند، برای آن که بسیار بزرگ است. (30)

29. همنشین با خدا

ابوحمزه ثمالی از امام باقر علیه السلام نقل کرده که فرمود: در توراتی که تحریف نشده است نوشته است که: موسی علیه السلام از پروردگارش درخواستی کرد، عرض کرد: پروردگارا! تو نزدیکی به من، تا با تو راز گویم؟ یا دوری تا به تو فریاد کنم؟ خدای عز و جل به او وحی کرد: ای موسی! من همنشین آن کسی هستم که مرا یاد کند. پس موسی عرض کرد: کیست در پناه تو روزی که جز پناهت پناهی نیست. فرمود: آن کسانی که مرا یاد می کنند و من هم آنها را یاد می کنم و در راه من با هم دوستی می کنند و من هم آنها را دوست می دارم، آنانند که چون خواهم به مردم روی زمین بلا و بدی برسانم، برای خاطر آنها از همه آنان دفاع می کنم. (31)

30. یاد خدا

امام صادق علیه السلام فرمود: خداوند می فرماید: هر که مرا در نهانی یاد کند، او را آشکار یاد کنم. (32)

31. زمره عاقلان

امام صادق علیه السلام فرمود: آن که در زمره عاقلان در یاد خدای عز و جل است چون کسی است که در زمره جنگجویان در راه خدا نبرد کند. ⁽³³⁾

32. همنشین خدا

در روایت است که علی علیه السلام می فرماید: ذاکر الله سبحانه مجالسه آن که یاد خدا می کند، همنشین خداست. ⁽³⁴⁾

33. یاد خدا در شبانه روز

از امام جعفر صادق علیه السلام نقل است که خدای عز و جل به موسی علیه السلام فرمود: مرا در شبانه روز بسیار یاد کن و هنگام یاد من، خاشع باش و هنگام بلایی که به تو دهم، صابر باش، درگاه ذکرم آسوده زی و مرا پیرست و چیزی را با من شریک مساز، سرانجام تو به سوی من است. ای موسی! مرا ذخیره خویش ساز، و گنج کردارهای پاینده و شایسته خود را به من سپار. ⁽³⁵⁾

34. یاد خدا در پنهانی

امیرالمومنین علیه السلام فرموده است: هر که خدای عز و جل را در نهان یاد کند، هر آینه خدا را بسیار یاد کرده است، زیرا منافقان در عیان و پیش مسلمان خدا را یاد کنند و او را در نهان یاد نکنند، و برای همین است که خدای عز و جل در سوره نساء آیه 142 فرموده است: خودنمایی کنند در برابر مردم، و یاد نکنند خدا را جز اندکی. ⁽³⁶⁾

35. خدا را فراموش کردن

از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت شده است که فرمودند: هر کس که خداوند را فرمان برد، در یاد خدا است و هر کس از او نافرمانی کند، خدا را فراموش نموده است. ⁽³⁷⁾

36. انواع ذکر

الف) ذکر زبانی : نام خداوند را بر زبان جاری سازد و مکرر تسبیح و تحمید و تکبیر و تهلیل لا اله الا الله بگوید.

ب) ذکر قلبی : با تمام قلب متوجه او باشیم.

در حدیث آمده است که پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ روی به علی عَلِيٍّ نمود و فرمود: سه کار است که این امت طاقت آن را ندارد:

1- مواسات با برادران دینی در مال،

2- و حق مردم را از خویشتن دادن،

3- و یاد خدا در هر حال.

ولی یاد خدا(تنها) ذکر سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر نیست، بلکه یاد خدا آن است که هنگامی که انسان در برابر حرامی قرار می گیرد، از خدا بترسد و آن را ترک گوید. ⁽³⁸⁾

2. آثار ذکر گفتن

37. ذکر الهی سبب آرامش دل

قرآن با یک جمله کوتاه و پرمغز مطمئن ترین و نزدیک ترین راه را نشان داده: **الا بذكر الله تطمئن القلوب**، آگاه باش، با یاد خدا دلها آرامش می یابد. ⁽³⁹⁾

38. زیاد یاد خدا بودن

یاد خدا به انسان نیرو و آرامش و قوت و قدرت و پایداری می بخشد و انسان باید زیاد به یاد خداوند باشد: **واذكروا الله كثيرا لعلکم تفلحون**. ⁽⁴⁰⁾

39. ذکر خدا عامل رستگاری و نجات

قرآن کریم عامل فلاح و رستگاری و پیروزی و نجات را در سه چیز می داند: (1) تزکیه، (2) ذکر نام خداوند، (3) نماز خواندن.
قد افلح من تزكى، و ذکر اسم ربه فصلی. ⁽⁴¹⁾

40. یاد خدا مایه بیداری دلها

یاد خدا در همه حال و در هر روز و در صبحگاهان و شامگاهان مایه بیداری دلها و کنار رفتن ابرهای تاریک غفلت از دل آدمی است، یاد خدا همچون باران بهاری است که چون بر دل بیارد، گل های بیداری، توجه، احساس مسؤ ولیت، روشن بینی و هر گونه عمل مثبت و سازنده ای را می رویاند. ⁽⁴²⁾

41. هنگام مردن یاد خداوند

معاذ بن جبل از کلام پیامبر اکرم ﷺ استفاده کرده و نقل می کند که از پیامبر خدا ﷺ پرسیدم: کدام عمل از همه اعمال برتر است؟

حضرت فرمود: ان تموت و لسانک رطب من ذکر الله عز و جل ؛ این که به هنگام مردن زبان تو به ذکر خداوند عز و جل مشغول باشد. (43)

42. تأثیر ذکر گفتن در بازار

رسول خدا ﷺ فرمود: کسی که در بازار و هنگام غفلت مردم و اشتغال آنها به آنچه در بازار است، از روی اخلاص خدا را یاد کند، خداوند برای او هزار حسنه می نویسد و به گونه ای او را در روز قیامت مورد رحمت قرار دهد که به قلب هیچ بشری خطور نکرده باشد. (44)

43. روشنی سینه ها

در حدیثی علی علیه السلام می فرماید: ذکر الله جلاء الصدور و طمءینة القلوب یاد خداوند موجب روشنی سینه ها و آرامش دلها است. (45)

44. روشنی عقل و زنده شدن دل

علی علیه السلام در حدیثی می فرماید: هر کس خدای سبحان را یاد کند، خداوند دل او را زنده کرده و عقل و خردش را روشن گرداند. (46)

45. موجب شرح صدر

حضرت علی علیه السلام فرمود: الذکر یشرح الصدر یاد خداوند موجب شرح صدر است. (47)

46. ماءوا در بهشت

امام صادق علیه السلام فرمود: هر کس بسیار ذکر خدای عزوجل بگوید، خدا در بهشت خود او را کاخ نشین سازد و زیر درختان و گنبد های بهشتی به او ماءوا دهد یا در بهشتش او را در سایه رحمت خود گیرد و مشمول مهر مخصوص سازد. (48)

47. روشنی سینه ها و عقل

علی علیه السلام فرمود: یاد خدا نور عقول و زندگی بخش جانها و موجب روشنی سینه ها است. (49)

48. کار گشایی

علی علیه السلام فرمود: بهترین چیزی که کارها به وسیله آن به سامان رسد، ذکر خداوند است. (50)

49. راندن شیطان

امام علی علیه السلام فرمود: ذکر الله مطرده شیطان یاد خدا بودن موجب راندن شیطان است. (51)

50. دوری از دوزخ

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرموده است: هر کس فراوان ذکر خداوند عزوجل کند، خدایش دوست دارد، و هر کس ذکر خدا را بسیار گوید، برای او دو برائت نوشته می شود: برائتی از دوزخ و برائتی از نفاق. (52)

51. نورانی شدن دل

علی علیه السلام فرمود: ثمره و نتیجه ذکر خدا، نورانی شدن دلها است. (53)

52. شفای دل

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: ذکر خدا شفای دلها است. (54)

53. نجات از ترس

ابو بصیر گوید: از امام صادق علیه السلام پرسیدم از مردن مؤمن؟ فرمود: مؤمن به هر گونه مرگی بمیرد: به وسیله غرق شدن بمیرد، زیر آوار بماند، و دچار درنده

هم می شود، و به صاعقه هم بمیرد، ولی این صاعقه به کسی که در حال ذکر خدای عزوجل است نمی رسد. (55)

54. خیر دنیا و آخرت

رسول خدا ﷺ فرمودند: من اعطی لسانا ذاکرا فقد اعطی خیر الدنیا و الاخرة آن کس که خدا زبانی به او داده که به ذکر پروردگار مشغول است، خیر دنیا و آخرت به او داده شده است. (56)

55. آثار ذکر در خانه

امام صادق علیه السلام می فرماید: در هر خانه قرآن خوانده شود و ذکر خدای عزوجل در آن گفته شود، برکتش فزون شود و فرشته ها در آن درآیند و شیاطین از آن دوری گزینند و برای اهل آسمان بدرخشند، چنان که ستاره های فروزان برای اهل زمین می درخشند.

و هر خانه ای که در آن قرآن نخوانند و ذکر خدا نگویند، برکتش کم می شود و فرشته ها از آن دوری گزینند و شیطان در آن حاضر شوند. (57)

56. نجات از عذاب الهی

در حدیثی که معاذ بن جبل نقل کرده، چنین آمده است: هیچ یک از اعمال آدمی برای نجات او از عذاب الهی برتر از ذکر الله نیست. از او پرسیدند: حتی جهاد در راه خدا. گفت: آری، زیرا خداوند می فرماید: لذكر الله اکبر. (58)

57. در بهشت برین

امام صادق علیه السلام فرمود: من اکثر ذکر الله عزوجل اظله الله فی جنته هر کس بسیار یاد خدا کند، خداوند او را در سایه لطف خود در بهشت برین جای خواهد داد. (59)

58. نامه عمل نورانی

امام صادق علیه السلام فرمود: هرگاه بنده بسیار آمرزش جوید، نامه عملش بالا رود، در حالی که می درخشد. ⁽⁶⁰⁾

59. آثار یاد خدا در همه حال

- 1- هنگامی که نام خدا برده می شود، یک دنیا عظمت، قدرت، علم و حکمت در قلب انسان متجلی می گردد.
- 2- روح انسان را به نیکی ها و پاکی ها سوق می دهد.
- 3- از بدی ها و زشتی ها پیراسته می دارد.
- 4- توجه به چنین معبود بزرگی موجب احساس حضور دائم در پیشگاه او است و با این احساس فاصله انسان از گناه و آلودگی بسیار زیاد می شود.
- 5- یاد او یادآوری مراقبت اوست، یاد حساب و جزای اوست، یاد دادگاه عدل او و بهشت و دوزخ اوست و چنین یادی است که جان را صفا و دل را نور و حیات می بخشد. ⁽⁶¹⁾

60. محافظت از شر شیطان

علی علیه السلام فرمود: ذکر الله عصمة من الشیطان ذکر خدا نگهدارنده از شر شیطان است. ⁽⁶²⁾

61. زنده بودن دلها

علی علیه السلام فرمود: فی الذکر حياة القلوب یاد خدا سبب زندگی دلهاست. ⁽⁶³⁾

62. آثار ترک ذکر الهی

- قرآن مجید سزای کسانی که از یاد خدا روی می گردانند، چنین ذکر می کند:
- 1- تنگی معیشت در این جهان فان له معیشة ضنکا
 - 2- روز قیامت نابینا محسور می شود: و نحشره یوم القیامة اعمی ⁽⁶⁴⁾

- 3- شیطان بر انسان مسلط می گردد: تقیض له شیطانا فهو له قرین. (65)
- امام صادق علیه السلام فرمود: خانه ای که در آن تلاوت قرآن و یاد خدا نباشد:
- 1- برکتش کم خواهد بود،
 - 2- فرشتگان از آن هجرت می کنند،
 - 3- و شیاطین در آن حضور دائم دارند. (66)

63. بصیرت در کارها

علی علیه السلام فرمود: من ذکر الله استبصر هر کس که یاد خدا کند (در کارها) بصیرت پیدا می کند. (67)

64. محبوب پیش مردم

علی علیه السلام فرمود: هر کس به ذکر خدا مشغول باشد، خداوند یاد و نام او را (در نزد مردم) نیکو و پاکیزه دارد. (68)

65. دائما یاد خدا بودن

علی علیه السلام فرمود: مداومة الذکر خالصان الاولیاء دائما به یاد خدای بودن بهترین دوست اولیاء خداست. (69)

66. زیانکاران

قرآن مجید می فرماید: ای کسانی که ایمان آورده اید، اموال و فرزندانتان شما را از یاد خدا غافل نکنند و کسانی که چنین کنند، زیان کارانند. (70)

67. حسرت در قیامت

امام صادق علیه السلام فرمود: هرگاه عده ای، چه نیک و چه بد، در مجلس جمع شوند و به غیر یاد خدا بیردازند، در روز قیامت افسوس و حسرت می خورند.

3. ذکر بسم الله الرحمن الرحيم

68. عوامل فلاح و رستگاری

خدای سبحان عامل فلاح و رستگاری و پیروزی و نجات انسان را سه چیز می‌شمرد: قد افلح من تزکی، و ذکر اسم ربه فصلی مسلما رستگار می‌شود کسی که خود را تزکیه کند و نام پروردگارش را به یاد آورد و نماز بخواند. (71)

69. نجات از شعله های نوزده گانه آتش

عبدالله بن مسعود گوید: هر که خواهد از شعله های نوزده گانه آتش دوزخ نجات یابد، بسم الله الرحمن الرحيم گوید، زیرا بسم الله الرحمن الرحيم نوزده حرف است و خداوند تعالی هر حرفی را سیری در برابر یکی از آن شعله ها قرار می‌دهد. (72)

70. آغاز هر کار با نام خدا

رسول اکرم ﷺ فرمود: هر امر خطیری اگر با بسم الله الرحمن الرحيم آغاز نشود، آن امر ناقص و ناتمام خواهد ماند. (73)

71. جواز بهشت

رسول اکرم ﷺ فرمود: هیچ کس به بهشت در نیاید مگر با پروانه و جواز بسم الله الرحمن الرحيم به این گونه بسم الله الرحمن الرحيم این نوشته ای است از سوی خداوند ویژه فلان پسر فلان، او را در بهشت به جایگاه بلندی وارد سازید که شاخه های میوه آن آویخته و نزدیک و در دسترس باشد. (74)

72. اسم اعظم خداوند

امام رضا علیه السلام فرمودند: بسم الله الرحمن الرحيم به اسم اعظم (خداوند) از سیاهی چشم به سفیدی آن نزدیکتر است. (75)

73. معنی بسم

علی بن حسن بن فضال به نقل از پدرش می گوید: از حضرت امام رضا علیه السلام تفسیر بسم الله الرحمن الرحیم را پرسیدم. حضرت فرمود: گوینده که می گوید: بسم معنایش این است که : سمه ای از سمه های خدای را که همان عبادت است بر خود می گذارم. گفت : عرض کردم : سمه چیست؟ فرمود: یعنی علامت و نشانه. (76)

74. تفسیر بسم الله

حضرت امام حسن عسکری علیه السلام در تفسیر این سخن خدای عزوجل بسم الله الرحمن الرحیم فرموده است : اوست خدایی که تمام آفریدگان در مواقع نیازمندی ها و گرفتاری ها و شداید به هنگام قطع امید و گسستن اسباب از همه آنان که پایین از او، و غیر اویند، او را معبود خویش گرفته و به نیایش وی آهنگ می کنند و می گویند: بسم الله الرحمن الرحیم یعنی در تمام امور و کارهایم از خدایی که عبادت و پرستش تنها شایسته و سزاوار اوست، کمک و یاری می طلبم خدایی که چون دست فریادرس خواهی به سویش گشوده گردد، به فریاد رسد. ذات مقدسی که چون (از سر صدق) خوانده شود اجابت فرماید. (77)

75. ترک نام خدا

از ابن عباس (ره) منقول است که گفت : هر کس بسم الله الرحمن الرحیم را ترک کند، محققا آیه ای از کتاب خدای تعالی را ترک گفته است. (78)

76. نشانه های مؤمن

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: علامات مؤمن پنج چیز است :

1- نماز پنجاه و یک رکعت در شبانه روزی از فریضه و نافله گزاردن،

- 2- انگشتر بر دست راست کردن،
- 3- بعد از نماز جبین را به خاک در سجده گذاشتن،
- 4- بسم الله الرحمن الرحيم را بلند گفتن،
- 5- زیارت اربعین را خواندن. ⁽⁷⁹⁾

77. گریز شیطان

پیغمبر گرامی خدا ﷺ فرمود: هرگاه بنده بسم الله الرحمن الرحيم را قرائت کند، شیطان از وی بگریزد. ⁽⁸⁰⁾

78. بزرگترین آیه کتاب خدا

امام صادق علیه السلام فرمود: آنان (مخالفان) را چه می شود؟ خدایشان بکشد که (در نماز) عمداً، به آشکار و ظاهر، خواندن بزرگترین آیه در کتاب خدا را بدعت پنداشته اند (و در این کار هیچ دلیلی ندارند) و آن آیه بسم الله الرحمن الرحيم می باشد. ⁽⁸¹⁾

79. بسم الله هنگام نامه نوشتن

امام صادق علیه السلام می فرماید: در نامه ها نوشتن بسم الله الرحمن الرحيم را ترک مکن، اگر چه پس از آن شعر باشد. ⁽⁸²⁾

80. طرز نگارش بسم الله

امام صادق علیه السلام فرمود: بسم الله الرحمن الرحيم را به بهترین خط بنویس و بآ آن را کشیده قرار مده، تا (بتوانی) سین را بلند و کشیده بنویسی. ⁽⁸³⁾

81. گفتن بسم الله در همه امور

از امام صادق عليه السلام روایت شده است که چنین فرمودند: هر گاه یکی از شما وضو گیرد و یا بخورد و یا بیاشامد و یا لباسی بپوشد، سزاوار است که بسم الله الرحمن الرحیم بگوید، پس اگر چنین نکند شیطان در آن شرکت خواهد کرد. ⁽⁸⁴⁾

82. شروع هر سوره با بسم الله

بیهقی در کتاب شعب از احمد بن حنبل نقل کرده که گفت: هر که با هر سوره از قرآن کریم بسم الله الرحمن الرحیم نگوید، محققا یکصد و ده آیه از کتاب خدا را ترک گفته است. ⁽⁸⁵⁾

83. برخاستن از خواب، سر موقع

پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: هر که بخواهد شب را به عبادت برخیزد، چون در بستر خود خوابید باید بگوید: بسم الله الرحمن الرحیم بار خدایا، مرا از مکر خود آسوده مدار و یاد خودت را فراموشم مکن و مرا در گروه غافلان مقرر منما، من برخیزم در ساعت کذا و کذا. و محققا خدای عزوجل بدو فرشته ای گمارد که او را همان ساعت بیدار کند. ⁽⁸⁶⁾

84. هنگام ورود به مستراح

امام صادق عليه السلام از پدرانش، از امیر مؤمنان عليه السلام روایت می نماید که فرمود: هنگامی که برای ادرار کردن یا غیر آن برهنه شدید، بسم الله الرحمن الرحیم بگویید زیرا در این صورت، شیطان به شما نگاه نمی کند تا کارتان تمام شود. ⁽⁸⁷⁾

85. هم غذا شدن شیطان

از پیغمبر اسلام صلی الله علیه و آله پرسیده شد: آیا شیطان با انسان چیزی می خورد؟

در پاسخ فرمودند: آری، بر سر هر سفره ای که بسم الله الرحمن الرحیم گفته نشود، شیطان با آنان غذا می خورد، و به این جهت، خداوند برکت را از آن سفره بر می دارد. (88)

86. نام خدا هنگام وضو

امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که هنگام وضو نام خدا را ببرد، تمام بدنش پاک می شود و این کار کفاره گناهان بین دو وضو خواهد بود. و کسی که نام خدا را نبرد، فقط آن مقدار از بدنش که آب به آن می رسد پاک می شود. امام صادق علیه السلام فرمودند: هر کسی که هنگام وضو نام خدا را بر زبان جاری کند، گویا غسل کرده است. (89)

87. هنگام خواب

از رسول گرامی خدا صلی الله علیه و آله روایت شده است که فرمودند: هر گاه بنده در هنگام خواب بسم الله الرحمن الرحیم بگوید، خداوند می فرماید: فرشتگانم! نفس کشیدنهایش را تا صبح حسنت به حساب آورید و برایش بنویسید. (90)

88. هنگام سوار شدن

امام کاظم علیه السلام نقل می نمایند که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: اگر مردی سوار چهارپا شود و نام خدا را ببرد، فرشته ای پشت سر او سوار شده و او را تا هنگام پیاده شدن محافظت می نماید. و اگر هنگام سوار شدن، نام خدا را نبرد شیطانی پشت سر او سوار شده و به او می گوید آواز بخوان. اگر بگوید بلد نیستم، می گوید آرزو کن. و او بیوسته آرزو می کند تا پیاده شود.

89. قبل و بعد از غذا

از رسول اکرم صلی الله علیه و آله روایت شده است که فرمودند: هیچ مردی نیست که خانواده خویش را گرد آورد و آن گاه سفره را پهن نماید و آنان در آغاز

خوردن بسم الله الرحمن الرحيم و در پایان آن الحمد لله رب العالمين بگویند و سفره را بردارند، مگر آن که همگی مورد آموزش قرار خواهند گرفت. (91)

علی عليه السلام فرمود: هنگامی که غذا می خورید، در آغاز آن بسم الله الرحمن الرحيم گفته شود و در انتهای آن حمد خدا شود. (92)

90. محافظت فرشتگان

رسول خدا صلى الله عليه وآله فرمود: چنانچه آدمی در هنگام سوار شدن بر وسیله نقلیه نام خدا را ببرد بسم الله بگوید، فرشته ای برای محافظتش همراه گردد و او را تا زمانی که پیاده شود، از هر حادثه ای نگاه می دارد و اگر سوار شود و بسم الله نگوید، شیطان همراهی اش می کند. (93)

91. آفت ترک بسم الله هنگام سواری

رسول اکرم صلى الله عليه وآله فرمود: بنده هنگامی که سوار وسیله ای شود و بسم الله نگوید در ردیف شیطان قرار می گیرد. (94)

92. ذکر فاطمه زهرا عليها السلام

بانوی دو عالم حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمود:

این رطبهها از نخلی است که خداوند در بهشت برای من نشانده، آن هم بر اثر دعایی که پدرم به من آموخت و هر صبح و هر شب بر آن مواظبت دارم.

از او درخواست کردم که این دعا را به من بیاموزد، فرمود: اگر می خواهی خدا را ملاقات کنی، در حالی که از تو راضی باشد و اگر می خواهی تا زنده هستی درد تب تو را فرا نگیرد، بر این دعا مداومت کن :

بسم الله الرحمن الرحيم، بسم الله النور، بسم الله نور النور، بسم الله نور علی نور، بسم الله الذی هو مدبر الامور، بسم الله الذی خلق النور من النور، الحمد لله الذی خلق النور من النور، و انزل النور علی الطور فی کتاب مسطور، فی رق

منشور، بقدر مقدور، علی نبی محبوب، الحمد لله الذی هو بالغز مذکور، و بالفخر مشهور، و علی السراء و الضراء مشکور، و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرين.

بنام خداوند بخشنده مهربان، به نام مبارک خدا که نور عالم است، به نام مبارک خدا که نور نور عالم است، به نام مبارک خدا که نور بالای نور عالم است. به نام مبارک خدا آن نام که مدیر امور عالم است، به نام مبارک خدا آن نام که نور را از نور آفرید (یعنی عالم و آدم را از نور خود آفرید)، ستایش خداوند را که نور (وجود عالم و نور جان آدم) را از نور (جمال خود) آفرید و نور (تجلی خود) را بر طور سینا در کتاب مسطور تورات نازل کرد در صحیفه گشوده به قدری که مقدر نمود بر پیغمبر عالم و صالح خود، ستایش خدا را که نزد تمام موجودات به عزت مذکور و فخر و جلالت معروف است و در حال آسایش و سختی، باید شکرگزار او بود. و درود خداوند بر سید ما، حضرت محمد ﷺ، و اهل بیت طاهرینش باد.

سلمان می گوید: از روزی که این دعا را تعلیم گرفتم، بیش از هزار کس از اهل مدینه و مکه را تعلیم دادم و هر کس که تب او را فرا می گرفت، چون این دعا را می خواند، به امر خدای سبحان تب از او دور می گشت. (95)

93. ذکر برای بهبودی تب

در روایتی که از امام علی بن موسی الرضا علیه السلام نقل شده، آمده است که برای بهبودی تب، بر سه قطعه کاغذ بنویسد:

- 1- بسم الله الرحمن الرحيم لا تخف انک انت الاعلی.
- 2- بسم الله الرحمن الرحيم لا تخف نجوت من القوم الظالمین.
- 3- بسم الله الرحمن الرحيم الاله الخلق و الامر تبارک الله رب العالمین.

سپس بر هر قطعه سه بار سوره توحید را بخواند و در سه روز و هر روز یک
قطعه از آنها را ببلعد که ان شاءالله شفا خواهد یافت. (96)

4. ذکر لا اله الا الله

94. ثواب لا اله الا الله

ابی حمزه گوید: شنیدم که امام باقر علیه السلام می فرمود: هیچ چیز نیست که ثوابش بیشتر باشد از گواهی به اینکه بگوید: لا اله الا الله یعنی گواهی دهد به یگانگی خدا، به راستی که چیزی با خداوند عزوجل برابر نیست و در هیچ امری احدی با او شریک نیست. ⁽⁹⁷⁾

95. فقط خداوند شایسته پرستش است

امام صادق علیه السلام می فرماید: رسول خدا صلی الله علیه و آله فرموده است: استغفار و گفتن کلمه لا اله الا الله بهترین عبادت است. خداوند عزیز جبار فرموده است (آیه 22 سوره محمد): «بدان که راستش این است که نیست شایسته پرستشی جز خدا و آمرزش خواه از گناه خودت. ⁽⁹⁸⁾»

96. تجلی لا اله الا الله در بهشت

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: هر کس بگوید: لا اله الا الله برای او در بهشت درختی کاشته می شود از یاقوت سرخ، که بنش از مشک سفید برآمده، و از عسل شیرین تر و از برف سپیدتر و از مشک خوشبوتر است و در آن نمونه های پستان دوشیزگان باشد که در زیر هفتاد پیراهن برآمده باشد (و بر آن درخت برآمده باشد هفتاد جامه بهشتی). ⁽⁹⁹⁾

97. شیوه امام باقر علیه السلام

از امام صادق علیه السلام فرمود: چیزی نیست مگر آنکه برای آن حدی است که بدان پایان پذیرد جز ذکر خدا که پایانی ندارد، خدای عزوجل فریضه هایی واجب کرده است و هر که آنها را انجام دهد، همان حد و پایان آنها است، و ماه

رمضان است و هر که آن را روزه دارد همان حد و پایان آن است، و حج را واجب کرده است و هر که حج کرد به پایان آن رسیده جز همان ذکر خدا، به راستی که خدای عزوجل به اندک از آن راضی نشده و برای آن پایانی مقرر نکرده است، سپس این آیه را خواند (42 سوره احزاب): ای کسانی که گرویدید! یاد کنید خدا را بسیار و تسبیح گویدش در بامداد و پسین.

پس فرمود: خدا برای آن حدی مقرر نکرده که در آن به پایان رسد. فرمود: پدرم بسیار ذکر خدا می کرد، من به همراه او می رفتم و او ذکر خدا می گفت، با او غذا می خوردم و او ذکر خدا می گفت، و هر آینه که با مردم در گفتگو بود زبانش را از ذکر خدا باز نمی داشت و من می دیدم زبانش به کامش چسبیده بود و می فرمود: لا اله الا الله. و شیوه اش بود که ماهها را انجمن می کرد و دستور می داد به ذکر خدا تا آفتاب می زد و هر کدام که ما قرائت (قرآن) می دانستیم، دستور به قرائت می داد و هر کدام که قرائت نمی دانستیم، او را دستور به ذکر می داد.

در هر خانه ای قرآن خوانده شود و ذکر خداوند عزوجل گفته شود، برکتش افزون شود و فرشته ها در آن درآیند و شیاطین از آن دوری گزینند و برای اهل آسمان بدرخشند، چنان که ستاره های فروزان برای اهل زمین می درخشند و هر خانه که در آن قرآن نخوانند و ذکر خدا نگویند، برکتش کم شود و فرشته ها از آن دوری گزینند و شیاطین در آن حاضر شوند. (100)

98. لا اله الا الله از روی خلوص

از ابان بن تغلب از امام صادق عليه السلام فرمود: ای ابان، چون به کوفه رفتی، این حدیث را روایت کن: هر کس که از روی اخلاص گواهی دهد که نیست شایسته پرستشی جز خدا، بهشت برای او واجب باشد.

ابان می گوید: به او گفتم: راستش این است که از هر فرقه ای نزد من می آیند، برای همه آنان این حدیث را روایت می کنم؟ حضرت فرمود: آری، ای ابان چون روز رستاخیز شود و خداوند همه اولین و آخرین را گرد آورد، خدا لا اله الا الله را از آنها بگیرد جز از کسی که بر این مذهب حق باشد. (101)

99. بهترین عبادت

رسول خدا ﷺ فرمود: بهترین عبادت، گفتن لا اله الا الله است. (102)

100. تلقین به مردگان

رسول خدا ﷺ فرمودند: لا اله الا الله را به مردگان خود تلقین کنید، زیرا گناهان را از بین می برد. گفتند: یا رسول خدا! کسی که آن را در حال سلامتی بگوید چه حکمی دارد؟ فرمودند: این (ذکر) گناهان را در هر حال از بین می برد و از بین می برد و از بین می برد. به راستی که لا اله الا الله انسان مؤمن در زندگی، مرگ و برانگیختن اوست.

همچنین رسول خدا ﷺ فرمود که جبرئیل گفت: ای محمد! کاش آنها را به هنگامی که برانگیخته می شوند، می دیدی که یکی با روی سفید می گوید: لا اله الا الله و دیگری با روی سیاه می گوید: وای بر ما که نابود شدیم. (103)

101. سنگینی لا اله الا الله

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: خدای عزوجل به موسی بن عمران فرمود: ای موسی! به راستی که اگر آسمانها و ساکنان آن که نزد من هستند و زمین های هفتگانه را در یک کفه گذاشته و لا اله الا الله را در کفه دیگری بگذارند، لا اله الا الله سنگین تر از آنها خواهد بود. (104)

102. پاک کننده گناهان

امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند: هیچ بنده مسلمانی نیست که بگوید لا اله الا الله مگر این که بالا می رود و هر سقفی را می شکافد و به هیچ کدام از گناهان او بر نمی خورد، مگر این که آن را پاک می کند تا این که به خوبیهایی همانند خود برسد و بایستد. ⁽¹⁰⁵⁾

103. لا اله الا الله هم وزنی ندارد

امام محمد باقر علیه السلام می فرماید که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: هر چیزی هم وزنی دارد مگر خداوند و لا اله الا الله که هم وزنی ندارد و قطره اشکی از ترس خدا که با هیچ وزنی قابل اندازه گیری نیست و اگر این اشک بر صورت او جاری شود، هیچ گاه نداری و خواری را نخواهد دید. ⁽¹⁰⁶⁾

104. ثواب زیاد لا اله الا الله

امام باقر علیه السلام فرمودند: ثواب هیچ چیز بیشتر از گواهی به لا اله الا الله نیست، زیرا خدا همتایی نداشته و در امر خود هیچ کسی با او شریک نیست. ⁽¹⁰⁷⁾

105. عظمت لا اله الا الله

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: نه من و نه گویندگان قبل از من، همانند لا اله الا الله نگفته ایم. ⁽¹⁰⁸⁾

106. پاک شدن گناهان

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: مؤمنی نیست که بگوید لا اله الا الله مگر این که گناهان کارنامه اش پاک شده و این عمل در کنار خوبی های همانند خود قرار می گیرد. ⁽¹⁰⁹⁾

107. محبوب بودن ذکر لا اله الا الله نزد خدا

امام صادق علیه السلام فرمودند: زیاد بگوئید لا اله الا الله و الله اکبر، زیرا خدا هیچ چیزی را بیش از گفتن الله اکبر و لا اله الا الله دوست ندارد. ⁽¹¹⁰⁾

108. ثواب گفتن صد بار لا اله الا الله

امام صادق علیه السلام فرمود: عمل کسی که صد بار لا اله الا الله بگوید، برتر از اعمال سایر مردم در آن روز است، مگر عمل کسی که بیش از این گفته باشد. ⁽¹¹¹⁾

109. صد بار هنگام خواب

امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که وقت رفتن به رختخواب صد بار لا اله الا الله بگوید، خداوند خانه ای در بهشت برای او می سازد، و کسی که هنگام رفتن به رختخواب صد بار از خداوند آمرزش بخواهد، گناهان او می ریزد همان گونه که برگ درخت می ریزد. ⁽¹¹²⁾

110. ثواب گفتن لا اله الا الله با اخلاص

امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که با اخلاص لا اله الا الله بگوید، وارد بهشت می شود. و گفتن با اخلاص این است که لا اله الا الله او را از آن چه خدای عزوجل حرام کرده، باز دارد. ⁽¹¹³⁾

111. لا اله الا الله کلید بهشت

امام باقر علیه السلام می فرماید که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: جبرئیل میان صفا و مروه نزد من آمده و گفت: هر کس از امت تو با اخلاص لا اله الا الله بگوید، وارد بهشت می شود. ⁽¹¹⁴⁾

112. تاثیر ذکر لا اله الا الله همراه با خلوص

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: کسی که با اخلاص لا اله الا الله بگوید، وارد بهشت می شود. گفتن با اخلاص این است که لا اله الا الله او را از آنچه که خداوند حرام کرده باز دارد. ⁽¹¹⁵⁾

113. تاثیر ذکر لا اله الا الله با صدای بلند

امام صادق علیه السلام فرمودند رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: هیچ مسلمانی بلند نمی گوید لا اله الا الله مگر این که بی درنگ گناهایش زیر پاهایش می ریزند، همان گونه که برگهای درخت، زیر آن می ریزند. ⁽¹¹⁶⁾

114. دژ محکم الهی

وقتی که امام رضا علیه السلام به نیشابور رسید، به هنگام حرکت به طرف ماءمون محدثان اطراف او را گرفته و گفتند: ای فرزند رسول خدا! از پیش ما می روی و حدیثی نمی فرمایی که از آن استفاده کنیم! حضرت که در کجاوه نشسته بودند، سر را از کجاوه بیرون آورده و فرمودند: از پدرم موسی بن جعفر علیه السلام شنیدم که فرمود از پدرم جعفر بن محمد علیه السلام شنیدم که فرمودند از پدرم محمد بن علی علیه السلام شنیدم که فرمودند از پدرم علی بن الحسین علیه السلام شنیدم که فرمودند از پدرم حسین بن علی علیه السلام شنیدم که فرمودند از پدرم امیر المؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام شنیدم که فرمودند از رسول خدا صلی الله علیه و آله شنیدم که فرمودند شنیدم که جبرئیل می گفت: از خدای عزوجل شنیدم که فرمودند: لا اله الا الله پناهگاه من است، کسی که وارد پناهگاه من شود از عذاب من ایمن است. ⁽¹¹⁷⁾

115. تهلیل و استغفار، بهترین عبادت

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: بهترین عبادت، گفتن لا اله الا الله است.

و نیز فرمود: بهترین عبادت استغفار است و این است قول خدای عزوجل در قرآن کریم: فاعلم انه لا اله الا الله و استغفر لذنبك. (118)

(و بدان که راستش این است که نیست شایسته پرستشی جز خدا و آمرزش خواه از گناه خود). (119)

116. بهترین ذکر نزد خداوند

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: در میان سخنان هیچ سخنی نزد خدای عزوجل دوست داشتنی تر از گفتن لا اله الا الله نیست. (120)

117. ثواب پذیرفته شدن گواهی با لا اله الا الله

روزی رسول خدا ﷺ در حالی که در میان عده ای از یاران خود که علی بن ابی طالب علیه السلام نیز یکی از آنان بود، نشسته بودند، فرمودند: کسی که بگوید لا اله الا الله وارد بهشت می شود. دو نفر از یاران او گفتند: ما نیز می گوییم لا اله الا الله رسول خدا ﷺ فرمودند: گواهی به لا اله الا الله فقط از این - علی بن ابی طالب علیه السلام - و شیعیانش که پروردگار از آنان پیمان گرفته است پذیرفته می شود. آن دو نفر دوباره گفتند: ما نیز می گوییم لا اله الا الله در این هنگام رسول خدا ﷺ دست خویش را به سر علی علیه السلام گذاشته و فرمودند: نشانه آن - پیروی از علی بن ابی طالب علیه السلام - این است که پیمان او را نشکنید، در جایگاه او ننشینید و سخن او را تکذیب نکنید. (121)

118. برترین ذکر

جابر بن عبد الله انصاری گفت: شنیدم از رسول خدا ﷺ که می فرمود: لا اله الا الله برترین ذکر است. (122)

119. برترین مردم

امام صادق علیه السلام فرمود: هر که صد بار لا اله الا الله بگوید، همان روز برترین مردم از لحاظ عمل به شمار می آید، مگر کسی که افزون تر بگوید. ⁽¹²³⁾

120. تأثیر آخرین کلام

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: هر که آخرین گفتارش لا اله الا الله باشد وارد بهشت می شود. ⁽¹²⁴⁾

121. کلید آسمان

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: هر چیزی کلیدی دارد و کلید آسمان ها گفتن لا اله الا الله است. ⁽¹²⁵⁾

122. گفتن لا اله الا الله بدون تعجب

امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که بدون تعجب لا اله الا الله بگوید، خداوند پرنده ای از آن می آفریند که تا روز قیامت روی سر گوینده اش بال زده و برایش ذکر می گوید. ⁽¹²⁶⁾

123. تلقین لا اله الا الله بر میت

امام صادق علیه السلام از پدراناش علیهم السلام نقل می نماید که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: به مردگان خود لا اله الا الله تلقین کنید، زیرا همانا کسی که آخرین سخنش لا اله الا الله باشد، وارد بهشت می گردد. ⁽¹²⁷⁾

124. آثار گفتن لا اله الا الله به هنگام مصیبت

امام باقر علیه السلام فرمودند: مؤمنی نیست که هنگام رویداد مصیبتی لا اله الا الله بگوید، مگر این که خداوند همه گناهانش را می آمرزد، جز گناهان کبیره که انسان را جهنمی می کند. و هرگاه در آینده به یاد آن مصیبت افتاده، لا اله الا الله

بگوید و خدا را حمد کند، خداوند تمام گناهانی را که در بین لا اله الا الله گفتن اول و دوم مرتکب شده است، می بخشد، جز گناهان کبیره را. (128)

125. سی بار ذکر در هر روز

امام باقر علیه السلام از پدرش، از پدرانش روایت کرده که فرمودند: کسی که هر روز سی بار بگوید: لا اله الا الله الملك الحق المبين (هیچ خدایی نیست جز خدای یکتای فرمانروا که وجودش ثابت و روشن و آشکار است)، به بی نیازی رو آورده و به فقر پشت کرده و در بهشت را کوبیده است. (129)

126. برترین ذکر و بالاترین شکر

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: برترین ذکرها، ذکر لا اله الا الله و بالاترین شکرها گفتن الحمد لله می باشد. (130)

127. واجب شدن بهشت

امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که به هنگام مصیبت، گفتن لا اله الا الله به او الهام شود، بهشت برای او واجب می شود. (131)

128. بهای بهشت

امام جعفر صادق علیه السلام فرمودند: بهای بهشت گفتن لا اله الا الله و الله اکبر است. (132)

129. کوبیدن در بهشت

امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که صد بار لا اله الا الله الملك الحق المبين بگوید، خدای عزیز غالب او را از فقر پناه داده و وحشت قبرش را از بین می برد، بی نیازی را به دست آورده و در بهشت را کوبیده است. (133)

130. پاداش در دنیا و آخرت

از امام رضا علیه السلام روایت شده است که رسول گرامی خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: هر کس در هر روز صد بار بگوید لا اله الا الله الملك الحق المبين توانگری به او جلب می شود و فقر و مستمندی از او دفع می گردد و در دوزخ بر او بسته شده و در بهشت به رویش باز می گردد. (134)

131. توانگری و نجات از وحشت قبر

در کتاب کشف الغمه و امالی شیخ طوسی، با سندهای معتبر روایت شده که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود: هر کس هر روز صد مرتبه بگوید: لا اله الا الله الملك الحق المبين از فقر و وحشت قبر نجات می یابد و توانگری به او روی آورد. (135)

5. ذکر سبحان الله

132. نامی از نامهای خدا

زید شحّام می گوید: از امام جعفر صادق علیه السلام پرسیدم: تسبیح چیست؟ آن حضرت فرمود: نامی از نامهای خدا و دعای اهل بهشت است. ⁽¹³⁶⁾

133. ثواب تسبیح بدون تعجب

امام باقر علیه السلام فرمودند: کسی که بدون تعجب سبحان الله بگوید، خداوند از این ذکر پرنده ای با دو زبان و دو بال می آفریند که در میان تسبیح کنندگان خدا تا روز قیامت از جانب او خداوند را تسبیح می کند.
الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر نیز همین طور است. ⁽¹³⁷⁾

134. ریزش گناهان

امام صادق علیه السلام فرمود: هر کس که پس از نماز واجب خود، سی بار تسبیح سبحان الله بگوید، همه گناهان وجودش فرو ریزد. ⁽¹³⁸⁾

135. پاداش گوینده سبحان الله

امام صادق علیه السلام از پدر و جد بزرگوارش حضرت امام علیه السلام روایت می کند: نبی اکرم صلی الله علیه و آله در پاسخ مسائلی که مردی یهودی از آن حضرت پرسیده بود، ضمن حدیث طویلی فرمود: آن گاه که بنده سبحان الله بگوید، آنچه پایین تر از عرش خداست با او سبحان الله می گویند و به گوینده ده برابر پاداش آنها داده می شود و چون الحمد لله گوید، خداوند نعمت دنیا را به او کرامت کند تا نعمتهای آخرت را ببیند، و آن سخنی است که بهشتیان هنگام ورود به بهشت می گویند و همه سخنها در دنیا قطع می شود به جز الحمد لله که قطع نمی گردد و

آیه کریمه (احزاب، 44): درود بهشتیان در روزی که به دریافت و دیدار پاداش خدا نایل می شوند، سلام است به همین حقیقت اشارت دارد. (139)

136. پاداش در بهشت

رسول خدا ﷺ فرمود: هر کس که سبحان الله العظیم و بحمده بگوید درخت خرمایی برای وی در بهشت کاشته می شود. (140)

137. ترازوی اعمال

امیر المؤمنین علی علیه السلام می فرماید: تسبیح و سبحان الله گفتن یک نیمه از ترازوی اعمال را پر کرده و الحمد لله گفتن ترازوی اعمال را سرشار می سازد و الله اکبر گفتن فاصله میان آسمان و زمین را پر می کند. (141)

138. ذکر پیامبر ﷺ قبل از رحلت

عایشه گفت: رسول خدا ﷺ پیش از رحلت این ذکر را بسیار می فرمود: (خدایا) تو را تسبیح می کنم و به ستایش و حمد تو مشغولم، از تو آمرزش می طلبم و توبه می کنم. (142)

139. شیوه امام علی علیه السلام

امام صادق علیه السلام فرمود: علی علیه السلام را شیوه این بود که هر گاه صبح می کرد می فرمود (سه بار): سبحان الله الملك القدوس بار خدایا! راستی من به تو پناه می برم از زوال نعمت و دگرگونی عافیت و به ناگاه رسیدن بلایت و از دچار شدن به بدبختی و شر هر آنچه که در شب پیش آمده است. بار خدایا! من از تو می خواهم به حق عزت ملک و شدت نیرویت و به وسیله تسلط و بزرگواری ات و به توانایی ات بر خلقت سپس حاجت خود را بخواه. (143)

140. هزار حسنه در روز

رسول خدا ﷺ فرمود: آیا از شما، کسی عجز و ناتوانی دارد که هر روز هزار خوبی به دست آورد! کسی عرض کرد: چگونه کسی می تواند هر روز هزار حسنه کسب کند؟ فرمود: صد بار سبحان الله بگویند برای او هزار حسنه نوشته می شود یا هزار گناه از او فرو می ریزد. (144)

141. رفع هفتاد گرفتاری

از امام صادق عليه السلام روایت است که فرمود: هر کس در روز سی بار خدا را تسبیح کند خدای تبارک و تعالی هفتاد گونه گرفتاری را که پست ترین آن تهیدستی است از او رفع فرماید. (145)

142. بی نیازی در دنیا

از امام صادق عليه السلام روایت است که فرمود: هر کس سی بار بگوید: سبحان الله و بحمده (منزه است خداوند یکتا و من به ستایش او مشغولم) و سبحان الله العظیم و بحمده (منزه است خداوند بزرگ و من او را می ستایم) ثروت و بی نیازی به او روی آورد، و فقر و تهیدستی از او روی گرداند و دروازه بهشت را می کوبد. (146)

143. عوامل سنگینی ترازوی اعمال

رسول خدا ﷺ فرمود: پنج چیز است که بسیار موجب سنگینی ترازوی

اعمال می گردد:

1- سبحان الله

2- الحمد لله

3- لا اله الا الله

4- الله اكبر

5- فرزند شایسته ای از مسلمانی بمیرد و مسلمان در مصیبت او صبر کند.

(147)

144. هنگام پایین آمدن

از امام صادق علیه السلام نقل شده که می فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله در روز هر وقت رو به نشیب می گذاشت، سبحان الله می گفت : و وقتی بدن رو به بالا می نهاد، الله اکبر می گفت. (148)

145. ثواب گفتن صد بار سبحان الله

یونس بن یعقوب می گوید: از امام صادق علیه السلام پرسیدم : آیا کسی که صد بار سبحان الله بگوید از کسانی است که خدا را بسیار یاد می کند؟ فرمود: بله. (149)

146. درختی در بهشت

از امام صادق علیه السلام روایت شده است که فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: هر کس بگوید سبحان الله خدا برایش درختی در بهشت می نشاند، و هر کس بگوید الحمد لله خدا برایش درختی در بهشت می نشاند و هر کس بگوید لا اله الا الله خدا برایش در بهشت می نشاند و هر کس بگوید الله اکبر خدا در بهشت درختی برایش می نشاند.

مردی از قریش - که ابوبکر بود - عرض کرد: یا رسول الله، درختان ما در بهشت فراوان است.

حضرت فرمود: آری، ولیکن پیرهیزید از این که آتشی بر آن بفرستید و آن را بسوزانید، زیرا خدا فرموده است : ای کسانی که ایمان آورده اید، خدا و رسول را فرمان برید و اعمال خود را به سبب نافرمانی تباه نسازید. (150)

147. کلام محبوب در پیشگاه حق تعالی

ابوذر گفت: رسول خدا ﷺ فرمود: محبوب ترین کلام در پیشگاه خداوند این ذکر است:

تسبیح خدای بی شریک می کنم، پادشاهی خاص او است، و ستایش ویژه او، و او بر هر چیزی توانا است و هیچ قدرت و نیرویی نیست، مگر به عنایت و توجه خدا منزله است خدا او را می ستایم. (151)

148. سه هزار حسنه

امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که بگوید سبحان الله و بحمده و سبحة الله العظیم و بحمده، خداوند سه هزار حسنه برای او نوشته و سه هزار درجه او را بالا می برد و از این ذکر پرنده ای می آفریند که خدا را تسبیح می کند و پاداش این تسبیح برای او خواهد بود. (152)

149. محبوب ترین کلام نزد خداوند

ابوذر غفاری (رض) می گوید: رسول خدا ﷺ به من فرمود: آیا تو را خبر ندهم به محبوبترین کلام در نزد خدا! به راستی محبوب ترین سخن در پیشگاه خدا سبحان الله و بحمده گفتن است. (153)

150. سبحان الله با تسبیح تربت

در روایت دیگر به نقل از امام جعفر صادق علیه السلام آمده است که آن حضرت فرمودند:

کسی که با تسبیح تربت یک مرتبه سبحان الله بگوید، چهارصد حسنه برای او نوشته می شود، چهارصد گناهی برطرف می شود، چهارصد درجه اش بالا می رود و چهارصد حاجتش برآورده می گردد. (154)

151. محبوبترین سخنان نزد خدا

رسول خدا ﷺ فرمودند: از محبوبترین سخنان در نزد خداوند عزوجل گفتن سبحان ربی و بحمده است. (منزه است پروردگار من، و من به ستایش او مشغولم). (155)

152. محبوب نزد خداوند

ابوهریره گوید: رسول اکرم ﷺ فرمود: دو کلمه است که بر زبان سبک، و در ترازوی اعمال سنگین، و در پیشگاه خدای مهربان محبوبند، سبحان الله و بحمده و سبحان الله العظیم. (156)

6. ذکر الحمد لله

153. ذکر الحمد لله پس از غذا

امام صادق علیه السلام فرمود: هنگامی که سفره پهن می شود، بسم الله بگو و وقت خوردن بسم الله علی اوله و آخره بگو و پس از برچیدن سفره الحمد لله بگوی. (157)

154. شکر روز و شکر شب

امام صادق علیه السلام فرمود: کسی که در صبح چهار بار بگوید الحمد لله رب العالمین، بی تردید شکر آن روز را به جای آورده است و کسی که در شب آن را بگوید، شکر آن شب را ادا کرده است.

155. سفارش پیامبر صلی الله علیه و آله به علی علیه السلام

رسول خدا صلی الله علیه و آله به علی علیه السلام فرمود: یا علی! به هنگام غذا خوردن بسم الله و بعد از غذا الحمد لله بگو. (158)

156. حد تحمید الهی

یکی از اصحاب امام صادق علیه السلام از ایشان نقل می کند که ایشان فرمود: هر دعایی که پیش از آن حمد خدا نباشد، نیمه است و بی بریده است، حمد خدا باید و سپس ستایش او. من گفتم: نمی دانم چه اندازه از تحمید و تمجید بس است؟

حضرت فرمود: می گوید: بار خدایا! تویی آغاز و پیش از تو چیزی نیست و تویی انجام و پس از تو چیزی نیست، تویی آشکارا و فرازتر از تو چیزی نیست و تویی نهان و در برابر تو چیزی نه، و تویی عزیز و حکمت دار. (159)

157. ذکر هنگام خواب

امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که هنگام خواب سه بار ذکر زیر را بگوید، مانند روزی که از مادر متولد شده است، از گناهان بیرون می آید:

الحمد لله الذي علا فقهر، و الحمد لله الذي بطن فخير، والحمد لله الذي ملك فقدر، و الحمد لله الذي يحيى الموتى و يميت الاحياء و هو على كل شيء قدير.

یعنی: همه ثناها مخصوص خداوندی است که پیروز و غالب است، همه ثناها مخصوص خداوندی است که دانا به نهان و آشکار همه چیزی است، همه ثناها مخصوص خداوندی است که مالک و توانا است، همه ثناها مخصوص خداوندی است که مردگان را زنده نموده و زندگان را می میراند، و او بر هر چیزی توانا است. (160)

158. شکر گذشته و آینده

امام صادق علیه السلام فرمودند: هر کس روزی هفت بار بگوید الحمد لله على كل نعمه كانت او هي كائنه (تمامی ثناها مخصوص خداوندی است، به خاطر همه نعمتهایی که بوده یا خواهد بود)، شکر گذشته ها و آینده ها را به جای آورده است. (161)

159. سیصد و شصت بار حمد در روز

امام صادق علیه السلام فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله را شیوه بوده که هر روز سیصد و شصت بار خدا را حمد می کرد، به شماره رگهای تن انسان، و می فرمود: الحمد لله رب العالمین کثیرا علی کل حال سیاس از آن پروردگار جهانیان است، بسیار است در هر حال. (162)

160. ثواب به عهده خداوند

امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که بگوید الحمد لله کما هو اهله، (همه ثناها مخصوص خداوند است، همان گونه که شایسته آن می باشد) نویسندگان آسمانی (فرشتگان) نمی توانند ثواب آن را بنویسند.

عرض کردم: چرا؟

حضرت فرمود: چون (ثواب آن را نمی دانند و) عرضه می دارند: خدایا! از غیب آگاهی نداریم. و خداوند می فرماید: هر چه که بنده ام می گوید، بنویسید و ثواب آن باشد به عهده من. ⁽¹⁶³⁾

161. ذکر هنگام صبح

در بلدالاءمین از سلمان فارسی روایت شده است که هر بنده ای که داخل صبح شود و سه مرتبه این ذکر را تکرار کند: الحمد لله رب العالمین الحمد لله حمدا کثیرا طیبیا مبارکا، حق تعالی هفتاد نوع بلا را از او دفع می نماید که کمتر آنها اندوه باشد. ⁽¹⁶⁴⁾

7. ذکر الله اکبر

162. گفتن الله اکبر هنگام بالا رفتن

از امام صادق علیه السلام نقل شده است که می فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله در شب هر وقت رو به نشیب می گذاشت سبحان الله می گفت و چون رو به بالا می نهاد الله اکبر می گفت. ⁽¹⁶⁵⁾

163. شیوه رسول خدا صلی الله علیه و آله

ابوحمزه می گوید: امام صادق علیه السلام را دیدم که هنگام بیرون رفتن از خانه دو لب خود را می جنبانید و بر در خانه ایستاده بود. عرض کردم: دیدم دو لب خود را هنگامی که از خانه به در آمدی جنبانیدی آیا چیزی گفتی؟

آن حضرت فرمود: آری، راستی انسان چون خواهد از خانه خود به در آید، هنگام بیرون شدن سه بار بگوید: الله اکبر و سه بار بگوید: بالله اخرج و بالله ادخل و علی الله اتوکل (بار خدایا، در برابرم در خیر را بگشای و کارم را به خیر به پایان آور و از شر هر جنبنده ای نگاه دارم که مهارش را داری، راستی پروردگار من به راه راست است) پیوسته در ضمانت خداوند عزوجل است تا خداوند او را به همان جا برگرداند که در آن بوده است. ⁽¹⁶⁶⁾

164. اذکار محبوب

از ربعی از فصیل، از امام باقر و یا امام صادق علیه السلام نقل می کند و می گوید که شنیدم می فرمود: الله اکبر و لا اله الا الله بسیار بگویید، زیرا چیزی در نزد خدای عز و جل از تکبیر گفتن الله اکبر و تهلیل گفتن لا اله الا الله محبوب تر نیست. ⁽¹⁶⁷⁾

8. ذکر تسبیحات اربعه : سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله

اکبر

165. نعمتهای بوستان بهشت

رسول خدا ﷺ فرمود: چون به بوستانهای بهشت رسیدید، از نعمتهای آن بهره جوئید. پرسیدند: بوستانهای بهشت چیست؟ فرمود: مساجد. پرسیدند: نعمتهای آن کدام است؟ فرمود: سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله والله اکبر. (168)

166. درختکاری در بهشت

پیامبر ﷺ فرمود: راستی که در بهشت دشت وسیعی است، درختکاری آن را افزون کنید. عرض کردند: ای رسول خدا، درختکاری در آنجا چیست؟ فرمود: سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر گفتن است. (169)

167. هر ذکر، نهالی در بهشت

ابوهریره گوید: رسول خدا ﷺ بر من گذشت، در حالی که چند نهال با من بود. فرمود: آیا دلالت کنم شما را بر نهال هایی که برتر از اینها باشد؟ فرمود: آن سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر است. هر کلمه ای از آن را چون بگویی، خداوند به عوض آن برای تو درختی در بهشت غرس فرماید. (170)

168. ذکر باقیات صالحات

امام صادق علیه السلام فرمود: روزی رسول خدا ﷺ به یاران خود فرمودند: آیا اگر لباسها و ظرفهایتان را جمع کرده و آنها را روی هم گذارید به آسمان خواهد رسید؟ گفتند: نه، ای رسول خدا. حضرت فرمودند: نمی خواهید به شما چیزی

بگویم که ریشه اش در زمین و شاخه اش در آسمان باشد؟ عرض کردند: چرا، ای رسول خدا.

حضرت فرمودند: هر کدام از شما بعد از نماز واجبش می تواند سی بار بگوید سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر زیرا ریشه این ذکرها در زمین و شاخه اش در آسمان است. این ذکرها از زیر آوار ماندن، یا آتش سوختن، غرق شدن، افتادن در چاه، طعمه درندگان شدن، مرگ بد و حادثه ناگواری که در آن روز از آسمان فرود می آید، جلوگیری می کند و این ذکرها باقیات صالحات است. (171)

169. جلوه تسبیحات اربعه در قیامت

امام صادق علیه السلام فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: زیاد بگوید سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله والله اکبر زیرا این ذکرها در روز قیامت (با شکوه و عظمت خاصی) می آیند. بدین گونه که عده ای (از فرشتگان) در جلو، و عده ای نیز در پشت سر آنها و عده ای دیگر از پشت سر این گروه حرکت می کنند و اینها باقیات صالحات هستند. (172)

170. سپری در برابر آتش

امام صادق علیه السلام فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله به اصحاب رو کرده و فرمودند: سپرهای خود را بردارید. گفتند: ای رسول خدا! برای آن دشمنی که به ما نزدیک شده است؟ آن حضرت فرمود: نه، برای مقابله با آتش بگوئید: سبحان الله والحمد لله و لا اله الا الله والله اکبر. (173)

171. عظمت این ذکر نزد پیامبر ﷺ

رسول خدا ﷺ در حدیثی می فرماید: چنانچه سبحان الله والحمد لله و لا اله الا الله والله اكبر بگویم، برای من از آنچه که خورشید بر آن می تابد، محبوب تر است. (174)

172. مصالح فرشتگان در بهشت

رسول خدا ﷺ فرمود: وقتی به آسمان برده شدم و داخل بهشت گردیدم، در آن جا بیابانهایی و قطعه زمینهایی از مشک دیدم، که با خشتی از طلا و نقره بنا می گذاشتند و بسا دست از کار می کشیدند.

به آنان گفتم: چرا گاهی بنا می گذارید و گاهی دست نگاه می دارید؟

گفتند: تا مصالح کار برسد.

گفتم: مصالح شما چیست؟

گفتند: این است که مؤمن بگوید سبحان الله والحمد لله و لا اله الا الله و الله اكبر هر وقت او اینها را گفت بنا می گذاریم، و هر وقت ساکت شد، ما هم امساک می کنیم. (175)

173. تأکید خداوند به گفتن این ذکر

از امام صادق علیه السلام روایت شده است که فرمودند: از جمله واجباتی که خدا روی آن تأکید بسزا فرموده است، خدا را فراوان یاد کردن است. آن گاه فرمود: مقصودم از یاد کردن خدا گفتن سبحان الله والحمد لله و لا اله الا الله و الله اكبر نیست، اگر چه آن هم از ذکر کثیر به حساب می آید، و لیکن مقصودم خدا را یاد کردن است در هنگامی که انسان به چیز حلال و حرام برخورد می کند که اگر آن اطاعت از خداست، انجام دهد، و اگر نافرمانی از اوست، آن را رها کند. (176)

174. برای هر تسبیح ده درخت در بهشت

امام باقر علیه السلام گوید: رسول خدا صلی الله علیه و آله به مردی گذر کرد که در باغستانی درخت می کاشت. نزد او ایستاد و فرمود: تو را دلالت نکنم بر کشت درختانی که ریشه هایشان برجاتر و رسیدن میوه هایشان زودتر و میوه هایشان بهتر و پاینده تر باشند؟ گفت: چرا، مرا بدان راهنمایی کن یا رسول الله. فرمود: چون بامداد و پسین کنی، بگو سبحان الله والحمد لله و لا اله الا الله والله اکبر زیرا اگر آن را گویی به شماره هر تسبیح ده درخت در بهشت داری از انواع میوه و آنها از باقیات صالحاتند. فرمود: آن مرد گفت: پس به راستی یا رسول الله، من شما را گواه گرفتم که این نخلستان من وقف است و قبض شده است بر فقرای مسلمانان که مستحق صدقه باشند. ⁽¹⁷⁷⁾

175. ذکر با تربت امام حسین علیه السلام

از امام رضا علیه السلام روایت شده که هر کس با تربت امام حسین علیه السلام بگوید: سبحان الله والحمد لله و لا اله الا الله والله اکبر با هر ذکر خداوند شش هزار حسنه برای او ثبت می کند و شش هزار گناه او را محو نمود شش هزار درجه بالا برده و شش هزار شفاعت برای او می نویسد. ⁽¹⁷⁸⁾

9. ذکر تسبیحات فاطمه زهرا علیها السلام

176. ریشه این تسبیح در قرآن

امام صادق علیه السلام فرمود: تسبیح فاطمه زهرا علیها السلام از جمله ذکر بسیار است که خداوند عزوجل فرموده است: اذکروا الله ذکرا کثیرا (یاد کنید خدا را، یاد کردن بسیار). (179)

177. تسبیحات بعد از نماز

امام صادق علیه السلام فرمود: کسی که بعد از نماز واجب، پیش از آن که برخیزد، با تسبیح حضرت فاطمه علیها السلام تسبیح بگوید، خداوند او را می آمرزد. و باید این تسبیح را با الله اکبر شروع کند. (180)

178. ذکر کثیر

از امام صادق علیه السلام تفسیر این آیه کریمه را خواستند: و بسیار یاد خدا کردند و پس از این که ستم دیدند انتقام گرفتند که مقصود از ذکر کثیر چیست؟ فرمود: هر که تسبیح حضرت فاطمه زهرا علیها السلام کند، ذکر خدا بسیار کرده است. (181)

179. هدیه پیامبر به فاطمه زهرا علیها السلام

علی علیه السلام فرمود: حضرت فاطمه زهرا علیها السلام به خدمت رسول اکرم صلی الله علیه و آله رفت و درخواست خادمی نمود.

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: آیا به تو خبر ندهم به چیزی که از فایده خادم برای تو بهتر باشد؟ به هنگام خواب سی و سه بار سبحان الله و سی و سه بار الحمد لله و سی و چهار بار الله اکبر بگو. (182)

180. تعلیم تسبیح به فرزندان

امام جعفر صادق علیه السلام فرمود: ای ابوهارون! اما خردسالان خود را به تسبیح حضرت زهرا علیها السلام فرمان می دهیم، همچنان که آنان را مأمور به برگزاری نماز می نماییم. ملازم و مراقب آن باش، که هر بنده ای اگر آن را مواظبت کند، بدبخت نمی شود. (183)

181. محبوب تر از هزار رکعت نماز

امام صادق علیه السلام فرمودند: تسبیح حضرت فاطمه زهرا علیها السلام در تعقیب هر نمازی در نزد من محبوب تر از هزار رکعت نماز در هر روز است. (184)

182. بهترین تسبیح

امام باقر علیه السلام فرمود: هیچ بنده ای خدا را با ذکری تمجید و عبادت نکرد که بهتر از تسبیح حضرت فاطمه زهرا علیها السلام باشد و اگر چیزی بهتر از آن بود، رسول خدا صلی الله علیه و آله آن را به حضرت زهرا علیها السلام می بخشید. (185)

183. تسبیحات و برابری با برترین اعمال

امام صادق علیه السلام از پدرانش روایت نموده که امیرالمومنین علی علیه السلام فرمود: فقیران به نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله آمده و عرض کردند: ای رسول خدا! ثروتمندان دارایی دارند که بنده آزاد کنند، ولی ما نداریم، دارایی دارند که حج بروند، ولی ما نداریم، دارایی دارند که صدقه بدهند، ولی ما نداریم، دارایی دارند که با آن جهاد کنند، ولی ما نداریم.

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: هر کس صد بار تکبیر الله اکبر بگوید، از آزاد کردن صد بنده بالاتر است و آن کسی که صد بار تسبیح سبحان الله بگوید، بالاتر از بردن صد شتر به حج است، و هر کسی که صدبار تحمید کند الحمد لله بگوید، بالاتر از بردن صد اسب با زین، دهنه و رکاب آن در راه خداست، و هر کس که صد

بار لا اله الا الله بگویند، عمل او برتر از عمل سایر مردم است، مگر کسی که بیش از این بگوید.

امیرالمومنین علیه السلام فرمود: این خبر به گوش ثروتمندان رسید، آنان هم همین اعمال را انجام دادند. فقرا دوباره به خدمت پیامبر صلی الله علیه و آله آمده و عرض کردند: ای رسول خدا! آنچه فرمودی به گوش ثروتمندان رسید، آنان هم آن اعمال را انجام دادند. پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: اینها احسان خداست و به هر کس که بخواهد می دهد و احسان خداوند زیاد است.

184. آثار تسبیح و تحمید و تهلیل در قیامت

امام باقر علیه السلام به نقل از رسول خدا صلی الله علیه و آله می فرماید: کسی که سبحان الله بگوید خداوند به خاطر آن درختی در بهشت برای او می کارد. و کسی که الحمد لله بگوید، خداوند به خاطر آن درختی در بهشت برای او می کارد. و کسی که لا اله الا الله بگوید، خداوند به خاطر آن درختی در بهشت برای او می کارد. و آن که الله اکبر بگوید، خداوند به خاطر آن درختی در بهشت برای او می کارد. در اینجا مردی از قریش گفت: بلی، پس در این صورت، ما در بهشت درختان فراوانی داریم. حضرت فرمودند: بلی، ولی مواظب باشید آتش نفرستید، که همه آنها را بسوزاند زیرا خداوند عزوجل می فرماید: ای کسانی که ایمان آورده اید! از خدا اطاعت کنید، از رسول او نیز اطاعت کنید و اعمال خود را باطل نکنید. (186)

185. تسبیحات در کلام علی علیه السلام

امیرالمومنین علی علیه السلام می فرماید: تسبیح و سبحان الله گفتن یک نیمه از ترازوی اعمال را پر کرده و الحمد لله گفتن ترازوی اعمال را سرشار می سازد و الله اکبر گفتن فاصله میان آسمان و زمین را پر می کند.

186. تسبیح هنگام خواب

امام صادق علیه السلام درباره تسبیح فاطمه زهرا علیها السلام فرمود: چون به خوابگاه خود رفتی، سی و چهار مرتبه الله اکبر بگو و سی و سه بار الحمد لله بگو و سی و سه بار سبحان الله و آیه الکرسی و دو سوره قل اعوذ... را با ده آیه از اول سوره صافات و ده آیه از آخرش بخوان. ⁽¹⁸⁷⁾

187. تسبیحات در ترازوی اعمال

از امام صادق علیه السلام نقل است که امیرالمومنین علیه السلام فرمود: سبحان الله گفتن نیمی از اعمال است، و الحمد لله گفتن همه میزان را پر می کند، و الله اکبر میان آسمان و زمین را پر می کند. ⁽¹⁸⁸⁾

10. ذکر «یاالله» و «یارب»

188. راه استجاب دعا

امیرالمومنین علیه السلام فرمود: کسی که صد آیه قرآن، از هر کجای آن را بخواند و سپس هفت بار «یاالله» بگوید، اگر دعا کند که صخره ای از جایش کنده شود، ان شاءالله کنده خواهد شد. ⁽¹⁸⁹⁾

189. ذکر هنگام بیماری

از محمد بن حرمان گوید: اسماعیل، فرزند امام صادق علیه السلام بیمار شد و امام صادق علیه السلام به او فرمود: ده بار «بگو یارب، یارب» زیرا هر که آن را بگوید، به او ندا رسد: لیبیک! حاجتی داری؟ ⁽¹⁹⁰⁾

190. بر آورده شدن حاجت

از امام صادق علیه السلام فرمود: هر کس ده بار «یارب، یارب» بگوید، به او گفته شود: لیبیک! چه حاجتی داری؟ ⁽¹⁹¹⁾

191. ذکر بعد از نماز ظهر

امام صادق علیه السلام می فرماید: یکی از فرزندان پدرم از درد شکایت می کرد، پدرم به او می فرمود: ده مرتبه بعد از نماز ظهر بگو: «یاالله یاالله یاالله» که هر کس این ذکر را بگوید خداوند می فرماید: چه حاجتی داری ای بنده من؟! ⁽¹⁹²⁾

192. لیبیک از جانب خداوند

امام صادق علیه السلام فرمود: هر کس که بگوید یا «رب یاالله، یا رب یاالله» تا نفسش ببرد، به او گفته شود: لیبیک! چه حاجتی داری؟ ⁽¹⁹³⁾

193. تأثیر ده بار یا الله گفتن

از امام صادق علیه السلام فرمود: هر کس که ده بار بگوید یا الله یا الله به او گفته شود: لیبیک! چه حاجتی داری؟⁽¹⁹⁴⁾

194. ذکر ی بهتر از دنیا و آخرت

از امام زین العابدین علیه السلام نقل شده که فرمود: پیامبر خدا صلی الله علیه و آله بر جمعی از اقوام وارد شدند و فرمودند: آیا می خواهید به شما چیزی یاد دهم که بهتر از دنیا و آخرت باشد؟ و هر گاه مبتلا به غم و اندوهی شدید، خدای را با آن بخوانید و آن رفع شود؟ گفتند: آری یا رسول خدا.
پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: بگویید: الله الله ربنا لا نشرك به شیئا و بعد از این ذکر هر چه می خواهید بگویید.⁽¹⁹⁵⁾

195. رفع اندوه

از سعید بن یسار گوید: به امام صادق علیه السلام گفتم: غمگین می شوم. فرمود: بسیار بگو الله الله ربی لا اشرك به شیئا و هر گاه از وسوسه یا اندیشه های بیهوده (حدیث نفس) بترسی بگو: بار خدایا! من بنده و بنده زاده توام و مهارم به دست تو است، حکم تو درباره من عادلانه است و فرمانت درباره من مجری است، بار خدایا! من از تو خواهش می کنم به حق هر نامی که داری و آن را در قرآنت فرو فرستادی، یا به یکی از آفریده هایت آموختی، یا در علم غیب به خود اختصاص دادی که رحمت فرستی بر محمد و آل محمد و قرآن را نور چشم من سازی و بهار دل من و برطرف شدن اندوه و برنده هم من گردانی. الله الله ربی لا اشرك به شیئا.⁽¹⁹⁶⁾

196. ذکر برای رفع مریضی

صاحب کتاب امان الاخطار می گوید: ما دعایی را که برای رفع امراض داریم و به تجربه هم به اثرات آن رسیده ایم، این است که بر کاغذی بنویسید:

یا من اسمہ دواء و ذکرہ شفاء یا من يجعل الشفاء فیما یشاء من الاءشیاء،
صل علی محمد و آل محمد و اجعل شفائی من هذا الداء فی اسمک هذا، یا الله
یا الله یا الله یا الله یا الله یا الله یا الله یا الله یا الله یا الله یا الله
یا رب یا رب یا رب یا رب یا رب یا رب یا رب یا رب یا رب یا رب یا رب یا رب
الرحمین یا ارحم الرحمین یا ارحم الرحمین یا ارحم الرحمین یا ارحم
الرحمین یا ارحم الرحمین یا ارحم الرحمین یا ارحم الرحمین.

(ای کسی که نام مبارکت دوائی هر درد، و یاد تو شفابخش دل ها و جان ها
است، ای توانایی که دوائی درد را در هر چه بخواهی قرار می دهی، بر محمد و
آل او رحمت فرست و شفای این درد مرا، در این اسم مقدس قرار ده : یا الله یا
الله... الی آخر). (197)

11. ذکر لاحول و لا قوة الا بالله العظیم

197. دفع بلا و رفع غم و غصه

امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که در هر روز صد بار بگوید لا حول و لا قوة الا بالله خداوند هفتاد نوع بلا را از او دور می گرداند که کمترین آنها غم و غصه است. (198)

198. تأخیر زمان مرگ

امام صادق علیه السلام فرمودند: آن کس که هزار بار بگوید لا حول و لا قوة الا بالله خدای تعالی حج خانه اش را روزی اش خواهد نمود و اگر مرگش نزدیک باشد، خدا آن را به تأخیر خواهد انداخت تا حج را روزی اش سازد. (199)

199. ذکر سر بریده امام حسین علیه السلام

در دمشق شنیده شد که سر مطهر امام حسین علیه السلام می گوید: لا حول و لا قوة الا بالله. (200)

200. گنجی از بهشت

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: بسیار لا حول و لا قوة الا بالله بگوئید که آن از گنجهای بهشت است. (201)

201. دور شدن هفتاد بلا

راوی می گوید شنیدم که امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که بگوید لا حول و لا قوة الا بالله العظیم خدای عزوجل به خاطر آن هفتاد نوع بلا را از او دور می گرداند که کمترین آنها خفه شدن است. (202)

202. رفع درد و اندوه

از پیغمبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ روایت شده است که فرمودند: سخن لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم گنجی از گنجهای بهشت است و آن باعث شفا یافتن از نود و نه درد است که آسانترین آنها اندوه است. ⁽²⁰³⁾

203. شفای هفتاد و دو نوع درد

رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمود: هر کس که نعمت های فراوان به وی برسد الحمد لله رب العالمین بسیار بگوید، و آن که تهیدستی به وی فشار آورد لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم زیاد بگوید که آن گنجی از گنجهای بهشت است و شفای هفتاد و دو نوع درد است که کمترین آنها اندوه می باشد.

204. هرگاه اندوهگین شدی

از امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام روایت شده است که در سفارشی فرموده اند: ای، سفیان! هر گاه خدا به یکی از شما نعمتی عطا فرمود، بایستد و خدای عزوجل را ستایش و سپاس گوید، یعنی بگوید الحمد لله و هر گاه روزی اش برسد، باید درخواست آمرزش کند، یعنی بگوید استغفر الله و هر گاه اندوهگین شود، بگوید لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم. ⁽²⁰⁴⁾

205. داروی نود و نه بیماری

از رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ روایت شده است که فرمودند: گفتن لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم دارویی است که نود و نه بیماری را بهبود می بخشد که آسانترین آنها اندوه است و معنای این کلمه چنین است هیچ حرکت و نیرویی جز به سبب و خواست خدا پدید نیامد. ⁽²⁰⁵⁾

206. رفع شدن بلايا

از امام صادق عليه السلام روايت شده كه فرمود: هر گاه نماز بامداد و مغرب خواندى، هفت بار بگو: بسم الله الرحمن الرحيم، لا حول و لا قوة الا بالله العلى العظيم زيرا هر كه آن را بگويد، به او نرسد جنون و جذام و برص، و نه هفتاد نوع از انواع بلا. ⁽²⁰⁶⁾

207. مرتفع شدن انواع بليات

از امام باقر عليه السلام روايت شده است كه رسول گرامى خدا صلى الله عليه و آله و سلم فرمودند: هر كس سه بار بگويد بسم الله الرحمن الرحيم، لا حول و لا قوة الا بالله العلى العظيم خداوند تعالى نود و نه نوع از انواع بلا را از او دور سازد كه آسان ترين آنها خفگى است. ⁽²⁰⁷⁾

208. توصيه پيامبر به على عليه السلام

بكير مى گويد: از اميرالمومنين عليه السلام شنيدم كه مى فرمود: رسول خدا صلى الله عليه و آله و سلم به من فرمود: اى على! آيا به تو كلماتى نياموزم؟ هر گاه كه در سختى و بلايى در افتى، بگو بسم الله الرحمن الرحيم، لا حول و لا قوة الا بالله العلى العظيم زيرا خداوند عزوجل مى گرداند بدان از تو آنچه را خواهد از انواع بلا. ⁽²⁰⁸⁾

209. درمان بيمارى و ندارى

اسماعيل بن عبدالخالق گويد: مردى از اصحاب پيامبر صلى الله عليه و آله و سلم دير به خدمت ايشان رسيد و سپس نزد آن حضرت آمد.
رسول خدا صلى الله عليه و آله و سلم به او فرمود: چه چيزى موجب دير كردن تو شد از آمدن نزد ما؟ عرض كرد: بيمارى و ندارى.

فرمود: آیا به تو دعائی یاد ندهم که خدا به وسیله آن بیماری و نداری را از تو ببرد؟ عرض کرد: چرا یا رسول الله.

پیامبر ﷺ فرمود: بگو لا حول و لا قوة الا بالله العظیم، توکلت علی الحی الذی لا یموت و الحمد لله الذی لم یتخذ (صاحبة و لا) ولدا و لم یکن له شریک فی الملک و لم یکن له ولی من الذل و کبره تکبیرا.

گوید: درنگی نکرد که نزد پیغمبر ﷺ بازگشت و عرض کرد: یا رسول الله خداوند بیماری و نداری را از من برد. (209)

210. صد بار بعد از نماز صبح

امام رضا علیه السلام فرمود: هر کس پس از نماز صبح صد بار بسم الله الرحمن الرحیم، لا حول و لا قوة الا بالله العظیم بگوید، به اسم اعظم خدا از سیاهی چشم به سفیدی آن نزدیک تر شده و به راستی که در مدار اسم اعظم قرار گرفته است. (210)

211. هفت بار بعد از نماز صبح و مغرب

از امام صادق علیه السلام نقل است که فرمود: دنبال نماز فجر و نماز مغرب هفت بار بگوید: بسم الله الرحمن الرحیم لا حول و لا قوة الا بالله العظیم خداوند عزوجل هفتاد نوع بلا را از او بگرداند که آسانترین آنها بادهای بد (چون استسقاء و غیره، یا مقصود عفونت اعضاء است که بوی بد دهد، یا گرفتاری به توفان که موجب سقوط و هلاکت باشد - از مجلسی و غیره) و پیسی و دیوانگی است، و اگر شقی باشد از شقاوت به در آید و در سعادت‌مندان نوشته شود. (211)

212. دفع انواع بیماریها

از امام صادق علیه السلام فرمود: چون نماز مغرب و بامداد بخوانی، هفت بار بگو: بسم الله الرحمن الرحيم، و لا حول و لا قوة الا بالله العظیم زیرا هر کس آن را بگوید، خوره و پیسی و دیوانگی و هفتاد نوع بلا به او نرسد. ⁽²¹²⁾

213. زمزمه امام حسین علیه السلام

کار جنگ بر امام حسین علیه السلام سخت و تنگ شد و یگانه و تنها ماند، به خیمه های فرزندان پدرش روی آورد، آنها را از ایشان خالی و تهی دید، سپس به خیمه های اصحاب و یارانش التفات نمود، و نگریست کسی از آنان را ندید، پس شروع و آغاز نمود بسیار گفتن لا حول و لا قوة الا بالله العظیم. ⁽²¹³⁾

214. سفارش به این ذکر الهی

یکی از اذکاری که عالمان دین به آن بسیار اشاره کرده اند، ذکر لا حول و لا قوة الا بالله العظیم است.

امام باقر علیه السلام در معنی این ذکر که به طور اختصار حوقله گفته می شود فرموده است: یعنی هیچ توانایی برای ما از اینکه معصیت خدا را نکنیم جز کمک و امداد الهی نیست و هیچ نیرویی برای انجام طاعت خدا جز به توفیق او نداریم. ⁽²¹⁴⁾

215. ذکر سر مقدس اباعبدالله علیه السلام

مرحوم مغرم می نویسند: موقعی که فرستنده یا پادشاه روم، به یزید پرخاش نمود و عمل جنایت بار او را محکوم ساخت، یزید امر به قتل او داد، سر مقدس به صدای بلند به سخن آمد و خواند: لا حول و لا قوة الا بالله. ⁽²¹⁵⁾

216. رفع همّ و غم

ابن بابویه به سند معتبر از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده است، که هر کس در هر روز صد مرتبه بگوید: لا حول و لا قوة الا بالله خداوند تعالی هفتاد نوع بلا را از او دور می گرداند که کمترین آنها رفع همّ و غم است و هرگز پریشانی نمی بیند. ⁽²¹⁶⁾

217. سفارش علی علیه السلام به کمیل

علی علیه السلام خطاب به کمیل بن زیاد می فرماید: ای کمیل! هر روز نام خدا را بر زبان جاری کن، بگو: لا حول و لا قوة الا بالله بر خدا توکل کن، ما را یاد کن، نام ما بیر و بر ما درود فرست.

ای کمیل! به هنگام غذا نام خدایی را که با اسمش هیچ دردی زیان نرساند و نامش برای هر بدی و دردی درمان است به زبان آور.

ای کمیل! به هنگام هر سختی بگو: لا حول و لا قوة الا بالله تا خدا آن را کفایت کند. و به هنگام نعمت بگو: الحمد لله تا زیاد شود و چون روزی ات دیر رسد، استغفار کن تا خدا گشایش دهد. ⁽²¹⁷⁾

218. ذکر هنگام بیرون آمدن از خانه

پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله در روایتی درباره آداب و اذکار بیرون آمدن از خانه چنین فرمودند: کسی که هنگام خروج از منزل بگوید بسم الله الرحمن الرحيم دو فرشته می گویند: هدایت شدی. و اگر بگوید لا حول و لا قوة الا بالله می گویند: حفظ شدی. و اگر بگوید توکلت علی الله می گویند: بی نیاز شدی.

در این هنگام شیطان می گوید: چگونه می توانم در بنده ای که هدایت شده، حفظ گردیده و بی نیاز شده است، نفوذ کنم. ⁽²¹⁸⁾

219. خروج از خانه

ابوحمزه می گوید: چون امام باقر علیه السلام از خانه بیرون می شد، می گفت :
بسم الله خرجت، و على الله توكلت، و لا حول و لا قوة الا بالله. (219)

220. برای رفع فقر

از امام صادق علیه السلام نقل است که پیامبر صلی الله علیه و آله فرموده اند: هر کس که فقر به او
روی آورد، این ذکر را زیاد بگوید: لا حول و لا قوة الا بالله. (220)

221. ذکر بعد از نماز صبح و مغرب

سید بن طاووس به سند معتبر از حضرت رضا علیه السلام روایت کرده هر که بعد از
نماز صبح صد مرتبه بگوید: بسم الله الرحمن الرحيم لا حول و لا قوة الا بالله
العلی العظیم بداند که این ذکر به اسم اعظم خدا نزدیک تر است از سیاهی چشم
به سفیدی آن، و امید زیادی است به برآورده شدن حاجتش.

و به سندهای معتبر از امام صادق علیه السلام و امام کاظم علیه السلام منقول است که هر
کس بعد از نماز صبح و مغرب، پیش از آن که سخنی بگوید و حرکتی کند، هفت
مرتبه این دعا را بخواند، هفتاد نوع بلا از وی دور شود، که کمترین آنها خوره و
پسی و شر شیطان رجیم است. (221)

222. توسل به امام جواد علیه السلام

برای شفا یافتن هر مریضی دو رکعت نماز حاجت و توسل به حضرت جواد
الائم علیه السلام بخواند و بعد یکصد و چهل و شش مرتبه بگوید: ما شاء الله لا حول
و لا قوة الا بالله. اگر در ساعتی که منسوب به آن حضرت است باشد، بسیار
مفید و ساعت آن را هم از نماز عصر تا دو ساعت بعد از آن تشخیص داده اند
که مورد استجاب است. (222)

223. ذکر برای رفتن حج

حضرت صادق علیه السلام فرمود: هر کس هزار مرتبه لاحول و لا قوة الا بالله بگوید خداوند حج را روزی او گرداند و اگر اجل او نزدیک شده باشد خداوند اجلس را تأخیر اندازد تا حج را به او روزی فرماید. (223)

224. دوری شیطان

شیخ شهید از حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله نقل کرده که فرمود: شیطان بر دو قسم است: شیطان جنی، که با گفتن لاحول و لا قوة الا بالله العلی العظیم از شما دور می شود.

و شیطان انسی، که آن هم از شما دور می شود با فرستادن صلوات بر محمد و آل او: اللهم صل علی محمد و آل محمد. (224)

225. رفع گرفتاری

در مکارم الاخلاق است که حضرت رسول صلی الله علیه و آله به علی علیه السلام فرمودند: هر گاه گرفتاری پیدا کردی، این دعا را زیاد بخوان:

بسم الله الرحمن الرحیم، لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم ایاک نعبد و ایاک نستعین. (225)

226. رفع وسوسه شیطان

از حضرت صادق علیه السلام نقل شده که فرموده: برای دفع وسوسه شیطان دست بر سینه خود بکش و بگو: بسم الله و بالله محمد رسول الله و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم، اللهم امسح عنی ما احذر.

سپس دست خود را بر شکم می کشی و این ذکر را سه مرتبه تکرار می کنی که ان شاء الله برطرف می شود. (226)

227. دفع هفتاد بلا

جمیل گوید، شنیدم که امام صادق علیه السلام می فرمود: هرکس هفتاد بار بگوید: ما شاء الله لا حول و لا قوة الا بالله هفتاد نوع بلا از او بگردد که آسان تر از همه، خنق و خفه شدن باشد. گفتم: قربانت! خنق چیست؟ فرمود: مقصود این است که دچار دیوانگی نشود تا خفه گردد. ⁽²²⁷⁾

228. درمان دردها

از امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمود: هر دردمند دست خود را به موضع درد بگذارد و بگوید: بسم الله و بالله و محمد رسول الله صلی الله علیه و آله و لا حول و لا قوة الا بالله اللهم امسح عني ما اجد (به نام مقدس خدا و مقام رسول خدا حضرت محمد صلی الله علیه و آله استعانت و کمک می جویم چون غیر از قدرت خدا هیچ قدرتی را موثر نمی دانم، خدایا دردی را که در وجودم احساس می کنم برطرف فرما.) پس با دست راست موضع درد را سه مرتبه مسح کند. ⁽²²⁸⁾

229. ذکرهای موثر در دنیا و آخرت

امام باقر علیه السلام فرمودند: شخصی به نام شبیه هذلی، حضور پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله آمده و عرض کرد: ای پیامبر خدا! پیرمردی هستم که سنم بالا است و کارهایی مانند نماز، روزه، حج و جهاد را که قبلا انجام میدادم، اکنون نمی توانم انجام دهم. ای رسول خدا! سخنی به من بیاموز که ثواب خداوند را نصیب سازد و بر من آسان گیر ای رسول خدا! آن حضرت فرمودند: سختی را تکرار کن و او تکرار کرد. و به همین ترتیب تا سه بار سخن خود را تکرار کرد. آن گاه پیامبر صلی الله علیه و آله به او فرمودند: اطراف تو هیچ درخت و گلی نبود، مگر اینکه دلشان به حالت سوخت و برایت گریه کردند. پس از نماز صبح ده بار بگو سبحان الله العظيم و بحمده و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظيم (خدای بزرگ را منزه

میدانم و به تنای او مشغولم و هیچ توان و نیرویی جز با یاری خدای بزرگ بلند مرتبه بزرگ نیست) که همانا خداوند بزرگ با این ذکر تو را از کوری، دیوانگی، جذام، فقر و زیر آوار ماندن محفوظ می دارد. عرض کرد: ای رسول خدا، این ذکر برای دنیا بود، برای آخرت چه؟ پیامبر ﷺ فرمودند: اللهم اهدني من عندك، وافض علي من فضلك وانشر علي من رحمتك و انزل علي من بركاتك (خداوندا! مرا از جانب خود راهنمایی نما و از فضل خویش بهره مند ساز، از رحمت خود بر من فرو ریز و از برکات خود بر من نازل فرما).

حضرت صادق عليه السلام فرمودند: این دستورات را گویی او با دستانش گرفت و رفت. آن گاه پیامبر ﷺ فرمودند: بدانید که همانا اگر او در روز قیامت بیاید و این اذکار را عمدا ترک نکرده باشد، خداوند هشت در بهشت را به روی او باز می کند که از هر دری که خواست وارد شود. (229)

230. ذکر بامدادان

از حماد بن عثمان گوید: شنیدم امام صادق عليه السلام می فرمود: هر که چون نماز بامداد گزارد، صد بار بگوید: ماشاء الله كان لا حول و لا قوة الا بالله العلي العظيم (آنچه خداوند بخواهد، خواهد شد و هیچ نیرو و توانی، جز با کمک او نخواهد بود)، در آن روز خود بدی نبیند. (230)

231. برطرف شدن حاجات

امام صادق عليه السلام فرمودند: کسی دعا نمی کند و در پایان نمی گوید ماشاء الله، لا حول و لا قوة الا بالله مگر این که حاجتش برآورده شود. (231)

232. ذکر هنگام سفر

از حسن بن جهم از ابی الحسن عليه السلام فرمود: چون از منزلت بیرون شوی در سفر باشی و یا در حضر، بگو: بسم الله، آمنت بالله، توكلت على الله، ما شاء الله،

لا حول و لا قوة الا بالله شياطين به او برخوردند و برگردند و فرشته ها به روى آنها بزنند و بگویند: شما چه راهی بدو دارید با اینکه خدا را نام برده و به او ایمان دارد و بر او توکل کرده است و گفته است: ما شاء الله لا حول و لا قوة الا بالله.

233. نوشتن ذکر بر روى انگشتر

امام صادق عليه السلام فرمودند: کسی که روى انگشتر خود بنویسد: ما شاء الله لا حول و لا قوة الا بالله استغفر الله (آنکه خدا بخواهد، همان خواهد شد، هیچ نیرویی نیست، مگر با یاری خداوند، از خداوند آمرزش می خواهم)، از فقری که همه چیز او را از بین ببرد ایمن خواهد شد. ⁽²³²⁾

12. ذکر استغفر الله ربی و اتوب الیه

234. ریزش گناهان

یاسر از امام رضا علیه السلام نقل کرده است که فرمود: مثل استغفار همچون برگی است بر درختی که بجنبند و پیایی فرو ریزد و آن که از گناهِش آمرزش جوید و باز گناه کند، چون مسخره کننده پروردگار خود باشد. ⁽²³³⁾

235. بیست و پنج بار استغفار

از امام صادق علیه السلام نقل است که رسول خدا صلی الله علیه و آله را شیوه چنان بود که از هیچ مجلسی بر نمی خاست، گرچه کوتاه بود تا بیست و پنج بار از خدای عزوجل استغفار می کرد. ⁽²³⁴⁾

236. استغفار بهترین عبادت

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: بهترین عبادت ها استغفار است و این است قول خدای عزوجل در قرآن کریم: فاعلم انه لا اله الا الله و استغفر لذنبک ⁽²³⁵⁾ (و بدان که راستش این است که نیست شایسته پرستشی جز خدا و آمرزش بخواه از گناه خود). ⁽²³⁶⁾

237. استغفار بعد از نماز واجب

امام باقر علیه السلام فرمود: هر که دنبال نماز واجب پیش از آن که دو پای خود تا کند سه بار بگوید: استغفر الله الذی لا اله الا هو الحی القیوم ذوالجلال و الاکرام و اتوب الیه (آمرزش می خواهم از خدایی که نیست شایسته ستایشی جز او، زنده و پاینده است، صاحب جلالت و اکرام است، و به او باز گردم)، خداوند عزوجل گناهِانش را بیامزد، گرچه مانند کف دریا باشند. ⁽²³⁷⁾

238. ثواب استغفار

امام باقر علیه السلام از پدرانش علیهم السلام نقل می نماید که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: خوشا به حال آن که روز قیامت در نامه عملش زیر هر گناهی استغفر الله باشد. (238)

239. هفتاد بار استغفار در روز

امام صادق علیه السلام فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله در هر روز، هفتاد بار از خداوند عزوجل آمرزش می طلبید و به درگاه خدای عزوجل هفتاد بار توبه می کرد. راوی گوید، گفتم: او می فرمود استغفر الله ربی و اتوب الیه؟ آن حضرت در پاسخ فرمود: هفتاد بار می فرمود استغفر الله، استغفر الله و هفتاد بار می فرمود اتوب الی الله، و اتوب الی الله. (239)

240. استغفار در نماز وتر

امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که به مدت یک سال در نماز وتر هفتاد بار ایستاده بگوید استغفر الله و اتوب الیه خداوند تبارک و تعالی او را از کسانی که در سحرها آمرزش می طلبند (و در قرآن کریم از آنها یاد شده است) می نویسد و آمرزش خدای عزوجل برای او واجب می شود. (240)

241. کلید آمرزش گناهان کبیره

امام صادق علیه السلام فرمودند: هیچ مؤمنی نیست که در شبانه روز مرتکب چهل گناه کبیره شود، آن گاه با پشیمانی بگوید: استغفر الله الذی لا اله الا هو الحی القیوم بدیع السموات و الارض ذالجلال و الاکرام و اءسئله ان یتوب علی (از خداوندی که جز او خدایی نیست، زنده و قیوم (ازلی و قائم به ذات خویش) و پدیده آورنده آسمان ها و زمین، که بزرگ و عزیز است، آمرزش خواسته و از او می خواهم مرا ببخشد)، مگر این که خداوند آن گناهان را می آمرزد، و در کسی که هر روز بیش از چهل گناه کبیره مرتکب شود، خیری نیست. (241)

242. استغفار با تربت امام حسین علیه السلام

از امام جعفر صادق علیه السلام نقل شده است که فرمود: هر کس سنگ هایی را که از تربت امام حسین علیه السلام درست می کند (یعنی تسبیح پخته) بگرداند، به تعداد هر استغفر الله ربی و اتوب الیه هفتاد استغفار برای او ثبت می شود و اگر تسبیح در دستش باشد و ذکر نگوید، به عدد هر دانه، هفت مرتبه استغفار برای او نوشته می شود. ⁽²⁴²⁾

243. اقرار به گناهان

امام صادق علیه السلام از پدرانش علیهم السلام نقل می نماید که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: هر کس دارای این چهار چیز باشد، در بزرگترین نور خداوند به سر می برد:

- 1 - نگهدار امرش شهادت به این باشد که خدایی جز خداوند یگانه نیست و همانا من رسول خدایم؛
- 2 - و به هنگام رسیدن مصیبتی بگوید: انا لله و انا الیه راجعون (ما از خداییم و به سوی او باز می گردیم)؛
- 3 - و هنگامی که به خیری برسد بگوید: الحمد لله (همه ثناها مخصوص خداست)؛
- 4 - هنگامی که گناهی مرتکب شود، بگوید: استغفر الله و اتوب الیه (از خداوند آمرزش خواسته و به سوی او باز می گردم). ⁽²⁴³⁾

244. استغفار در هر روز از ماه شعبان

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: کسی که در هر روز از ماه شعبان هفتاد بار بگوید: استغفر الله الذی لا اله الا هو الرحمن الرحیم الحی القيوم و اتوب الیه (از خداوندی که هیچ خدایی جز او نیست، بخشنده و مهربان است، زنده و قیوم

(ازلی و قائم به ذات خویش) است، آمرزش می طلبم و به درگاه او توبه می
کنم)، در افق مبین نوشته می شود.
عرض کردم : افق مبین چیست؟
فرمودند: دشتی است در برابر عرش با رودهای جاری، که ثواب های بزرگ
و عالی در آن نهفته است. ⁽²⁴⁴⁾

13. ذکر آیه الکرسی

245. آیه الکرسی (سوره بقره، آیات 255 تا 257)

الله لا اله الا هو الحي القيوم لا تاءخذه سنة و لا نوم له ما في السموات و ما في الارض من ذا الذي يشفع عنده الا باذنه يعلم ما بين ايديهم و ما خلفهم و لا يحيطون بشيء من علمه الا بما شاء و سع كرسية السموات و الارض و لا يؤده حفظهما و هو العلي العظيم # لا اكراه في الدين قد تبين الرشد من الغي فمن يكفر بالطاغوت و يؤمن بالله فقد استمسك بالعروة الوثقى لا انفصام لها و الله سميع عليم # الله ولي الذين آمنوا يخرجهم من الظلمات الى النور و الذين كفروا اوليائهم الطاغوت يخرجونهم من النور الى الظلمات اولئك اصحاب النار هم فيها خالدون.

ترجمه :

الله است که خدایی جز او نیست. زنده و بسیار نگاهدارنده است. او را خواب سبک و سنگین فرا نگیرد. آنچه در آسمانها و در زمین است از آن اوست. کیست که در آستان او جز به اذن او شفاعت کند؟ آنچه در پیش روی و در پشت سر آنان است می داند، و به چیزی از علم او احاطه نیابند، مگر به آنچه او بخواهد. سلطنت و قدرت او آسمانها و زمین و سراسر جهان هستی را فرا گرفته است و نگهبانی آن دو، او را گران نیاید و اوست بلند قدر و بزرگ مرتبه. در دین اکراه نیست. همانا که راه راست از راه کج آشکار گردید. پس آن کس که به طاغوت کافر گردد و به خدا ایمان آورد، همانا که در حقیقت، به دستاویزی درآویخته باشد که آن را انقطاعی نباشد، و خدا شنوا و دانا است. خدا دوست کسانی است که ایمان آورند، آنان را از تیرگی ها به نور بیرون آورد، و کسانی

که کفر ورزند، طاغوت دوست آنان است و آنان را از روشنایی به تاریکی ها فرو برد. آنانند اصحاب آتش، و آنان در آتش جاویدند.

246. هنگام خواب

امام صادق علیه السلام فرمود: هر که هنگام خوابیدنش سه بار آیه الکرسی بخواند و آیه 18 از سوره آل عمران: شهد الله انه لا اله الا هو و الملائکة و اولوا العلم قائما بالقسط لا اله الا هو العزيز الحکیم و آیه سخره و آیه سجده را قرائت کند، دو شیطان بر او گمارده شود تا او را از مرده شیاطین حفظ کنند بخواهند یا نخواهند و با آن دو، سی تن فرشته باشند که خدای عزوجل را حمد کنند و او را تسبیح گویند و تهلیل گویند و تکبیر گویند و برای او آمرزش خواهند تا آن بنده از خواب بیدار شود و همه ثوابش از او باشد. (245)

247. نورانیت در قبر

امام صادق علیه السلام فرمودند: زمانی که مؤمن آیه الکرسی را بخواند و ثوابش را برای اهل قبور قرار دهد، خداوند از هر حرفی ملکی گرداند که خدای را برای او تسبیح کند تا روز قیامت، و به وی مزد شصت پیامبر را دهد و خدا در هر قبری از مشرق تا مغرب چهل شمع از نور داخل کند و قبرهای آنها را وسعت دهد. (246)

248. آیه الکرسی بعد از نماز و وقت خواب

از رسول گرامی خدا صلی الله علیه و آله روایت شده است که فرمودند: هر کس که آیه الکرسی را بعد از هر نماز واجب بخواند، چیزی مانع از داخل شدنش در بهشت نخواهد بود، مگر مرگ و بر خواندن آن کسی مواظبت نمی کند، مگر آن کس که صدیق و راست و درست باشد و هر کس آن را در هنگام خواب بخواند، خدا او

را و خانه اش را و خانه کسانی را که در همسایگی وی قرار دارند، ایمن خواهد ساخت. (247)

249. قبولی نماز

از پیغمبر گرامی ﷺ روایت شده است که فرمودند: هر کس که آیه الکرسی را بعد از هر نماز فریضه ای بخواند، نمازش مورد قبول قرار می گیرد و در امان خدا خواهد بود. (248)

250. ثواب آیه الکرسی بعد از وضو

از امام باقر علیه السلام روایت شده که فرمودند: هر کس بعد از وضو گرفتن یک بار آیه الکرسی بخواند، خدا ثواب چهل سال عبادت را به او عطا کند و چهل درجه را برایش بالا برد و چهل حورالعین را به تزویجش درآورد. (249)

251. خروج از منزل

از امیر مؤمنان علی علیه السلام روایت شده است که فرمودند: هر گاه یکی از شما حاجتی داشت، پس صبح پنجشنبه در طلب آن برود، زیرا رسول اکرم صلی الله علیه و آله در دعا گفت: خدایا، در بیرون رفتن امتم در بامداد پنجشنبه برکت قرار ده و چون از منزل برون رفت، آیات سوره آل عمران و آیه الکرسی و سوره انا انزلناه... را بخواند. (250)

252. رحمت الهی

از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت شده است که فرمودند: هر کس آیه الکرسی را بعد از هر نمازی بخواند، هفت آسمان شکافته گردد و به هم نیاید تا خدا به سوی خواننده اش نظر رحمت افکند و پس از آن فرشته ای را برانگیزد که از آن هنگام تا فردای آن کارهای خوبش را بنویسد و کارهای بدش را محو نماید. (251)

253. دفع آفت از مال و جان

امام زین العابدین علیه السلام نقل می نماید که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: کسی که چهار آیه اول سوره بقره، آیه الکرسی، و دو آیه بعد از آن و سه آیه آخر این سوره را قرائت نماید، خودش و مالش دچار هیچ گونه آفتی نخواهد شد، شیطان به او نزدیک نشده و قرآن را فراموش نخواهد کرد. ⁽²⁵²⁾

254. حفاظت از گزندها

به سند معتبر از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام منقول است: هر که آیه الکرسی را بعد از هر نماز فریضه بخواند، او را گزند ضرر نرساند. ⁽²⁵³⁾

255. كفاره گناهان

امام صادق علیه السلام فرمودند: هر کس بعد از نماز جمعه، وقتی که سلام می دهد، حمد را یک بار قل هو الله احد را هفت بار قل اعوذ برب الفلق هفت بار قل اعوذ برب الناس را هفت بار و آیه الکرسی، آیه سخره ان ربکم الله الذی خلق السموات... ⁽²⁵⁴⁾ و آیه ما قبل آخر سوره توبه لقد جاءکم رسول من انفسکم... را بخواند، كفاره گناهان او از آن جمعه تا جمعه دیگر خواهد بود. ⁽²⁵⁵⁾

256. آیه الکرسی در نماز مستحبی

امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که در هر رکعت از نماز مستحبی خود قل هو الله احد و انا انزلناه فی لیلۃ القدر و آیه الکرسی را بخواند، خداوند عمل او را بهترین اعمال خواهد دانست، مگر کسی که مانند او و بیش از او این عمل را انجام دهد. ⁽²⁵⁶⁾

257. ذکر رسول خدا صلی الله علیه و آله در بستر

از محمد بن مروان روایت شده است که امام صادق علیه السلام فرمود: آیا به شما گزارش ندهم آنچه را که شیوه رسول گرامی خدا صلی الله علیه و آله بود که هرگاه ایشان به

بستر خویش جای می گرفت، چه می فرمودند؟ گفتم: چرا. فرمود: آیه الكرسي را می خواند و می گفت: آمنت بالله و کفرت بالطاغوت بار خدایا! مرا در خواب و بیداری ام حفظ کن. ⁽²⁵⁷⁾

258. مانع بیماری

راوی گوید: از امام رضا علیه السلام شنیدم که فرمودند: کسی که به هنگام خواب آیه الكرسي بخواند، ان شاء الله از فلج شدن ترسی نخواهد داشت. و هر که آن را پس از هر نمازی بخواند، هیچ گزنده زهرداری به او آسیب نخواهد رساند. ⁽²⁵⁸⁾

259. دوری از بلاها و گناهان

به روایت دیگر، هر که آیه الكرسي را بعد از هر نماز فریضه بخواند، نمازش مقبول گردد و در امان خدا باشد و خدا او را از بلاها و گناهان نگاه دارد. ⁽²⁵⁹⁾

260. آیه الكرسي در تنهایی

به معصوم رسانیده است که فرمود: هر که تنها در خانه ای شب را به سر برد، باید آیه الكرسي را بخواند و باید بگوید: بار خدایا! هر اسم را آرام کن و ترسم را بیاسای و در تنهایی کمکم کن. ⁽²⁶⁰⁾

261. آغاز سفر با آیه الكرسي

امام صادق علیه السلام فرمود: سفر را با دادن صدقه و یا با خواندن آیه الكرسي آغاز کن. ⁽²⁶¹⁾

262. هنگام عزیمت به سفر

از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت شده است: اگر مردی عازم سفر است، بر در خانه اش رو به مسیری که می رود، بایستد و سوره حمد و آیه الكرسي را به جلو و چپ و راست بخواند. ⁽²⁶²⁾

263. دعای بعد از آیه الكرسي

از امام صادق عليه السلام نقل است که فرمودند: هر کس در سفر، آیه الكرسي را در هر شب بخواند، خود و همراهانش سالم بمانند و سپس بگوید:
اللهم اجعل مسیری عبدا و صمتی تفکرا و کلامی ذکرا. (خداوندا! سیر مرا وسیله عبرت، و سکوتم را وسیله تفکر، و سختم را ذکر قرار ده).⁽²⁶³⁾

264. ذکر برای رفع هم و غم

از امیر المؤمنین علی عليه السلام روایت شده است که پیغمبر اکرم صلى الله عليه وآله هر موقع که غم و اندوهی بر آن حضرت روی می داد، بعد از خواندن آیه الكرسي این دعا را می خواند و می فرمود: مسلمانانی نیست که این دعا را سه بار بخواند، مگر آن که درخواست خود را به دست آورد.

یا حی یا قیوم، یا حیّاً لا یموت، یا حی لا اله الا انت کاشف الهم مجیب دعوة المضطّرين، اساء لک بان لک الحمد لا اله الا انت، المنان، بدیع السموات و الارض، ذوالجلال و الاکرام رحمان الدنيا والاخرة و رحیمها رب ارحمنی رحمة تغنینی بها عن رحمة من سواک یا ارحم الراحمین.⁽²⁶⁴⁾

14. ذکر صلوات «اللهم صل علی محمد و آل محمد»

265. درود خدا و فرشتگان

قال الله تعالى : ان الله و ملائکته یصلون علی النبی یا ایها الذین آمنوا صلوا علیه و سلموا تسلیما: خدا و فرشتگان خداوند درود می فرستند بر پیامبر، شما که ایمان دارید صلوات و درود بفرستید بر او و سلام کنید سلامی تمام و نیکو. (265)

266. فرشتگان می بینند

رسول خدا ﷺ فرمود: روز جمعه بسیار بر من صلوات و درود بفرستید که آن روز روزی است که فرشتگان آن را می بینند و هیچ کس بر من صلوات و درود نمی فرستد جز آن که درود وی بر من عرضه می شود، تا وقتی که از صلوات خود فراغت حاصل کند. (266)

267. معنای درود فرشتگان

امام صادق علیه السلام فرمود: صلوات از جانب خداوند رحمت است و از سوی فرشتگان پاک کردن و از طرف مردم دعا است. (267)

268. صلوات بعد از نماز

رسول خدا ﷺ به مردی که نماز می خواند و برای خود دعا می کرد، ولی نه خدا را سپاس گفت و نه بر پیامبر خدا صلوات فرستاد، فرمود: ای نمازگزار! هر گاه نماز خواندی و نشستی، خدا را سپاس بگویی و بر من صلوات بفرستی، سپس از او بخواه.

و نیز آن حضرت فرمود: ای نمازگزار، دعا کن که اجابت می شود. (268)

269. صلوات در تشهد نماز

به روایت ابن مسعود رسول خدا ﷺ فرمود: در تشهد نماز باید بگویید: خدایا، رحمت و برکت خود را بر محمد ﷺ و آل محمد ﷺ نازل کن و رحمت خویش را بر محمد ﷺ و آل محمد ﷺ فرو فرست، همچنانکه بر ابراهیم علیه السلام و آل ابراهیم علیهم السلام درود و برکت و رحمت نازل فرمودی، همانا تو پسندیده و بزرگواری. (269)

270. ترک صلوات و دوزخ

رسول خدا ﷺ فرمود: من در نزد هر کس نام برده شوم و بر من صلوات نفرستد، به دوزخ رود و خدا او را دور کند. و نیز فرمود: من نزد هر کسی نام برده شوم و صلوات بر مرا فراموش کند، از راه بهشت به خطا رفته باشد. (270)

271. حفاظت از آتش دوزخ

صبح بن سیابه از امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده است که فرمود: آیا دعایی به تو بیاموزم که روی تو را از آتش دوزخ حفظ کند؟ گوید: عرض کردم: آری. فرمودند: پس از طلوع فجر صادق صد بار بگو اللهم صل علی محمد و آل محمد پروردگار بزرگ چهره ات را از حرارت جهنم در امان دارد. (271)

272. درک امام قائم (عج)

از امام صادق علیه السلام روایت شده است که فرمودند: هر کس بعد از نماز صبح و نماز ظهر بگوید اللهم صل علی محمد و آل محمد و عجل فرجهم (خدایا بر محمد و آلش درود بفرست و به فرجشان سرعت بخش)، نخواهد مرد تا آن که امام قائم از خاندان پیغمبر صلی الله علیه و آله را درک و به ملاقاتش نایل آید. (272)

273. محرومیت از بهشت

امام صادق علیه السلام فرمودند: هر گاه یکی از شما نماز بخواند و در نمازش نام پیغمبر را نبرد، نمازش او را به جز بهشت راه برد. ⁽²⁷³⁾

274. صلوات در رکوع و سجود

امام باقر علیه السلام فرمودند: کسی که در رکوع و سجده و قیامش بگوید: اللهم صل علی محمد و آل محمد، خداوند برای او همانند ثواب رکوع، سجده و قیام را می نویسد. ⁽²⁷⁴⁾

275. صلوات بین نماز ظهر و عصر

امام صادق علیه السلام فرمودند: هر کس بین نمازهای ظهر و عصر بر پیغمبر و آلش درود فرستد آن درود برابر با هفتاد رکعت نماز خواهد بود. ⁽²⁷⁵⁾

276. نوری در قبر و بهشت

از پیغمبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله روایت شده که فرمودند: بر من فراوان درود فرستید، چه درود فرستادن بر من برای درود فرستنده نوری است در قبر و نوری است در بهشت. ⁽²⁷⁶⁾

277. صد حسنه و هزار حسنه

امام صادق علیه السلام فرمودند: در کتابی خواندم که هر کسی بر محمد و آل او صلوات فرستد و بگوید اللهم صل علی محمد و آل محمد خداوند برای او صد حسنه، و هر کسی که بر محمد و اهل بیت او صلوات فرستد اللهم صل علی محمد و اهل بیته خداوند برای او هزار حسنه می نویسد. ⁽²⁷⁷⁾

278. مانع آتش دوزخ

از رسول گرامی ﷺ روایت شده است که فرمودند: کسی که بر من درود بفرستد، داخل آتش نخواهد گردید و هر کس که درود فرستادن بر من را فراموش کند، از راه بهشت به خطا خواهد رفت. (278)

279. همراهی فرشتگان در صلوات

پیغمبر اکرم ﷺ فرمودند: همانا کاروانی از فرشتگان به امر خداوند بزرگ در جهان پراکنده اند. هر گاه به جلسه ذکر خاندان عصمت و طهارت می رسند، به یکدیگر می گویند: فرود آید. زمانی که پیاده شدند، اهل محفل را با آمین گفتن و صلوات همراهی می کنند، و در پایان به همدیگر بر اهل ذکر گویند: خوشا بر شما که آمرزیده شدید. (279)

280. پاداش صلوات

امام رضا علیه السلام فرمودند: صلوات بر محمد و آل محمد، معادل با پاداش ثواب تسبیح و تکبیر گفتن است. (280)

281. موجب رسیدن به حاجت

امام صادق علیه السلام فرمودند: راستی بنده ای حاجتی به خدای عزوجل دارد و به ستایش بر خدا آغاز کند و با صلوات به محمد و آل او، تا حاجت خود را فراموش و خدا حاجتش را برآورد، بی آنکه از او درخواستی کرده باشد. (281)

282. نحوه فرستادن صلوات

راوی می گوید نزد امام صادق علیه السلام بودم، مردی گفت: اللهم صل علی محمد و اهل بیت محمد.

امام صادق علیه السلام به او فرمودند: ما را در این دعا نیاوردی. آیا نمی دانی که اهل بیت، پنج تن آل عبا هستند.

آن مرد پرسید: چه طور بگویم؟
امام صادق علیه السلام فرمودند: بگو اللهم صل علی محمد و آل محمد تا ما و شیعیانمان نیز مشمول این صلوات شویم. (282)

283. صلوات هنگام ورود به خانه

راوی می گوید به امام صادق علیه السلام عرض کردم: وارد خانه خدا شدم و هیچ دعایی جز صلوات بر پیامبر صلی الله علیه و آله به یادم نیامد. فرمودند: هیچ کس کاری بهتر از کار تو در آنجا انجام نداده است. (283)

284. سنگینی صلوات در قیامت

امام باقر علیه السلام از پدران بزرگوار خویش - علیهم السلام - روایت نموده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: روز قیامت من در کنار ترازوی اعمال هستم، کسی که گناهانش سنگین تر از کارهای نیک وی باشد، صلواتهایی را که بر من فرستاده است، می آورم تا کارهای نیکش را سنگین تر نمایم. (284)

285. ثبت حسنه بسیار

امام صادق علیه السلام فرمود که پدرم فرمودند: کسی که شهادت بدهد خدایی جز خدای یگانه نیست و شهادت ندهد که حضرت محمد صلی الله علیه و آله رسول خداست، ده حسنه برای او نوشته میشود و اگر شهادت دهد که حضرت محمد صلی الله علیه و آله رسول خداست، دو هزار هزار حسنه برای او نوشته می شود. (285)

286. مشمول صلوات خدا و فرشتگان

امام صادق علیه السلام فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله می فرماید: هر کس بر من صلوات بفرستد، خداوند و فرشته ها بر او صلوات فرستند، هر که خواهد کم فرستد و هر که خواهد بیش. (286)

287. طلب حاجت بعد از صلوات

امام صادق علیه السلام فرمود: مردی به مسجد آمد و هنوز ستایش خدا نکرده و صلوات بر پیغمبر صلی الله علیه و آله نفرستاده، آغاز خواهش از خدا نمود. رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: این بنده شتابانه به درگاه پروردگارش رفت. سپس دیگری آمد و ستایش خدای عزوجل نمود و صلوات بر رسول خدا صلی الله علیه و آله فرستاد و رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: درخواست کن تا به تو عطا شود. سپس فرمود: در کتاب علی علیه السلام است که ستایش بر خداوند و صلوات بر رسولش، پیش از درخواست است و مقدمه آن است و راستی یکی از شماها که نزد مردی آید و حاجتی خواهد، دوست دارد که پیش از درخواست حاجتش برای او سخن خوشی گوید. ⁽²⁸⁷⁾

288. رمز محبوبیت دعا

از امام صادق علیه السلام فرمود: پیوسته دعا محبوب است تا صلوات فرستاده شود به محمد و آل محمد صلی الله علیه و آله. ⁽²⁸⁸⁾

289. شرط استجاب دعا

حارث بن مغیره گوید: امام صادق علیه السلام فرمود: هرگاه خواستی دعا کنی، خدای عزوجل را تمجید کن و سپاس گزار و تسبیح و تهلیل بگو و بر او ستایش کن و صلوات بفرست بر محمد و آل محمد صلی الله علیه و آله، سپس درخواست کن تا به تو عطا شود. ⁽²⁸⁹⁾

290. طلب حاجت با فرستادن صلوات

امام صادق علیه السلام فرمود: هر کس را حاجتی به خدای عزوجل باشد، باید با صلوات بر محمد و آلش آن را آغاز کند و سپس حاجت خویش را بخواهد و باز هم در پایان صلوات بر محمد و آلش بفرستد، زیرا خداوند عزوجل از آن

کریم تر است که دو طرف را بپذیرد و میانه را وانهد، زیرا صلوات بر محمد و آتش از او محبوب نباشد. (290)

291. کفایت دنیا و آخرت

مردی نزد پیغمبر ﷺ آمد و گفت: یا رسول الله! من یک سوم صلواتم را از آن تو مقرر دارم، نه، بلکه نیمی از صلواتم را از آن تو سازم، نه، بلکه همه صلواتم را برای تو مقرر نمایم. رسول خدا ﷺ فرمود: در این صورت، همه مؤونه و خرج دنیا و آخرت کفایت می شود.

292. دعای بدون صلوات

امام صادق علیه السلام فرمود: هر کس دعایی کند و نام پیغمبر ﷺ نبرد، دعایش گرد سرش بچرخد، و هر گاه نام پیغمبر ﷺ را برد، دعا بالا رود. (291)

293. سزاوارترین مردم

رسول اکرم ﷺ فرمود: سزاوارترین مردم (نزدیکترین) در روز قیامت به من آن کس است که بیشتر بر من درود فرستد. (292)

294. برآورده شدن صد حاجت

امام صادق علیه السلام فرمود: هر که صد بار بگوید یا رب صل علی محمد و آل محمد صد حاجت از او بر آورده شود که سی از دنیا باشد (و باقی از آخرت). (293)

295. ثواب یک بار صلوات

از پیغمبر خدا ﷺ روایت شده است که فرمودند: هر کس بر من یک بار درود فرستد، خداوند بر او ده بار درود خواهد فرستاد و ده خطا را از او برطرف خواهد ساخت و ده درجه را برایش بالا خواهد برد. (294)

296. بخیل کیست؟

امام حسن مجتبیٰ علیه السلام فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله فرموده است: بخیل کسی است که چون نام من در نزد او برده شود، بر من صلوات نفرستد. (295)

297. رسیدن صلوات به پیامبر

امام حسن مجتبیٰ علیه السلام فرمود: پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرموده است: هر کجا که باشید، بر من صلوات بفرستید که صلوات شما بر من می رسد. (296)

298. رضایت خدای تعالی

عایشه گوید: رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: هر کسی خوشحال می شود که فردای قیامت خدا را دیدار کند، در حالی که از او راضی و خشنود باشد، پس بسیار بر من صلوات و درود فرستد.

299. بدبخت کیست؟

جابر (رض) گفت: پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود: هر کسی که در نزد وی نام من برده شود و بر من صلوات نفرستد، بدبخت است. (297)

300. عامل رفع نفاق

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: صلوات بر من و خاندان من، نفاق را می برد. (298)

301. ثواب صلوات روز جمعه

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: در روز جمعه فراوان بر من درود فرستید، که هر کس درودش بر من بیشتر باشد، مقام و منزلتش به من نزدیک تر است، و هر کس روز جمعه صد بار بر من صلوات بفرستد، در روز قیامت با چهره نورانی محشور می شود، و هر کس در روز جمعه هزار بار بر من درود فرستد، چشم از دنیا نبندد تا جایگاهش را در بهشت ببیند. (299)

302. صلوات همراه با اشتیاق

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمودند: هر کس در هر روز سه بار و در هر شب سه بار از روی محبت و اشتیاق بر من درود فرستد بر خدای عزوجل حق است که گناهان آن شب و روز را برایش ببامزد. ⁽³⁰⁰⁾

303. هزار بار صلوات

امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام فرمودند: صلوات و درود بر محمد و آل محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هزار بار در روز جمعه و یکصد بار در غیر جمعه سنت است، و هر که صد بار بر محمد و آل محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صلوات فرستد، و یکصد بار استغفار کند، و یکصد بار سوره مبارکه قل هو الله را بخواند، البته خدایش می آمرزد. ⁽³⁰¹⁾

304. برترین عمل در قیامت

امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام فرمود: در قیامت هیچ عملی برتر و گرامی تر از صلوات بر محمد و آل او نیست. ⁽³⁰²⁾

305. عافیت و تندرستی

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمود: کسی که یک بار بر من صلوات بفرستد، خداوند متعال دری از تندرستی و عافیت را بروی او می گشاید. ⁽³⁰³⁾

306. عامل خیر و برکت

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمود: سخنی که با نام خدا و صلوات بر من آغاز نشود، ناپایدار و به دور از هر گونه خیر و برکتی است. ⁽³⁰⁴⁾

307. صد صلوات و صد حاجت

امام صادق علیه السلام فرمودند: هر کسی که در یک روز صد بار بگوید رب صل علی محمد و اهل بیته، خداوند صد حاجت او را بر می آورد که سی تای آنها مربوط به دنیا و هفتاد تای آنها مربوط به آخرت است. ⁽³⁰⁵⁾

308. ثواب نوشتن صلوات

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: کسی که در نوشته خود بر من صلوات بفرستد، تا آن نوشته باقی است، فرشتگان برای او استغفار می کنند. ⁽³⁰⁶⁾

309. رمز استجاب دعا

رسول خدا صلی الله علیه و آله شنیدند مردی در نماز دعا می کند، ولی نه خدا را یاد کرد و نه صلوات بر پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرستاد. رسول الله صلی الله علیه و آله فرمودند: او شتاب کرد. سپس وی را فرا خواند و به او و دیگران فرمود: هر گاه یکی از شما نماز خواند، ابتدا حمد و ثنای الهی کند، سپس بر پیامبر خدا صلی الله علیه و آله صلوات فرستد، پس از آن هر چه خواست، از خدا بخواهد. ⁽³⁰⁷⁾

310. صلوات فرشتگان بر امام حسین علیه السلام و زائران

از امام صادق علیه السلام ذکر شده که فرمود: خداوند هفتاد هزار فرشته ژولیده موی غبار آلود را بر قبر امام حسین علیه السلام گمارده است که هر روز، بر او صلوات می فرستند و برای آن کسانی که به زیارت قبرش می آیند، دعا کرده و می گویند: پروردگارا، اینان زائران امام حسین هستند، برای آنان این کار انجام بده و آن کار را انجام بده. ⁽³⁰⁸⁾

311. ثواب سه بار صلوات

از امیر مؤمنان علی علیه السلام روایت شده است که فرمودند: هر کس سه بار بگوید اللهم صل علی محمد و آل محمد خدا حاجتش را روا فرماید. ⁽³⁰⁹⁾

312. صلوات روز و شب جمعه

رسول اکرم ﷺ فرمود: چون روز و شب جمعه شود، بسیار بر من صلوات و درود فرستید. (310)

313. سه عمل برتر

ابوعلقمه می گوید: پس از نماز صبح، پیامبر ﷺ روی به طرف ما کرد و فرمود: ای اصحاب من! دیشب، عمویم حمزه و برادرم جعفر (طیار) را به خواب دیدم به آن دو نزدیک شدم و گفتم: پدر و مادرم فدایتان، کدام عمل را برتر یافتید؟ پاسخ دادند: پدر و مادر ما فدایت باد، ما صلوات بر تو، تشنه را سیراب کردن و محبت علی بن ابی طالب علیه السلام را برترین اعمال یافتیم.

15. ذکر یونسیه : لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین

314. ذکر حضرت یونس در شکم ماهی

و ذا النون اذ ذهب مغاضبا فظن ان لن نقدر علیه فنادی فی الظلمات ان لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین، فاستجبنا له و نجیناه من الغم و كذلك ننجی المؤمنین. (311)

(ذالنون) (یونس) را (به یاد آور)، در آن هنگام که خشمگین (از میان قوم خود) رفت و چنین می پنداشت که ما بر او تنگ نخواهیم گرفت (ولی هنگامی که در کام نهنگ فرو رفت) در آن ظلمت ها (ی متراکم) فریاد می زد: خداوندا، جز تو معبودی نیست، منزهی تو، همانا من از ستمکاران بودم. ما دعای او را به اجابت رساندیم و از آن اندوه نجاتش بخشیدیم و همین گونه مؤمنان را نجات خواهیم داد. (312)

315. تسبیح حضرت یونس علیہ السلام

در قرآن کریم آمده است : فلولا انه كان من المسبحین للبت فی بطنه الی یوم یبعثون (اگر او (یونس) از تسبیح کنندگان نبود، تا روز قیامت در شکم ماهی می ماند). (313)

او در سایه تسبیح پروردگار مشغول عفو خاصش شد. تسبیح یونس این بود که می گفت : لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین و در میان ظلمتهای متراکم فریاد زد که : معبودی جز تو نیست، منزهی تو، من از ظالمین و ستمکاران بودم.

316. سرگذشت حضرت یونس

1- حضرت یونس در میان قومش به دعوت و تبلیغ مشغول بود، ولی هر چه کوشش کرد، ارشادهای او در دل آنها مؤثر نیفتاد، خشمگین شد و آن محل را

ترک کرد و به سوی دریا رفت، در آنجا بر کشتی سوار شد، در میان راه دریا متلاطم گشت، چیزی نمانده بود که همه اهل کشتی غرق شوند. ناخدای کشتی گفت: من فکر می‌کنم در میان شما بنده فراری وجود دارد که باید به دریا افکنده شود، (و یا گفت کشتی زیاد سنگین است و باید یک نفر را به قید قرعه به دریا بیفکنیم) به هر حال چند بار قرعه کشیدند و در هر بار به نام یونس در آمد. او فهمید در این کار سری نهفته است و تسلیم حوادث شد. وقتی او را به دریا افکندند، نهنگ عظیمی او را در کام خود فرو برد و خدا او را به صورت اعجاز‌آمیز زنده نگاه داشت.

2- سرانجام او متوجه شد ترک اولایی انجام داده، به درگاه خدا روی آورد و به تقصیر خود اعتراف نمود، خدا نیز دعای او را استجابت فرمود، از آن تنگنا نجاتش داد. (314)

3- سرانجام به خاطر همین ترک اولی (خسته شدن از تبلیغ بین قوم خود) او را در فشار قرار دادیم. نهنگ عظیمی او را بلعید، فنادی فی الظلمات ان لا اله الا انت (و او (یونس) در آن ظلمتهای مترکم صدا زد: خداوندا، جز تو معبودی نیست) سبحانک انی كنت من الظالمین (خداوندا، پاک و منزهی، من از ستمکاران بودم).

4- هم بر خویش ستم کردم و هم بر قوم خودم، می‌بایست بیش از این شدايد و ناملايمات و سختی‌ها را پذیرا می‌شدم. تن به همه شکنجه‌ها می‌دادم، و شاید آنها به راه آیند. (315)

317. پندار یونس

از ابو جعفر امام باقر عليه السلام آمده که در ذیل آیه و ذا النون از ذهب مغاضبا فرمود: غضب وی از اعمال مردمش بود.

فظن ان لن تقدر عليه يونس پنداشت خدا او را به خاطر غضبش عذاب نمی کند. (316)

318. صاحب اولاد شد

مرحوم کلینی نقل می کند: مردی خراسانی بین مکه و مدینه در زبده به امام صادق علیه السلام برخورد و عرضه داشت: فدایت شوم، من تاکنون فرزندان نشده ام چه کنم؟ آن حضرت فرمود: هرگاه به وطن برگشتی و خواستی به سوی همسرت روی، آیه و ذالنون از ذهب مغاضبا فظن ان لن تقدر عليه فنادی فی الظلمات ان لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین را تا سه آیه بخوان، ان شاء الله فرزندان خواهی شد. (317)

319. اجابت دعا

امام صادق علیه السلام فرمود: عجب دارم از کسی که غم زده است، چطور این دعا را نمی خواند: لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین چرا که خدا به دنبال آن می فرماید: فاستجبنا له و نجیناه من الغم و کذلک ننجی المؤمنین (ما او را پاسخ دادیم و از غم نجات دادیم و این گونه مؤمنان را نجات دهیم). (318)

320. نجات از بیماری

پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله فرمود: هر بیمار مسلمانی که این دعا را بخواند، اگر در آن بیماری (بهبود نیافت) و مرد، پاداش شهید به او داده می شود و اگر بهبودی یافت، خوب شده در حالی که تمام گناهانش آمرزیده شده است.

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: آیا به شما خبر دهم از دعایی که هر گاه گرفتاری و غم پیش آید آن دعا را بخوانید گشایش حاصل شود؟ اصحاب گفتند: آری، ای رسول خدا. آن حضرت فرمود: دعای یونس که طعمه ماهی شد. لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین. (319)

321. درس سرنوشت

جمله پرمعنی کذلک ننجی المومنین نشان می دهد آنچه بر سر یونس آمد از گرفتاری و نجات یک حکم خصوصی نبود، بلکه با حفظ سلسله مراتب، جنبه عمومی و همگانی دارد، بسیاری از حوادث غم انگیز و گرفتاریهای سخت و مصیبت بار، مولود گناهان ما است، تازیانه هایی است برای بیدار شدن ارواح خفته، و یا کوره ای است برای تصفیه فلز جان آدمی، هر گاه انسان در این موقع به همان سه نکته ای که یونس توجه کرد توجه پیدا کند، نجات و رهایی حتمی است :

1- توجه به حقیقت توحید و این که هیچ معبود و هیچ تکیه گاهی به جز الله نیست.

2- پاک شمردن و تنزیه خدا از هر عیب و نقص و ظلم و ستم و هر گونه گمان سوء درباره ذات پاک او.

3- اعتراف به گناه و تقصیر خویش.

حدیثی است در درالمنثور، از پیامبر اسلام ﷺ نقل شده است که فرمود: یکی از نامهای خدا که هر کس او را با آن بخواند به اجابت می رسد و هر گاه با آن چیزی را طلب نماید، به او می دهد، دعای یونس است. شخصی عرض کرد: ای رسول خدا، آیا او مخصوص یونس بود یا شامل جماعت مسلمانان نیز می شود. فرمود: هم مربوط به یونس و هم همه مومنان، هنگامی که خدا را به آن می خوانند. آیا گفتار خداوند را در قرآن نشنیده ای و کذلک ننجی المومنین. این دلیل بر آن است که هر کس چنین دعایی کند، خداوند اجابت آن را تضمین فرموده است. (320)

322. حقیقت ذکر در جان انسان

نیازی به تذکر ندارد که منظور، تنها خواندن الفاظ نیست، بلکه پیاده شدن حقیقت آن در درون جان انسان است، یعنی همراه با خواندن این الفاظ، تمامی وجود او با مفهوم آن هماهنگ گردد.

یادآوری این نکته نیز لازم است که مجازاتهای الهی بر دو گونه است :

1- یکی از آن مجازات ها عذاب استیصال است، یعنی مجازات نهایی که برای نابودی افراد غیر قابل اصلاح فرا می رسد و هیچ دعایی در آن موقع سودمند نیست ؛ چرا که بعد از فرو نشستن توفان بلا، همان برنامه ها تکرار می شود.

2- دیگر، مجازات های تنبیهی است که جنبه تربیتی دارد. در این موارد، به محض این که مجازات اثر خود را بخشید و طرف بیدار و متوجه شد، بلافاصله از میان می رود و از اینجا است که روشن می شود یکی از فلسفه های آفات و بلاها و حوادث ناگوار، همان بیدارسازی تربیت است. (321)

323. فراغت حال برای ذکر و عبادت

از ابوبصیر نقل شده است که گفت : به امام صادق علیه السلام عرضه داشتم : به چه علت خدا عذاب را از قوم یونس برداشت، با این که تا بالای سرشان آمد و بر سرشان سایه افکند و این معامله را با هیچ قومی دیگر نکرد؟

امام فرمود: برای این که در علم خدای تعالی این معنا بود که به زودی عذاب را از آنان برمی گرداند به خاطر این که توبه می کنند و اگر این جریان را به اطلاع یونس نرساند، برای این بود که یونس فارغ برای عبادت او باشد و در شکم ماهی به مناجات با او پردازد و در عوض، مستوجب ثواب و کرامت او گردد. (322)

324. اذکار امام حسین علیه السلام در دعای عرفه

امام حسین علیه السلام در دعای عرفه این گونه زمزمه می کند:

لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین جز تو خدایی نیست، ذات تو منزّه است و من از ستمکارانم.

لا اله الا انت سبحانک انی من المستغفرین جز تو خدایی نیست، ذات تو منزّه است و من از آمرزش خواهانم.

لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الموحّدین جز تو خدایی نیست، ذات تو منزّه است و من از یکتا پرستانم.

لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الخائفین جز تو خدایی نیست، ذات تو منزّه است و من از هراسناکانم.

لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الوجلیّین جز تو خدایی نیست، ذات تو منزّه است و من از وحشت زدگانم.

لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الراجین جز تو خدایی نیست، ذات تو منزّه است و من از امیدوارانم.

لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الراجبین جز تو خدایی نیست، ذات تو منزّه است و من از مشتاقانم.

لا اله الا انت سبحانک انی کنت من المهلّلیّین جز تو خدایی نیست، ذات تو منزّه است و من از خدا گویانم.

لا اله الا انت سبحانک انی کنت من المسبّحین جز تو خدایی نیست، ذات تو منزّه است و من تو را تسبیح گویانم.

لا اله الا انت سبحانک انی کنت من المکبّرین جز تو خدایی نیست، ذات تو منزّه است و من تو را تکبیر گویانم.

لا اله الا انت سبحانک ربی و رب آبایی الاولین جز تو خدایی نیست، ذات تو منزّه است، ای خدای من و پیشینیان من.

325. مداومت در ذکر یونسیه

عالم بزرگوار حاج میرزا جواد ملکی تبریزی گوید: مداومت ذکر یونسیه در شبانه روز ترک نشود، هر چه زیادت، اثرش هم زیادت. اقل اقل آن چهار صد مرتبه است، خیلی اثرها دیدم، بنده هم تجربه کرده ام، چند نفر هم مدعی تجربه اند. (323)

326. ذکر یونسیه در کلام عارفان

مرحوم حاج میرزا جواد آقا ملکی تبریزی (ره) می نویسد: من استادی داشتم بزرگوار، عارف، عامل و کامل (مراد او آخوند ملاحسینقلی همدانی است) که نظیر او را ندیده ام، از او درباره عملی که مجرب، و در اصلاح قلب و تحصیل معارف مؤثر باشد، سؤال کردم.

ایشان در پاسخ فرمودند: برای این امر، هیچ کاری مانند مداومت بر یک سجده طولانی در هر شبانه روز یک مرتبه که در آن لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین گفته شود، نیست.

انسان این ذکر را بگوید، در حالی که خود را در زندان طبیعت زندانی و مقید به قید و بندهای این اخلاق رذیله ببیند، و اقرار داشته باشد که ((خداوندا، تو مرا گرفتار این پستی ها نکردی، و در حق من ظلم روا نداشتی، و تنها من به خویشتم ستم کردم.)) (324)

327. توصیه بزرگان به ذکر یونسیه

بزرگان و اهل سلوک، فواید و تأثیرات زیادی برای ذکر یونسیه بیان کرده و بهره ها و برکات بسیاری از آن دیده اند.

مقصود از ذکر یونسه دعایی است که از قول یونس پیامبر - صلوات الله علیه - در آیه 88 از سوره مبارکه انبیاء آمده است و درباره مداومت بر آن برای رفع گرفتاری ها.

328. ذکر بعد از نماز مغرب و عشاء در شب جمعه

امام صادق علیه السلام دعایی را از حضرت امام محمد باقر علیه السلام و آن حضرت از امام زین العابدین علیه السلام و آن حضرت از امام حسین بن علی علیه السلام و آن حضرت از امیرالمومنین علیه السلام و آن حضرت از رسول خدا صلی الله علیه و آله و آن حضرت از جبرئیل - صلوات الله علیه - و جبرئیل هم از خداوند بزرگ، گرفته است، برای شفای هر دردمند و گرفتاری نقل فرموده است.

آن دعا این است که در شب جمعه بعد از نماز مغرب و عشاء بگویند: لا اله الا سبحانک انی کنت من الظالمین (خدایا، جز تو خدایی نیست، تو از همه بدیها و عیبها منزّه و پاکیزه ای. من بودم که در حق خود ستم کردم).⁽³²⁵⁾

329. تکرار ذکر در سجده ای طولانی

یکی از بزرگان - آیت الله امینی (ره) - می گویند: در شبانه روز یک سجده طولانی انجام بده و به مقداری که حال داری و با حضور قلب این ذکر را تکرار کن: لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین. ادامه این سجده طولانی مجرب است و آثار خوبی را در بردارد.

از بعضی از سالکین نقل شده که در سجده چهار هزار مرتبه این ذکر را تکرار می نموده است.⁽³²⁶⁾

16. سایر اذکار

در رفع مشکلات، شفای بیماری، ادای قرض و دین، غلبه بر دشمن، سختی و گرفتاری، و سایر اذکار در تعقیب نمازها و اوقات مختلف

330. اسم خدا

امام صادق علیه السلام به برخی از اصحاب خود فرمودند: آیا اسم خدا را به تو نیاموزم؟ عرض کرد: آری، ای فرزند رسول خدا صلی الله علیه و آله. فرمود: سوره الحمد و سوره قل هو الله احد و آیه الكرسي و سوره انا انزلناه... را قرائت کن، سپس روی به قبله نما و آنچه دوست داری، دعا کن. ⁽³²⁷⁾

331. خارج شدن از منزل

امام صادق علیه السلام فرمود: چون پدرم از منزل خود بیرون می شد، می گفت: بسم الله الرحمن الرحيم، خرجت بحول الله و قوته لا بحول منی و لا قوتی بل بحولک و قوتک یا رب متعرضا لرزقک فاءتنی به فی عافية. ⁽³²⁸⁾

332. ذکر بعد از نماز مغرب

امام صادق علیه السلام فرمود: هر کس پس از نماز مغرب سه بار بگوید: الحمد لله الذی یفعل ما یشاء و لا یفعل ما یشاء غیره خیر بسیاری به او عطا شود. ⁽³²⁹⁾

333. سه بار بعد از نماز مغرب

امام صادق علیه السلام فرمود: هر گاه که نماز مغرب را خواندی، دست بر پیشانی خود بکش و سه مرتبه بگو: بسم الله الذی لا اله الا هو عالم الغیب و الشهادة الرحمن الرحيم، اللهم اذهب عنی الهمّ (والغمّ) والحزن. ⁽³³⁰⁾

334. محفوظ ماندن راکب و مرکب

رسول خدا ﷺ فرمود: کسی که وقتی سوار چهارپا شد، نمی گوید بسم الله و لا حول ولا قوة الا بالله، الحمد لله الذي هدانا لهذا و سبحان الله الذي سخر لنا هذا و ما كنا له مقرنين (به نام خدا، هیچ توان و نیرویی جز با یاری خدانیست. همه سپاس ها مخصوص خداوندی است که این عمل را به ما آموخت و منزه است کسی که آن (چهارپا) را در اختیار ما قرار داد و ما نمی توانستیم خود این کار را انجام دهیم) مگر این که خودش و چهارپایش، تا زمانی که پیاده شوند، محفوظ می مانند. (331)

335. دفع مرض و درد

حضرت صادق علیه السلام فرمودند: هر کس در او مرضی و علتی و دردی باشد، پس در هر روز به او بخوان چهل مرتبه مدت چهل روز بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين، حسبنا الله و نعم الوكيل تبارک الله احسن الخالقين، و لا حول و لا قوة الا بالله العلي العظيم. (332)

336. ذکر هنگام گرفتاری

پیامبر ﷺ فرمود: هر که را غمی یا گرفتاری یا بلائی یا تنگی معیشتی برسد باید بگوید: الله ربی و لا اشرك به شیئا، توكلت على الحی الذی لا يموت. (333)

337. دوری از غفلت زدگان

ابی عبیده حذاء می گوید: امام باقر علیه السلام فرمودند: هر کس در هنگام برآمدن سپیده، ده بار بگوید لا اله الا الله وحده لا شريك له و له الملك و له الحمد يحيى و يميت (و يميت و يحيى) و هو حى لا يموت بیده الخير و هو على كل شى قدیر. و ده بار بگوید: و صلى الله على محمد و آل محمد. و سی و پنج بار بگوید: سبحان الله. و سی و پنج بار بگوید: لا اله الا الله. و سی و پنج بار بگوید:

الحمد لله، در آن صبح از غافلان نوشته نشود و اگر آن را در شب بگویید، در آن شب از غافلان ثبت نشود. (334)

338. دعای قبل از غروب آفتاب

امام صادق علیه السلام فرمود: دعا پیش از برآمدن آفتاب و پیش از غروب آن روشی است ثابت و واجب، هنگام سپیده دم و مغرب ده بار می گویی: لا اله الا الله وحده لا شریک له و له الملک و له الحمد یحیی و یمیت و یحیی و هو حی لا یموت بیده الخیر و هو علی کل شی قدیر. ده بار می گویی: اعوذ بالله السميع العليم من همزات الشیاطین و اعوذ بک رب ان یحضرون (یعنی پناه برم به خدا از وسوسه شیطان ها از این که گرد من آیند) ان الله هو السميع العليم پیش از برآمدن خورشید و پیش از غروب آن. و اگر فراموش کنی، آن را قضا می کنی، چنانچه نماز راقضا می کنی. (335)

339. ثواب سه بار گفتن فسبحان الله...

امیرالمومنین علیه السلام فرمودند: کسی که در اول شب سه بار بگوید: فسبحان الله حین تمسون و حین تصبحون، و له الحمد فی السموات و الارض و عشیا و حین تظهرون (خدا را در شام و صبح تسبیح گوید و ستایش کنید و تمامی ستایشها در آسمانها و زمین و شب و روز برای اوست)، هیچ کدام از خیرهایی را که در آن شب وجود دارد از دست نداده و تمامی شرهای آن شب از او دور می شوند، و هر که همین آیات را در صبح بخواند، هیچ کدام از خیرهایی را که در آن روز وجود دارد از دست نداده و همه شرهای آن روز از او دور می شوند. (336)

340. توجه خداوند به بنده

از امام صادق علیه السلام فرمود: هر که هر روز بگوید لا اله الا الله حقا حقا، لا اله الا الله عبودیه و رقا، لا اله الا الله ایمانا و صدقا (نیست شایسته پرستشی جز

خدا، حق است، حق است، نیست شایسته پرستشی جز خدا، به او بندگی و رقیق تقدیم کنم، نیست شایسته پرستشی جز خدا، با ایمان و راستی گویم، خدا روی خود به سوی او کند و از او روی برنگرداند تا به بهشت در آید. (337)

341. سبب خوشبختی

در روایت آمده که جبرئیل نزد رسول خدا ﷺ آمد و گفت: اگر شخصی از امت تو بگوید:

لا اله الا الله، وحده وحده وحده (هیچ خدایی جز خداوند یکتای یگانه یگانه نیست)، خوشبخت خواهد شد. (338)

342. ذکر هنگام برخاستن از خواب

جراح مدائنی از امام صادق عليه السلام فرمود: هرگاه یکی از شما شب از خواب برخاست، باید بگوید: سبحان رب النبیین و آل المرسلین و رب المستضعفین (مقصود از آنها امامانند) والحمد لله الذی یحیی الموتی. و هو علی کل شیء قدیر. خداوند عزوجل می فرماید: بنده من راست گفت و شکر گزارد. (339)

343. چهل و پنج هزار حسنه و محو گناهان

امام صادق عليه السلام فرمود: هر که هر روز ده بار بگوید: اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له الها واحدا احدا صمدا، لم یتخذ صاحبة و لا ولدا (من گواهم که نیست شایسته پرستش به جز خدا، یگانه است، شریک ندارد، معبودیست یکتا، یگانه، بی نیاز، نه همسری گرفته و نه فرزندی)، خداوند برایش چهل و پنج هزار حسنه می نویسد و چهل و پنج هزار سیئه از او محو می کند و چهل و پنج هزار درجه برای او بالا برد. (340)

در روایت دیگری است که این ذکرها در آن روز مرز او باشند، در برابر سلطان و شیطان، و گناه کبیره ای پیرامون او را فرا نگیرد. (341)

344. ذکر در مقابلسلطان

و امام صادق علیه السلام فرمود: هر که بر سلطانی وارد می شود که از او می ترسد باید بگوید بالله استفتح و بالله استنجح و بمحمد توجه (بارخدایا، سرکشی آن را برابیم رام کن و سختی آن را هموار کن، زیرا تو محو می کنی آنچه را خواهی و نزد تو است دفتر کل).

و نیز می گویی: حسبی الله لا اله الا هو علیه توکلت و هو رب العرش العظيم و امتنع بحول الله و قوته من حولهم و قوتهم و امتنع برب الفلق من شر ما خلق و لا حول و لا قوة الا بالله. ⁽³⁴²⁾

345. پاداش ذکر تشهد

امام باقر علیه السلام فرمود هر کس بگوید: اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له و اشهد ان محمدا عبده و رسوله (نیست شایسته پرستشی جز خدا، یگانه است، شریک ندارد، و گواهم که محمد بنده و رسول اوست)، خداوند برایش هزار هزار حسنه بنویسد. ⁽³⁴³⁾

346. کفاره گناهان روز

از عبدالکریم بن عتبة که از امام صادق علیه السلام شنیدم می فرمود: هر که پیش از برآمدن خورشید و هم پیش از غروب خورشید ده بار بگوید: لا اله الا الله وحده لا شریک له و له الملك و له الحمد یحیی و یمیت و یمیت و یحیی و هو حی لا یموت بیده الخیر و هو علی کل شیء قدير (نیست شایسته پرستشی جز خدا، یگانه است، شریک ندارد، از آن اوست ملک و از آن اوست سپاس، زنده کند و بمیراند، و بمیراند و زنده کند و اوست زنده ای که نمی میرد، به دست اوست هر خیر و اوست بر هر چیز توانا)، کفاره گناهان آن روزش گردد.

همچنین امام صادق علیه السلام به نقل از رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: هرکس نماز بامداد گزارد و پیش از آنکه دو زانو را از زمین بردارد، ده بار ذکر فوق را بگوید، و در مغرب هم چنان عمل کند، هیچ بنده ای خدای عز و جل را به کرداری بهتر از کردار او برخورد نکند، مگر کسی که به مانند او عمل کند. ⁽³⁴⁴⁾

347. ذکر در هر نماز

عایشه گوید: پس از نزول سوره مبارکه اذا جاء نصر الله و الفتح رسول اکرم صلی الله علیه و آله در هر نمازی که می خواند می فرمود: سبحانک ربنا و بحمدک، اللهم اغفر لی (پروردگارا، به تسبیح و ستایش تو مشغولم، خدایا، مرا ببامرز). ⁽³⁴⁵⁾

348. ذکر خواب و بیداری

از امام صادق علیه السلام نقل است که فرمود: شیوه رسول خدا صلی الله علیه و آله بود که چون در بستر می آرمد می فرمود: اللهم باسمک احیا و باسمک اموت (بارخدایا! به نام تو زنده ام و به نام تو می میرم) و چون از خواب برمی خاست می گفت الحمد لله الذی احیانی بعد ما اماتنی و الیه النشور (سپاس از آن خداست که زنده کرد مرا پس از آنکه میرانید مرا، و به سوی اوست رستاخیز). ⁽³⁴⁶⁾

349. راضی کردن بنده در روز قیامت

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: هرکس که بگوید رضیت بالله ربا و بالاسلام دینا و بمحمد رسولا و باهل بینه اولیاء (از نظر پروردگاری به خدا و از نظر دین به اسلام و از نظر فرستاده شدگان به حضرت محمد صلی الله علیه و آله و از نظر سرپرستی به اهل بیت او علیهم السلام راضی شدم) به عهده خداوند است که در روز قیامت او را راضی کند. ⁽³⁴⁷⁾

350. رفع وسوسه و آثار دیگر

از امام صادق عليه السلام نقل است که مردی نزد پیغمبر صلی الله علیه و آله آمد و عرض کرد: یا رسول الله! من از وسوسه در سینه خود سختی می کشم و من مردی عیال وار و نیازمندم. پیامبر صلی الله علیه و آله به او فرمود که این کلمات را تکرار کن:

توکلت علی الحی الذی لا یموت و الحمد لله الذی لم یتخذ صاحبة و لا ولدا
و لم یکن له شریک فی الملک و لم یکن له ولی من الذل و کبره تکبیرا. دیری
نپایید که نزد او آمد و به آن حضرت عرض کرد: خدا وسوسه سینه ام را برد و
بدهکاری مرا پرداخت و روزی ام را فراوان ساخت. (348)

351. ذکر در مقابل فرد غیر مسلمان

امام صادق عليه السلام از پدر بزرگوارش و او از پدرانش عليهم السلام روایت می نماید که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: کسی که یهودی، مسیحی، مجوسی یا شخص غیر مسلمانی را ببیند و بگوید: الحمد لله الذی فضلنی علیک بالاسلام دینا و بالقرآن کتابا و بمحمد نبیا و بعلى اماما و بالمؤمنین! اخوانا و بالكعبة قبله (ستایش فقط خدایی را سزااست که از نظر دین با اسلام و از نظر کتاب با قرآن و از نظر پیامبر با حضرت محمد صلی الله علیه و آله و از نظر امام با حضرت علی عليه السلام و از نظر برادران با مؤمنین و از نظر قبله با کعبه مرا بر تو برتری داد)، خداوند هیچ گاه او را با آن شخص یک جا در آتش قرار نمی دهد. (349)

352. ثواب تکرار اذان

امام صادق عليه السلام فرمودند: کسی که بشنود مؤذن می گوید: اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا رسول الله سپس به خاطر تصدیق این کلام و به خاطر پاداش خداوند بگوید: و انا اشهد ان لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله، اکتفی بهما عن کل من ابی و جحد و اعین بهما من اقر و شهد (و من گواهی می دهم

که خدایی جز خدای یگانه نیست و بی شک محمد ﷺ رسول خداست. با این دو گواهی بی نیازی می جویم از هر کسی که - از گفتن این شهادتها - امتناع کرد و - وجود خدا و رسالت پیامبر ﷺ را - انکار کرد و یاری می کنم به این دو گواهی کسانی را که اقرار کردند و گواهی دادند) خدا به عدد کسانی که انکار کرده و گواهی نداده اند و به عدد کسانی که اقرار کرده و گواهی داده اند او را می آمرزد. (350)

353. ذکر غلبه بر دشمنان

از امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَامُ نقل شده که فرمود: خضر نبی را در خواب دیدم و به او گفتم به من بیاموز که به دشمنان ظفر یابم. فرمود: ای علی! بگو: یا هو یا من لا هو الا هو.

و گفته اند که از جمله اذکار بسیار معتبر، این است: یا هو یا من لا هو الا هو، یا اول یا ابد یا دهر یا دیهار یا دیهور (صیغه مبالغه دهر به معنی خدا) یا لا اله الا هو. (351)

354. ذکر در سجده

امام باقر عَلَيْهِ السَّلَامُ فرمود: برای طلب رزق در سجده نماز واجب بگو: یا خیر المسئولین و یا خیر المعطین ارزقنی و ارزق عیالی من فضلک الواسع فانک ذوالفضل العظیم. (352)

355. یازده جمله هنگام خواب

مفضل بن عمر می گوید: امام صادق عَلَيْهِ السَّلَامُ به من فرمود: اگر بتوانی هیچ شبی نخوابی تا به یازده جمله خود را در پناه خدا گذاری؟ گفتم: آنها را به من بفرمایید. فرمود: بگو اعوذ بعزة الله و اعوذ بقدره الله و اعوذ بجلال الله و اعوذ بسلطان الله و اعوذ بجمال الله و اعوذ بدفع الله و اعوذ بمنع الله و اعوذ بجمع الله و

اعوذ بملک الله و اعوذ بوجه الله و اعوذ برسول الله من شر ما خلق و براء و ذراء و پناه گیر بدان، هر وقت بخواهی. (353)

356. ذکر برای تحصیل یقین

یکی از بزرگان - آیت الله امینی - می گوید: بعد از نماز شب آیه سخره را با حضور قلب، هفتاد مرتبه بخوان که برای تحصیل یقین و نفسی خاطر، مفید و مجرب است. آیه سخره این است (اعراف، آیه 56) ان ربکم الله الذی خلق السموات و الارض فی ستة ایام... ان رحمة الله قریب من المحسنین. (354)

357. ذکر هر روزه

امام صادق علیه السلام فرمودند: کسی که هر روز بگوید اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له الها واحدا احدا صمدا لم یتخذ صاحبة و لا ولدا (شهادت می دهم که خدایی جز خدای یگانه یکتای بدون شریک نیست. خدای یگانه ای که بی نیاز بوده و همسر و فرزندی ندارد)، خداوند برای او چهل و پنج هزار هزار حسنه نوشته، چهل و پنج هزار هزار گناه او را پاک کرده، چهل و پنج هزار هزار درجه او را بالا می برد، خانه ای در بهشت برای او می سازد و مانند کسی است که در آن روز دوازده بار قرآن خوانده باشد. (355)

358. شیوه اولیای خدا

علامه محمد تقی مجلسی می گوید: اولیاء خدا تداوم بر ذکر یا حی یا قیوم یا من لا اله الا انت را تجربه کرده و نتیجه گرفته اند، من نیز همین ذکر را تجربه نموده ام، لیکن ذکر من غالبا یا الله است با خارج ساختن غیر خدا از قلب و با توجه کامل به جانب خدای متعال.

ذکر خدا با مراقبت کامل انجام شود و سایر امور به پایه ذکر نمی رسد، اگر این عمل تا مدت چهل شبانه روز ادامه یابد، درهایی از انوار حکمت و معرفت

و محبت بر سالک گشوده می شود، آن گاه به مقام فناء الله و بقاء بالله ترقی می کند. عمده چیزی که مهم است، یکی، خوردن غذای حلال، و دیگر تداوم ذکر خدا. (356)

359. سفارش یکی از علما

یکی از نزدیکان آیت الله امینی (ره) از قول ایشان می گوید: در شبانه روز ساعتی را تعیین کن و با حضور قلب ذکر یا غنی یا مغنی را تکرار کن. (357)

360. ورد زبان

یکی از بزرگان می گوید: ذکر یا حی یا قیوم، یا من لا اله الا انت را ورد زبان خود قرار بده و همواره با حضور قلب آن را تکرار کن. (358)

361. نشان پیروان علی علیه السلام

گروهی به دنبال امیر المؤمنین علی علیه السلام حرکت می کردند، حضرت از آنها پرسید: شما کیستید؟ گفتند: یا امیر المؤمنین! ما پیروان تو هستیم. حضرت فرمود: پس چرا نشان پیروی را در شما نمی بینم. گفتند: نشان پیروان شما چیست؟ آن حضرت فرمود: پیروان من کسانی هستند که این نشانه ها را دارند:

- 1- چهره شان از بسیاری عبادت و شب زنده داری زرد است ؛
- 2- اندامشان از روزه داری لاغر است ؛
- 3- همیشه ذکر حق بر لب دارند و لبانشان از بسیاری ذکر، خشکیده است ؛
- 4- بر آنها گرد ترس خدا نشسته است. (359)

362. ذکر خارج شدن از خانه

امام صادق علیه السلام فرمود: چون امام باقر علیه السلام از خانه بیرون می رفت، می گفت: بسم الله خرجت و بسم الله ولجت و علی الله توکلت و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم (به نام خداوند خارج شدم و به نام او داخل می شوم و بر

او توکل می‌کنم و هیچ اراده و قدرتی نیست مگر از جانب خداوند والا و بزرگ). (360)

363. ذکر پیامبر ﷺ هنگام سوار شدن

امام صادق علیه السلام فرمود: چون پیامبر صلی الله علیه و آله پای در رکاب می‌نهاد می‌فرمود: سبحان الذی سخر لنا هذا و ما كنا له مقرنین (منزه است خداوندی که این وسیله را بر ما مسخر نمود، وگرنه ما قدرت تسخیر او را نداشتیم) و هفت بار تسبیح خدا و هفت بار الحمد لله و هفت بار لا اله الا الله می‌گفت. (361)

364. مصونیت از حوادث

امام رضا علیه السلام فرمود: هر که به وقت سوار شدن گوید: بسم الله لا قوة الا بالله الحمد لله الذی سخر لنا هذا و ما كنا له مقرنین (به نام خدا و جز از طرف خدا نیرویی وجود ندارد، سپاس خدایی را که این مرکب را برای ما تسخیر کرد، وگرنه ما قادر بر تسخیر آن نبودیم)، جان او و مرکبش مصون بماند، تا این که فرود آید. (362)

365. ذکر هنگام سفر

امام صادق علیه السلام به هنگام سفر می‌فرمود: اللهم و احفظنی و احفظ ما معی و بلغنی (خداوندا، مرا و آنچه با من است، محفوظ بدار و به مقصد برسان). (363)

366. ذکر و دعای قبل از سفر

امام باقر علیه السلام وقتی قصد مسافرت داشت، فرزندان را در خانه ای جمع می‌کرد و در حق آنان چنین دعا می‌فرمود: اللهم انی استودعک دینی و نفسی و مالی و اهلی و ولدی و جیرانی (خداوندا، دین، نفس، مال، اهل، فرزندان و همسایگان خود را به تو می‌سپارم). (364)

367. ذکر بعد از نماز صبح

از حضرت صادق علیه السلام روایت است که پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: هر کس که به مرضی گرفتار باشد، بعد از فریضه نماز صبح چهل بار این ذکر را بگوید: بسم الله الرحمن الرحیم، الحمد لله رب العالمین حسبنا الله و نعم الوکیل تبارک الله احسن الخالقین و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم و دست بر موضع درد و مرض بمالد، از آن بیماری صحت یابد و حضرت حق تعالی او را شفا بخشد.

(365)

368. ذکر هنگام وداع

هنگامی که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله مؤمنی را وداع می کرد می فرمود: رحمکم الله و زودکم التقوی و وجهکم الی کل خیر (خدا شما را رحمت کند و تقوا روزی تان نماید و به هر خیری برساند.) (366)

369. ذکر برای رفع حاجت

مرد صنعتگری خدمت موسی بن جعفر علیه السلام رسید و از کار خود شکایت کرد و گفت: به هیچ خواسته ای از خواسته هایم نمی رسم. حضرت فرمود: در پایان دعاهایی که بعد از نماز صبح وارد شده است، ده بار بگو سبحان الله العظیم و بحمده استغفر الله و اتوب الیه و اساءله من فضله. این شخص می گوید همین کار را کردم، چیزی نگذشت که عده ای آمدند و گفتند یکی از اقوام شما مرده و وارثی غیر از تو ندارد. خلاصه به قدری مال به من رسید که بی نیاز شدم. (367)

370. ذکر هنگام عطسه

از ائمه معصومین - علیهم السلام - روایت شده که اگر کسی در هنگام عطسه بگوید: الحمد لله رب العالمین علی کل حال و صلی الله علی محمد و آل محمد هرگز از دندان درد گله مند نمی شود. (368)

371. در کنار مریض

امام صادق علیه السلام فرمود: هر گاه در کنار مریضی بودی، دست خود را بر سر مریض بگذار و این دعا را بخوان:

بسم الله و بالله و من الله و الی الله و ما شاء الله و لا حول و لا قوة الا بالله، ابراهیم خلیل الله، موسی نجی الله، عیسی روح الله، محمد رسول الله صلی الله علیه و آله و علیهم، من الارواح و الاوجاع بسم الله و بالله و عزائم من الله - لفلان بن فلانة - نام شخص و مادر او را می برد - لا یقر به الا کل مسلم و اعیذه بکلمات الله التامات کلها الی ساءل بها آدم فتاب علیه انه هو التواب الرحیم، الا انزجرت ایتها الارواح و الاوجاع باذن الله عزوجل لا اله الا الله الا له الخلق و الامر تبارک الله رب العالمین.

(پناه به نام خدا و به خدا و از خدا و به سوی خدا و آنچه خدا بخواهد و این که هیچ نیرو و حرکتی نیست مگر به اذن خدا و این که ابراهیم دوست خدا و موسی نجات یافته خدا و عیسی روح خدا و محمد فرستاده خدا - که درود خدا بر او و آل او و بر همه انبیاء - از بادها و دردها. به نام خدا، و به یاد خدا، و با استمداد از تقدیرات خدا، برای فلانی پسر فلانی، اقرار به اعتقادات ندارد مگر مسلمان، پناه می برم به خدا با کلمات تامه ای که حضرت آدم علیه السلام خدا را با آنها خواند تا توبه او پذیرفته شد، همانا او توبه پذیر مهربانی است، ای دردها،

با اجازه خداوند و کلمات مقدس شما را فراری می دهم، که خدایی جز او نیست، همانا هر کار و آفرینشی برای اوست، آفرین بر خدا پروردگار عالمین.)
سپس آیه الکرسی و سوره های حمد و معوذتین (فلق و ناس) و اخلاص را هر کدام یک مرتبه و نیز ده آیه از سوره یس بخوان، بعد هم این دعا را بخوان:
اللهم اشفه بشفائك و داوه بدوائك و عافه من بلائك و تساءله بحق محمد و آل محمد صلوات الله علیه و علیهم اجمعین.

(خداوندا! با شفای خود او را شفا ده، و با دواى خود او را مداوا کن، و از بلاهاى او را عافیت ده، و سلامتی به او بده به حق محمد و آل محمد - که درود خدا بر او و بر آل او). (369)

372. درمان دردها

از امام صادق علیه السلام نقل شده که برای درمان دردها بگو: بسم الله و بالله کم من نعمة لله فى عرق ساکن و غیر ساکن علی عبد شاکر و غیر شاکر و محاسن خود را در دست راست بگیر و بعد از نماز سی بار بگو: اللهم فرج عنی کربتی و عجل عافیتی و اکشف ضری و سعی کن که این عمل با اشک و گریه باشد. (370)

373. ذکر دردمندان

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به اصحاب خود فرمودند: هر گاه مریض یا دردمندی را ملاقات کردید، دست راست خود را بر او بگذارید و این تعویذ را بخوانید:
بسم الله، اعوذ بعزة الله و قدرته من شر ما اجد (به نام خدا، به عزت و قدرت خدا پناه می برم از شر دردی که در این بدن است). (371)

374. نجات از بیماری و فقر

امام جعفر صادق علیه السلام از پدرش امام محمد باقر علیه السلام نقل می فرماید که یکی از اصحاب پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله چند روزی بود که خدمت پیامبر نمی رسید، پس از

چند روز که خدمت حضرت رسید، پیامبر ﷺ فرمود: چه شده است که نزد ما نمی آیی؟ عرض کرد: به واسطه مریضی و گرفتاری خانوادگی است. آن حضرت فرمود: آیا می خواهی به تو دعایی یاد دهم که به واسطه آنها خداوند مرض را از تو ببرد و فقر را از تو دور سازد؟ عرض کرد: آری. حضرت فرمود بگو:

لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم توکلت علی الحی الذی لا یموت الحمد لله الذی لم یتخذ ولدا و لم یکن له شریک فی الملک و لم یکن له ولی من الذل و کبره تکبیرا. (372)

375. ذکر برای رفع مرض

از حضرت صادق علیه السلام و از حضرت رضا علیه السلام روایت شده که فرمودند: برای رفع هر مرضی بخوانید:

یا منزل الشفاء و مذهب الداء صل علی محمد و آله و انزل علی وجعی الشفاء (ای فرستنده و عطاکننده شفا، و ای کسی که به لطف خویش دردها را از جان ها و جسم ها می بری، بر محمد و آل محمد رحمت فرست و بر دردهای من شفا عنایت فرما). (373)

376. ذکر برای درمان درد

از امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمود: دست خود را به محلی که درد در آن است بگذار و تا سه مرتبه بگو: الله الله ربی حقا لا اشک به شیئا، اللهم انت لها و لکل عظیم ففرجها عنی (خدای حقیقی من خداوند یگانه است که برای او هیچ شریکی نیست. خدایا چاره دردها و هر مشکل بزرگ تویی، خدایا مرا از این مشکل نجات ده). (374)

377. شفای درد

در مکارم الاخلاق از امام صادق علیه السلام نقل است که فرمودند: دست خود را بر محل درد بگذار و بخوان آیه الکرسی و فاتحه را و بگو:
الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله و الله اکبر و اجل و اکبر مما اخاف و احذر اعوذ بالله من عرق نعار و اعوذ بالله من حر النار. ⁽³⁷⁵⁾

378. ذکر برای رفع غمها

از امام علی بن موسی الرضا علیه السلام نقل شده که فرمود: پدرم را در خواب دیدم که فرمود: فرزندم هر گاه به تو هم و غم روی آورد، این ذکر را زیاد بگو: یا رؤف یا رحیم.
بعد فرمود: آنچه ما در خواب می بینیم مثل آن است که در بیداری می بینیم. ⁽³⁷⁶⁾

379. برای شفای تب

بخط امام رضا علیه السلام دیده شده که برای شفای تب به سه قطعه کاغذ بنویسد:
بر قطعه اول: بسم الله الرحمن الرحيم لا تخف انک انت الاعلی.
بر قطعه دوم: بسم الله الرحمن الرحيم لا تخف نجوت من القوم الظالمین.
بر قطعه سوم: بسم الله الرحمن الرحيم الا له الخلق و الامر تبارک الله رب العالمین.
پس بخواند بر هر قطعه سه مرتبه توحید، و ببلعد آن را در سه روز هر روزی یکی از آنها را که خوب خواهد شد، ان شاء الله. ⁽³⁷⁷⁾

380. شفای سر درد

شخصی به امام صادق علیه السلام از سر درد شکایت کرد. حضرت فرمود: دست خود را بر موضعی که درد می کند بگذار و آیه الکرسی و سوره فاتحه الکتاب را بخوان و بعد هم بگو:

الله اکبر، الله اکبر، لا اله الا الله، و الله اجل و اکبر مما اخاف و احذر، اعوذ بالله من عرق نعار و اعوذ بالله من حر النار (بزرگ است خدای بی همتا و جز او خدایی نیست، خداوند با عظمت تر و بزرگتر است از آنچه من از او خائف هستم به خدا پناه می برم از رگی که خون از آن فوران می کند و به خدا پناه می برم از گرمای شدید آتش (شاید اشاره به حرارت بدن در تب باشد). (378)

381. شفای چشم

امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: در جنگ خیبر بود که مبتلا به چشم درد سختی شده بودم و پیامبر خدا صلی الله علیه و آله مرا خواست و دست مبارکش را بر چشمم کشید و فرمود: بسم الله و بالله و السلام علی رسول الله، اللهم اکفه الحر و البرد و قه الاذی و البلاء.

حضرت علی علیه السلام می فرماید: قسم به خدا، که از آن زمان به بعد هرگز چشم درد نگرفتم. (379)

382. ذکر برای درد دندان

از امیر المؤمنین علیه السلام روایت شده که دست بکش بر محل سجده خود، پس مسح کن دندانی را که درد می کند و بگو: بسم الله و الشافی الله و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم. (380)

383. شفای درد

از امام صادق علیه السلام روایت شده که اگر مبتلا به درد خاصه شدی، دست خود را بر محل درد بگذار و بگو: بسم الله و بالله، محمد رسول الله صلی الله علیه و آله و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم، اللهم امسح عنی ما اجد فی خاصرتی. بعد دست را بر موضع درد بکش و سه مرتبه این دعا را بخوان. ⁽³⁸¹⁾

384. رفع مشکلات روحی و جسمی

کفعمی روایت کرده است که مردی خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله رسید و از تنگدستی و پریشانی و بیماری شکایت کرد. حضرت فرمود: هر صبح و شام ده بار این دعا را بخوان:

لا حول و لا قوة الا بالله توكلت على الحي الذي لا يموت والحمد لله الذي لم يتخذ ولدا و لم يكن له شريك في الملك و لم يكن له ولي من الذل و كبره تكبيرا.

آن مرد چون سه روز بر این ذکر مداومت کرد، حال او دگرگون شد و سلامتی پیدا کرد. ⁽³⁸²⁾

385. برطرف کننده غم

قطب راوندی از حضرت امام صادق علیه السلام روایت کرده است که هر گاه بر تو ناراحتی و غم عارض شد و شدت پیدا کرد، سجده کن و بگو:

يا مذل كل جبار يا معز كل ذليل قد و حقك بلغ مجهودي فصل علي محمد و آل محمد و فرج عنی (ای خدای قدرتمندی که هر ستمکار قدرتمندی در درگاه تو ذلیل است و او را ذلیل می کنی و ای عزت بخش هر ذلیل، آن سختی و بلایی را که تمام کوشش من برای فرار از آن است رسیده، به حق خودت و به محمد و آل او، مرا از آن برهان). ⁽³⁸³⁾

386. ذکر برای رفع گرفتاری

از امیر المؤمنین علیه السلام نقل شده: اگر گرفتاری یا پریشانی و یا غمناکی این دعا را بخواند خداوند در کار او گشایشی ایجاد می کند، و آن دعا این است:

یا عماد من لا عماد له و یا ذخر من لا ذخر له و یا سند من لا سند له و یا حرز من لا حرز له و یا غیاث من لا غیاث له و یا کنز من لا کنز له و یا عز من لا عز له و یا کریم العفو، یا حسن التجاوز، یا عون الضعفاء، یا کنز الفقراء، یا عظیم الرجاء، یا منقذ العرقی، یا منجی الهلکی، یا محسن، یا مجمل، یا منعم یا مفضل، انت الذی سجد لک سواد اللیل و نور النهار و ضوء القمر و شعاع الشمس و حفیف الشجر و دوی الماء، یا الله یا الله یا الله، لا اله الا انت، وحدک لا شریک لک یا رباه یا الله، صل علی محمد و آل محمد، و افعل بنا ما انت اهلہ. پس حاجت خود را بطلب، که بر آورده می شود ان شاء الله. ⁽³⁸⁴⁾

387. رفع مشکلات

از امام باقر علیه السلام روایت شده است که اگر بر شما مشکلی پیش آمده که شما را پریشان ساخته و از آن ترسناک هستید، دو رکعت نماز بخوانید و بعد از آن به طرف قبله هفتاد مرتبه این ذکر را بگویید و در هر مرتبه حاجت خود را ذکر کنید:

یا ابصر الناظرین و یا اسمع السامعین و یا اسرع الحاسبین و یا ارحم الراحمین. ⁽³⁸⁵⁾

388. رفع غم و اندوه

از امیر المؤمنین علیه السلام روایت شده که برای پریشانی و رفع مشکلات این دعا را بخواند:

اللهم انى اتوجه اليك نبى الرحمه، اهل بيته الذين! اخترتهم على علم على العالمين فذللى صعوبتها و حزونتها، و اكفنى شرها فانك الكافى المعافى و الغالب القاهر (خداوندا روى به سوى تو مى كنم با توسل به مقام پيامبر رحمت و اهل بيت او كه همگى پاى و برگزیده از بين همه مخلوقاتند كه مشكلات و غمها و سختى ها را بر من آسان و كوچك سازى و مرا از شر بديها حفظ كنى كه تو بر همه اين امور قادر و توانايى). (386)

389. رفع پريشانى

از امام جواد عليه السلام نقل است كه براى رفع گرفتارى و غم و پريشانى اين ذكر تكرر شود: يا من يكفى من كل شىء و لا يكفى منه شىء اكفى ما اهمنى. (387)

390. ذكرى براى رفع بلا

از حضرت رسول اكرم صلى الله عليه و آله روايت شده است كه هرگاه بر كسى هم و غم يا اندوهى يا شدت و بلايى رسيد اين ذكر را بخواند: الله ربى لا اشرك به شيئا توكلت على الحى الذى لا يموت. (388)

391. توسل به حضرت عباس عليه السلام

بعضى از علما گفته اند: واژه عباس به حساب حروف ابجد، معادل عدد 133، است. بعد از نماز روز جمعه به حضرت ابوالفضل عباس عليه السلام متوسل شو و 133 بار بگو: يا كاشف الكرب عن وجه الحسين، اكشف كبرى بحق اخيك الحسين (اى عباسى كه اندوه را از چهره حسين عليه السلام برطرف ساختى، به حق برادرت حسين عليه السلام اندوه مرا برطرف كن).

اميد بسيار است كه نتيجه بگيرى و به مقصود نايل گردى. (389)

392. توسلی دیگر به ابوالفضل العباس علیه السلام

مرحوم علامه محمد باقر بیرجندی، صاحب کتاب کبریت الاحمر نقل می کند: در عالم خواب، گوینده ای را دیدم که می گفت: هر کس با این عبارت به حضرت عباس علیه السلام متوسل شود، حاجتش برآورده گردد: عبد الله ابوالفضل دخیلک (ای عبد خدا، ابوالفضل! دستم به دامان تو، پناهم بده). (390)

393. توسل به امام زمان (عج)

هنگامی که برای روا شدن حاجت به آن حضرت متوسل شدی، بگو: یا ابا الغوث ادرکنی (ای پدر پناه دهندگان! به فریادم برس، و به من پناه ده). (391)

394. ذکر برای رفع درد زانو

ابوحمزه می گوید: زانو درد شدید گرفتم، به حضور امام باقر علیه السلام رفتم و از شدت درد شکایت نمودم. آن حضرت دستوری به من داد که به آن عمل کردم و شفا یافتم، و آن دستور این بود که فرمود: بعد از نماز بگو: یا اجود من اعطی و یا خیر من سئل و یا ارحم من استرحم، ارحم ضعیفی و قلة حیلتی و عافنی من وجعی (ای خدایی که کریم ترین عطا بخشها هستی و بهترین ذات پاکی هستی که از او تقاضا می شود، و ای خداوندی که مهربان تر از همه نسبت به آن کس که طلب رحمت می کند می باشی، به ضعف و ناتوانی و چاره اندکم رحم کن، و مرا از دردی که دارم عافیت فرما). (392)

395. ذکر بعد از بیداری برای نماز شب

امام علی علیه السلام فرمود: چون برای نماز شب بیدار شدی، این ذکر را بگو: لا اله الا الله الحلیم الکریم الحی القیوم و هو علی کل شیء قذیر، سبحان رب النبیین و المرسلین، رب السموات السبع و ما فیهن، و رب الارضین السبع و ما فیهن، و رب العرش العظیم، و الحمد لله رب العالمین.

چون از خواب بلند شدی و نشستی، بخوان :

حسبی الله حسبی الرب من العباد حسبی الذی هو حسبی منذ کنت حسبی الله
و نعم الوکیل. (393)

396. ذکر برای رفع وحشت

ابان بن تغلب می گوید: شخصی به بیماری روانی وحشت و ترس، گرفتار شده بود. امام صادق علیه السلام دعای زیر را برای برطرف شدن وحشت او، به او آموخت، و فرمود: هرگاه آن را بخوانید از وحشت و تنهایی، هم در شب و هم در روز نترسید. و نیز فرمود: به ما خبر رسیده که مردی سی سال این دعا را می خواند (و گزندی به او نرسید، ولی) یک شب آن را ترک کرد، همان شب، عقرب او را گزید؛ آن دعا این است :

بسم الله و بالله و توکلت علی الله، و انه من یتوکل علی الله فهو حسبه ان الله بالغ امره، قد جعل الله لکل شیء قدرًا، اللهم اجعلنی فی کنفک و فی جوارک، و اجعلنی فی امانک و منعک (به نام خدا، و در پناه خدا، توکل می کنم بر خدا، چرا که کسی که به خدا توکل کند، خداوند مهمات او را کفایت کند و خدا برای هر چیزی اندازه ای قرار داده است. خدایا، مرا در سایه خودت و در جوار و پناهت قرار ده، و در ستاد امان خودت و در ستاد پاسداری خودت جای ده).

(394)

397. ذکر هر روز از ماه رمضان

محدث فیض فرموده : هر روز از ماه رمضان، این اذکار را صد مرتبه بگو:
سبحان الضار النافع سبحان القاضی بالحق سبحان العلی الاعلی سبحانه و بحمده
سبحانه و تعالی. (395)

398. مناجات امام رضا بعد از نماز صبح

روایت شده: حضرت رضا علیه السلام پس از نماز صبح، در آغاز فجر، تا طلوع خورشید با هیچ کس سخن نمی گفت، و اگر نیاز به سخن مهم پیدا می کرد، با جا به جایی و اشاره، آن را ادا می نمود. ⁽³⁹⁶⁾

به امید استفاده و بهره مند شدن از فیوضات و برکات بسیار ارجمند ساعت بین طلوع فجر و طلوع خورشید، استغفار و قرائت قرآن و مناجات و راز و نیاز با خدا، در این وقت بسیار مطلوب است. و نیز چنان که قبلاً ذکر شد، در این ساعت دست بر سینه ات بگذار و هفتاد بار بگو: یافتاح (ای خداوند گشایش بخش) و دعای زیر را مکرر بخوان:

لا اله الا الله وحده لا شریک له، له الملك و له الحمد، یحیی و یمیت، و یمیت و یحیی، و هو حی لا یموت، بیده الخیر و هو علی کل شیء قدير. ⁽³⁹⁷⁾

399. ختم اسماء الله الاعظم

در کتاب بحار الانوار از سلمان فارسی نقل نموده که برای هر حاجت صد مرتبه در صبح بخواند: بسم الله الرحمن الرحیم یا قدیم یا دائم یا فرد یا وتر یا حی یا قیوم یا واحد یا احد یا صمد یا من لم یلد و لم یولد و لم یکن له کفوا احد یا قدير القادر القاهر القوی العزیز الجبار المتکبر. ⁽³⁹⁸⁾

400. ذکر دهه اول ماه ذی الحجه

امام علی علیه السلام فرمود: هر کس هر روز از دهه اول ماه ذی الحجه الحرام این تهلیلات را بخواند، ثواب بسیاری برده است:

لا اله الا الله عدد الليالی و الدهور، لا اله الا الله عدد امواج البحور، لا اله الا الله و رحمته خیر مما یجمعون، لا اله الا الله عدد الشوک و الشجر، لا اله الا الله عدد الشعر و الوبر، لا اله الا الله عدد الحجر و المدر، لا اله الا الله عدد لمح

العيون، لا اله الا الله في الليل اذا عسعس و الصبح اذا تنفس، لا اله الا الله عدد الرياح في البرارى و الصخور، لا اله الا الله من اليوم الى يوم ينفخ في الصور. (399)

401. ختم آيه «قل اللهم...»

در كتاب صدف مشحون از مرحوم ميرداماد (ره) نقل فرموده كه ختم آيه شريفه قل اللهم مالك الملك را تا چهل روز و هر روز چهل مرتبه و در هر دفعه بعد از ختم سه مرتبه يا الله بگويد و سه مرتبه اين دعا را بخواند كه ان شاء الله حاجتش برآورده مي شود:

انت الله الذي لا اله الا انت وحدك لا شريك لك تجبرت ان يكون لك ولد و تعاليت ان يكون لك شريك و تعظمت ان يكون لك وزير يا الله يا الله يا الله اقض حاجتي بحق محمد و آل محمد صلواتك عليه و عليهم اجمعين. (400)

402. ختم انعام و ذكر بعد از آن

شب پنجشنبه يا جمعه يا روز آن، رو به قبله بنشين. اول سوره حمد را بخوان و بعد سوره مباركه انعام را قرائت كن تا آيه ((ما اوتى رسل الله)) سپس برخيز و ده ركعت نماز بخوان و در هر ركعت بعد از حمد هفت مرتبه آيه الكرسي و هفت مرتبه سوره انا اعطيناك الكوثر بخوان و بعد از سلام نماز، بقيه سوره انعام ((الله يعلم حيث يجعل رسالته)) تا آخر سوره را بخوان. سپس به سجده رفته و هفتاد مرتبه بگو: لا اله الا الله، محمد رسول الله و حاجت خود را بخواه. (401)

403. ذكرى براى رفع درد پا

در حلية المتقين آمده كه شخصى به امام حسين عليه السلام از درد پا شكايه كرد. حضرت فرمود: دست بر آن موضع بگذار و بگو: بسم الله و بالله و السلام على رسول الله صلى الله عليه و آله و ما قدروا الله حق قدره و الارض جميعا قبضته يوم القيامة و السموات مطويات بيمينه سبحانه و تعالى عما يشركون. (402)

404. ذکرى در سجده

هر کس حاجتى دارد، سر بر سجده گذارده و اين ذکر را سه مرتبه بگويد و حاجت بخواهد که ان شاء الله برآورده مى شود: يا حى يا قيوم يا لا اله الا انت برحمتک استغيث فاکفنى ما اهمنى و لا تکلى الى نفسى. (403)

405. آثار ذکر بعد از نمازها

روایت شده است که پیامبر گرامى اسلام ﷺ فرمود: در شب معراج مرا به آسمانهای هفتگانه بردند:

1- در آسمان دنيا (آسمان اول) قصرى از گوهر سرخ را دیدم. از جبرئیل پرسیدم: اين قصر از برای کیست؟ گفت: برای کسی است که بعد از نماز صبح چهل بار بگوید: يا باسط الیدین بالرحمة ارحمنى (ای خداوندی که دستهای احسان و رحمتت را به روی همه گشوده ای، مرا مشمول رحمتت قرار بده).

2- در آسمان دوم، قصرى که دارای هفتاد در بود دیدم. از جبرئیل پرسیدم: اين قصر از برای کیست؟ گفت: برای کسی که بعد از نماز ظهر هفتاد بار بگوید: يا واسع المغفرة اغفر لى (ای وسعت بخش آمرزش، مرا ببخش و بیامر).

3- در آسمان سوم قصرى زیبا در فضا دیدم، گفتم اين قصر از برای کیست؟ گفت: برای آن کسی که بعد از نماز عصر، هفده بار بگوید: لا اله الا الله قبل کل احد، لا اله الا الله بعد کل احد، لا اله الا الله بيقى ربنا و يقى کل احد (معبودى نیست جز خداوندی که قبل از هر چیز بوده است، معبودى نیست جز خداوندی که بعد از هر چیزی خواهد بود، معبودى نیست جز خداوندی که باقى است و پروردگار ماست، و همه موجودات جز او فانی مى شوند).

4- به آسمان چهارم رفتم و در آن قصرى از مروارید دیدم که طبقه های فوقانى آن از زبرجد بودند. از جبرئیل پرسیدم: اين قصر از آن کیست؟ گفت:

از برای کسی است که بعد از نماز مغرب چهل بار بگوید: یا کریم العفو انشر علی رحمتک یا ارحم الراحمین (ای خداوندی که در عفو و بخشش بزرگوار هستی مرا سرشار از رحمت گردان، ای مهربان ترین مهربانان).

5- در آسمان پنجم، قصری بسیار شفاف و سرخ دیدم. از جبرئیل پرسیدم: این قصر از آن کیست؟ گفت: از آن کسی است که بعد از نماز عشاء هفتاد بار بگوید: یا عالم خفیتی اغفر لی خطیئتی (ای خداوند آگاه بر نهان من، خطاها و گناهانم را ببخش).

6- در آسمان ششم، بارگاه و گنبد شکوهمند سفیدی را دیدم. از جبرئیل پرسیدم: این بارگاه از آن کیست؟ گفت: از آن کسی است که شب را از خواب برخیزد و سه بار بگوید: یا حی یا قیوم، یا حی لا یموت، ارحم عبدک الخاطیء المعترف بذنبه یا ارحم الراحمین (ای خدای زنده و پاینده، ای زنده ای که مرگ به آن راه ندارد، بنده خطاکار و اقرارکننده به گناهانش را مشمول رحمت قرار بده، ای مهربان ترین مهربانان).

7- در آسمان هفتم، قصری از مروارید سفید و براق را دیدم. از جبرئیل پرسیدم: این قصر از برای چه کسی است؟ گفت: از آن کسی است که در هر روز پانزده بار بگوید: سبحان الله بعدد ما خلق، سبحان الله بعدد ما هو خالق الی یوم القیامة (پاک و منزّه است خداوند از هر عیب و نقصی، به تعداد آنچه که آفریده است، پاک و منزّه است خداوند از هر عیب و نقصی، به تعداد آنچه را که تا قیامت می آفریند). (404)

17. ذکر روزهای هفته

406. ذکرهای ایام هفته

برای حصول جمیع مطالب و حاجات هر روز تا یک هفته این اسماء مبارکه را بخواند و ابتداء از جمعه بنماید.

جمعه : هزار مرتبه.... یا الله یا هو

شنبه : هزار مرتبه.... یا رحمن یا رحیم

یکشنبه : هزار مرتبه.... یا واحد یا احد

دوشنبه : هزار مرتبه.... یا فرد یا صمد

سه شنبه : هزار مرتبه.... یا حی یا قیوم

چهارشنبه : هزار مرتبه.... یا حنان یا منان

پنج شنبه : هزار مرتبه.... یا ذالجلال و الاکرام⁽⁴⁰⁵⁾

407. اذکار پرفضیلت در ایام هفته

شنبه هزار مرتبه یا رب العالمین

و 1060 مرتبه یا غنی بگوید تا غنی گردد.

یکشنبه هزار مرتبه یا ذالجلال و الاکرام

و 489 مرتبه یا فتاح بگوید تا فتح و نصرت یابد.

دوشنبه هزار مرتبه یا قاضی الحاجات

و 129 مرتبه یا لطیف بگوید تا مال کثیر یابد.

سه شنبه هزار مرتبه یا ارحم الراحمین

و 903 مرتبه یا قابض بگوید تا به حاجت خود برسد.

چهارشنبه هزار مرتبه یا حی یا قیوم

و 541 مرتبه یا متعال بگوید تا عزت دارین یابد.

پنجشنبه هزار مرتبه لا اله الا الله الملك الحق المبين
و 308 مرتبه يا رزاق بگويد تا روزی اش فراوان شود.
جمعه هزار مرتبه اللهم صل على محمد و آل محمد
و 256 مرتبه يا نور بگويد تا عزيز شود. (406)

408. گونه ديگر ذكر در ايام هفته

شنبه 41 مرتبه فنادى فى الظلمات ان لا اله الا انت
يكشنبه 41 مرتبه لا اله الا الله الملك الحق المبين
دوشنبه 41 مرتبه لا اله الا الله المبين عزيزا جليلا يا عزيز يا جليل
سه شنبه 41 مرتبه اللهم صل على محمد و آل محمد
چهارشنبه 41 مرتبه لا اله الا الله خالصا مخلصا
پنجشنبه 41 مرتبه لا اله الا الله خالق كل شىء و هو على كل شىء قدير
جمعه 41 مرتبه سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اكبر و لا حول و لا
قوة الا بالله العلى العظيم. (407)

پی نوشت ها :

- 1- سوره احزاب، آیه 35
- 2- سوره احزاب، آیه 41
- 3- جامع آیات و احادیث نماز، شماره 1526.
- 4- سوره اعراف، آیه 205
- 5- سوره نساء، آیه 103
- 6- سوره بقره، آیه 152
- 7- سوره عنکبوت، آیه 45
- 8- سلامت روح، ص 85
- 9- غررالحکم، ص 22
- 10- سلامت روح، ص 119.
- 11- غررالحکم، ص 23
- 12- غررالحکم، ص 23.
- 13- غرر الحکم، ص 23.
- 14- جامع آیات و احادیث نماز، حدیث 1554.
- 15- اصول کافی، ج 6، ص 107
- 16- منتخب الغرر، ص 19
- 17- غرر الحکم، ص 24
- 18- جامع آیات و احادیث، حدیث 1558
- 19- جامع آیات و احادیث، حدیث 1531
- 20- جامع آیات و احادیث نماز، حدیث 1543
- 21- جامع آیات و احادیث نماز، شماره 1545
- 22- غرر الحکم، ص 22
- 23- سوره مدثر، آیه 6.
- 24- اصول کافی، ج 6، ص 103 و 101
- 25- سلامت روح، ص 119

- 26- الميزان، ج 16، ص 516
- 27- اصول كافي، ج 6، ص 103
- 28- اصول كافي، ص 109
- 29- سورة اعراف، آيه 204
- 30- اصول كافي، ج 6، ص 111
- 31- اصول كافي، ج 6، ص 95
- 32- اصول كافي، ج 6، ص 109
- 33- اصول كافي، ج 6، ص 111
- 34- منتخب الغرر، ص 31
- 35- اصول كافي، ج 6، ص 97.
- 36- اصول كافي، ص 109.
- 37- مصابيح الدجى، ص 601
- 38- سلامت روح، ص 91.
- 39- سورة رعد، آيه 28
- 40- سورة انفال، آيه 45
- 41- سورة اعلیٰ، آيه 14 و 15
- 42- سلامت روح، ص 113
- 43- همان منبع، ص 84
- 44- عدة الداعى، ص 189
- 45- جامع آيات و احاديث نماز، حديث 1546.
- 46- جامع آيات و احاديث، حديث 1525
- 47- جامع آيات و احاديث، حديث 1528.
- 48- اصول كافي، ج 6، ص 105.
- 49- منتخب الغرر، ص 20.
- 50- جامع آيات و احاديث نماز، حديث 1542.
- 51- جامع آيات و احاديث نماز، حديث 1544.
- 52- اصول كافي، ج 6، ص 103.
- 53- منتخب الغرر، ص 21.

- 54- آثار الصادقين، ج 6، ص 306.
- 55- اصول کافی، ج 6 ص 107.
- 56- سلامت روح، ص 120.
- 57- اصول کافی، ج 6، ص 101.
- 58- سلامت روح، ص 84.
- 59- سلامت روح، ص 120.
- 60- اصول کافی، ج 6، ص 117.
- 61- سلامت روح، ص 118.
- 62- غررالحکم، ص 23.
- 63- جامع آیات و احادیث نماز، حدیث 1557.
- 64- سوره طه، آیه 124.
- 65- سوره زخرف، آیه 36.
- 66- سلامت روح، ص 120.
- 67- جامع آیات و احادیث نماز، حدیث 1551.
- 68- جامع آیات و احادیث نماز، حدیث 1560.
- 69- غررالحکم، ص 24.
- 70- سوره منافقین، آیه 6.
- 71- سوره اعلیٰ، آیه 14 و 15.
- 72- مجمع البیان، ج 1 ص 19.
- 73- تفسیر کشاف، ج 1 ص 2.
- 74- بحار الانوار، ج 7، ص 83.
- 75- مجمع البیان، ج 1 و ص 18.
- 76- تفسیر البرهان، ج 1، ص 44.
- 77- تفسیر البرهان، ص 45.
- 78- تفسیر کشاف، ج 1، ص 1.
- 79- اسرار عدد چهل، ص 74.
- 80- لئالی الخبر، ج 3، ص 335.
- 81- مجمع البیان، ج 1، ص 19.

- 82- مشکاة الانوار، ص 36.
- 83- آثار الصادقين، ج 9، ص 148.
- 84- وسایل الشیعه، ج 1، ص 300.
- 85- تفسیر کشف، ج 1، ص 1.
- 86- اصول کافی، ج 6، ص 217.
- 87- ثواب الاعمال، ص 35.
- 88- بحار الانوار، ج 92، ص 258.
- 89- ثواب الاعمال، ص 35.
- 90- لئالی الاخبار، ج 3، ص 337.
- 91- سفینه البحار، ج 1، ص 25.
- 92- بحار الانوار، ج 16، ص 383.
- 93- مکارم الاخلاق، ص 248.
- 94- کنز العمال، ج 9، ح 24995.
- 95- بحار الانوار، ج 43، ص 66.
- 96- به نقل از امید درماندگان، ج 2، ص 95.
- 97- اصول کافی، جلد 6، ص 153.
- 98- اصول کافی، ص 119.
- 99- اصول کافی، ج 6، ص 153.
- 100- اصول کافی، جلد 6، ص 99 - 101.
- 101- اصول کافی، ص 165.
- 102- اصول کافی، جلد 6، ص 123.
- 103- ثواب الاعمال، ص 9.
- 104- ثواب الاعمال، ص 9.
- 105- ثواب الاعمال، ص 11.
- 106- ثواب الاعمال، ص 11.
- 107- ثواب الاعمال، ص 11.
- 108- ثواب الاعمال، ص 11.
- 109- ثواب الاعمال، ص 11.

- 110- ثواب الاعمال، ص 13
- 111- ثواب الاعمال، ص 13
- 112- ثواب الاعمال، ص 13
- 113- ثواب الاعمال، ص 15.
- 114- ثواب الاعمال، ص 15.
- 115- ثواب الاعمال، ص 15.
- 116- ثواب الاعمال، ص 15.
- 117- ثواب الاعمال، ص 17.
- 118- سورة محمد، آيه 22.
- 119- اصول كافي، ج 6، ص 153.
- 120- ثواب الاعمال، ص 17.
- 121- ثواب الاعمال، ص 17.
- 122- رياض الصالحين، ص 542.
- 123- مكارم الاخلاق، ص 310.
- 124- كنز العمال، ج 1، ص 418.
- 125- آثار الصادقين، ج 1، ص 289.
- 126- ثواب الاعمال، ص 19.
- 127- ثواب الاعمال، ص 421.
- 128- ثواب الاعمال، ص 425.
- 129- ثواب الاعمال، ص 21.
- 130- كنز العمال، ج 1، ص 414.
- 131- ثواب الاعمال، ص 425.
- 132- اصول كافي، ج 6، ص 155.
- 133- ثواب الاعمال، ص 19.
- 134- مستدرک الوسائل، ج 1، ص 397.
- 135- اميد در ماندگان، ج 1، ص 54.
- 136- تفسير الميزان، ج 10، ص 17.
- 137- ثواب الاعمال، ص 29.

- 138- امالی صدوق، ص 271.
- 139- تفسیر المیزان، ج 10، ص 17.
- 140- کنز العمال، ج 1، ص 459.
- 141- مکارم الاخلاق، ص 309.
- 142- صحیح مسلم، ج 1، ص 351.
- 143- اصول کافی، ج 6، ص 183.
- 144- مجموعه ورام، ص 43.
- 145- امالی صدوق، ص 55.
- 146- مجموع ورام، ج 1، ص 166.
- 147- سفینه البحار، ج 1، ص 484.
- 148- راهنمایی و رانندگی و عبور و مرور در آینه حدیث، شماره 25.
- 149- ثواب الاعمال، ص 29.
- 150- انوار النعمانیه، ج 4، ص 95.
- 151- کنز العمال، ج 1، ص 465.
- 152- ثواب الاعمال، ص 29.
- 153- ریاض الصالحین، ص 534.
- 154- مصباح المجتهد شیخ الطائفه (قدس سره)، ص 678.
- 155- کنز العمال، ج 1، ص 466.
- 156- ریاض الصالحین، ص 533.
- 157- مکارم الاخلاق، ص 147.
- 158- مکارم الاخلاق، ص 142.
- 159- اصول کافی، ج 6، ص 115.
- 160- ثواب الاعمال، ص 329.
- 161- ثواب الاعمال، ص 23.
- 162- اصول کافی، ج 6، ص 113.
- 163- ثواب الاعمال، ص 29.
- 164- امید درماندگان، ج 2، ص 49.
- 165- راهنمایی و رانندگی و عبور و مرور در آینه حدیث، شماره 35.

- 166- اصول کافی، ج 6، ص 219
- 167- اصول کافی، ص 121.
- 168- کنز العمال، ج 7، ص 651.
- 169- کنز العمال، ج 1، ص 468.
- 170- مجموعه ورام، ص 49.
- 171- ثواب الاعمال، ص 27.
- 172- ثواب الاعمال، ص 27.
- 173- ثواب الاعمال، ص 25.
- 174- رياض الصالحين، ص 533.
- 175- ارشاد القلوب ديلمى، ص 85.
- 176- مجموعه ورام، ج 2 و ص 187.
- 177- اصول کافی، ج 6، ص 123.
- 178- مصباح المجتهد، شيخ الطائفة (قدس سره)، ص 678.
- 179- اصول کافی، ج 6، ص 103.
- 180- ثواب الاعمال، ص 351.
- 181- تفسير صافى، چاپ قديم، ص 361.
- 182- صحيح بخارى، ج 7، ص 84.
- 183- امالى صدوق، ص 579.
- 184- محجبه البيضاء، ج 2، ص 348.
- 185- محجة البيضاء، ج 2، ص 348.
- 186- محجبه البيضاء، ص 27.
- 187- اصول کافی، ج 6، ص 207.
- 188- اصول کافی، ص 121.
- 189- ثواب الاعمال، ص 221.
- 190- اصول کافی، ج 6، ص 163.
- 191- اصول کافی، ج 6، ص 163.
- 192- اميد درماندگان، ج 2، ص 51.
- 193- اصول کافی، ج 6، ص 163.

- 194- اصول كافي، ص 161.
- 195- بحار الانوار، ج 95، ص 279.
- 196- اصول كافي، ج 6، ص 277.
- 197- بحار الانوار، ج 95، ص 67.
- 198- ثواب الاعمال، ص 349.
- 199- مستدرک الوسائل، ج 1، ص 396.
- 200- فرهنگ جامع امام حسين، ص 578.
- 201- كنز العمال، ج 1، ص 544.
- 202- ثواب الاعمال، ص 349.
- 203- مستدرک الوسائل، ج 1، ص 395.
- 204- مستدرک الوسائل، ج 1، ص 396.
- 205- مستدرک الوسائل، ج 1، ص 396.
- 206- اصول كافي، ج 6، ص 195.
- 207- مستدرک الوسائل، ج 1، ص 396.
- 208- اصول كافي، ج 6، ص 311.
- 209- اصول كافي، ج 6، ص 249.
- 210- سفينة البحار، ج 1، ص 661.
- 211- اصول كافي، ج 6، ص 193.
- 212- اصول كافي، ص 187.
- 213- زينب كبرى، فيض الاسلام، ص 222.
- 214- معاني الاخبار، ص 32.
- 215- ستاره درخشان شام، ص 143.
- 216- مفاتيح الجنان، ص 1070.
- 217- تحف العقول، ص 182.
- 218- ثواب الاعمال، ص 349.
- 219- اصول كافي، ج 6، ص 227.
- 220- بحار الانوار، ج 5، ص 249.
- 221- اميد در ماندگان، ج 2، ص 48 و 49.

- 222- داروخانه معنوی، ص 48.
- 223- داروخانه معنوی، ص 78.
- 224- امید درماندگان، ج 2، ص 223 و 234.
- 225- داروخانه معنوی، ص 80.
- 226- بحارالانوار، ج 995، ص 138
- 227- اصول کافی، ج 6، ص 167.
- 228- بحارالانوار، ج 95، ص 50
- 229- ثواب الاعمال، ص 341 و 342.
- 230- اصول کافی، ج 6، ص 193.
- 231- ثواب الاعمال، ص 23
- 232- ثواب الاعمال، ص 387.
- 233- اصول کافی، ج 6، ص 117.
- 234- اصول کافی، ج 6، ص 118.
- 235- سوره محمد، آیه 22.
- 236- اصول کافی، ج 6، ص 153.
- 237- اصول کافی، ج 6، ص 167.
- 238- ثواب الاعمال، ص 355.
- 239- اصول کافی، ج 6، ص 119.
- 240- ثواب الاعمال، ص 367.
- 241- ثواب الاعمال، ص 363.
- 242- مصباح المجتهد شیخ الطائفه (قدس سره)، ص 678.
- 243- ثواب الاعمال، ص 357.
- 244- ثواب الاعمال، ص 355.
- 245- اصول کافی، ج 6، ص 217 و 215.
- 246- اجساد جاویدان، ص 124.
- 247- مستدرک الوسائل، ج 1، ص 343.
- 248- مصابیح الدجی، ص 1029.
- 249- لثالی الاخبار، ج 1، ص 208.

- 250- قول ثابت، ص 41.
- 251- لثالی الاخبار، ج 3، ص 357.
- 252- ثواب الاعمال، ص 223.
- 253- مصابیح الدجی، ص 1011.
- 254- سورہ اعراف، آیہ 54.
- 255- ثواب الاعمال، ص 83.
- 256- ثواب الاعمال، ص 73.
- 257- اصول کافی، ج 6، ص 207.
- 258- ثواب الاعمال، ص 223.
- 259- مصابیح الدجی، ص 1012 پ
- 260- اصول کافی، ج 6، ص 311
- 261- فروع کافی، ج 4، ص 283
- 262- مکارم الاخلاق، ص 245
- 263- مکارم الاخلاق، ص 254
- 264- طرائف الحکم، ج 2، ص 21
- 265- سورہ احزاب، آیہ 56
- 266- کنز العمال، ج 1، ص 488
- 267- المیزان، ج 1، ص 389
- 268- مسند احمد، ج 6، ص 18
- 269- آثار الصادقین، ج 11، ص 210
- 270- اصول کافی، ج 6، ص 91
- 271- بحار الانوار، ج 94، ص 58.
- 272- سفینہ البحار، ج 2، ص 49.
- 273- اصول کافی، ج 6، ص 91
- 274- ثواب الاعمال، ص 75.
- 275- مستدرک الوسائل، ج 1، ص 424.
- 276- مصابیح الدجی، ص 418.
- 277- ثواب الاعمال، ص 335.

- 278- مستدرک الوسائل، ج 1، ص 390.
- 279- جلاء الافهام، ابن قيم، ص 238.
- 280- سفينه البحار، ج 2، ص 50.
- 281- اصول كافي، ج 6، ص 107.
- 282- ثواب الاعمال، ص 341.
- 283- ثواب الاعمال، ص 333.
- 284- ثواب الاعمال، ص 334.
- 285- ثواب الاعمال، ص 23.
- 286- اصول كافي، ج 6، ص 83.
- 287- اصول كافي، ج 6، ص 67.
- 288- اصول كافي، ج 6، ص 81.
- 289- اصول كافي، ج 6، ص 63.
- 290- اصول كافي، ج 6، ص 89.
- 291- اصول كافي، ج 6، ص 81.
- 292- آثار الصادقين، ج 11، ص 211.
- 293- اصول كافي، ج 6، ص 85.
- 294- مستدرک، ج 6، ص 390.
- 295- آثار الصادقين، ج 11، ص 212.
- 296- آثار الصادقين، ج 11، ص 212.
- 297- آثار الصادقين، ج 11، ص 212.
- 298- آثار الصادقين، ج 11، ص 212.
- 299- آثار الصادقين، ج 11، ص 216.
- 300- مستدرک الوسائل، ج 1، ص 389.
- 301- آثار الصادقين، ج 11، ص 213.
- 302- وسائل الشيعه، ج 4، ص 28.
- 303- مرآة العقول، ج 12، ص 96.
- 304- جلاء الافهام، ص 245.
- 305- ثواب الاعمال، ص 341.

- 306- کنز العمال، ج 1، ص 2243.
- 307- سنن ابوداود، ج 2، ص 77، حدیث 1480.
- 308- ثواب الاعمال، ص 187.
- 309- مستدرک الوسائل، ج 1، ص 371.
- 310- آثار الصادقین، ج 11، ص 211.
- 311- سوره انبیاء، آیه 87.
- 312- سوره انبیاء، آیه 87.
- 313- سوره صافات، آیه 143.
- 314- تفسیر نمونه، ج 13، ص 484.
- 315- تفسیر نمونه، ج 13، ص 485.
- 316- تفسیر نمونه، ج 14، ص 449.
- 317- اصول کافی، ج 6، ص 10.
- 318- خصال شیخ صدوق، ص 218.
- 319- قوارع القرآن، ص 67.
- 320- تفسیر نمونه، ج 13، ص 489.
- 321- تفسیر نمونه، ج 13، ص 490.
- 322- علل الشرایع، ص 77.
- 323- مجله حوزه علمیه، شماره 4، ص 68.
- 324- سیمای فرزندگان، ص 234.
- 325- بحار الانوار، ج 95، ص 10.
- 326- همراه با فرزندگان، ص 273.
- 327- سفینه البحار، ج 1، ص 661.
- 328- اصول کافی، ج 6، ص 225.
- 329- اصول کافی، ج 6، ص 233.
- 330- اصول کافی، ج 6، ص 245.
- 331- ثواب الاعمال، ص 413.
- 332- وسائل الشیعه، ج 7، ص 225.
- 333- اصول کافی، ج 6، ص 265.

- 334- اصول کافی، ج 6، ص 201.
- 335- اصول کافی، ج 6، ص 197.
- 336- ثواب الاعمال، ص 357.
- 337- اصول کافی، ج 6، ص 161.
- 338- اصول کافی، ج 6، ص 199.
- 339- اصول کافی، ج 6، ص 211.
- 340- اصول کافی، ج 6، ص 159.
- 341- اصول کافی، ج 6، ص 161.
- 342- اصول کافی، ج 6، ص 269.
- 343- اصول کافی، ج 6، ص 159.
- 344- اصول کافی، ج 6، ص 157.
- 345- رياض الصالحين، ص 67.
- 346- اصول کافی، ج 6، ص 215.
- 347- ثواب الاعمال، ص 57.
- 348- اصول کافی، ج 6، ص 261.
- 349- ثواب الاعمال، ص 57.
- 350- ثواب الاعمال، ص 69.
- 351- تفسير فخر العرفان، ج 1، ص 44.
- 352- اصول کافی، ج 6، ص 251.
- 353- اصول کافی، ج 6، ص 211.
- 354- خودسازی، ابراهيم اميني، ص 233.
- 355- ثواب الاعمال، ص 21 و 19.
- 356- روضه المتقين، ص 138.
- 357- خودسازی، ابراهيم اميني، ص 223.
- 358- همراه با فرزندگان، ص 272.
- 359- بهترين پناهگاه، ص 120.
- 360- وسائل الشيعه، ج 8، ص 280، روايت 10.
- 361- مكارم الاخلاق، ص 247.

- 362- مكارم الاخلاق، ص 248.
- 363- مكارم الاخلاق، ص 246.
- 364- مكارم الاخلاق، ص 259.
- 365- بحار الانوار، ج 95، ص 64.
- 366- بحار الانوار، ج 76، ص 280.
- 367- بحار الانوار، ج 95، ص 295.
- 368- اميد درماندگان، ج 2، ص 62.
- 369- بحار الانوار، ج 95، ص 16.
- 370- اميد درماندگان، ص 47.
- 371- بحار الانوار، ج 95، ص 16.
- 372- بحار الانوار، ج 90، ص 12.
- 373- اميد درماندگان، ج 2، ص 54.
- 374- اميد درماندگان، ج 2، ص 55 و 56.
- 375- داروخانه معنوی، ص 57.
- 376- بحار الانوار، ج 95، ص 283.
- 377- اميد درماندگان، ج 2، ص 95.
- 378- اميد درماندگان، ج 2، ص 110 و 111.
- 379- بحار الانوار، ج 95، ص 86.
- 380- بحار الانوار، ج 95، ص 93.
- 381- بحار الانوار، ج 95، ص 112.
- 382- اميد درماندگان، ج 2، ص 211.
- 383- اميد درماندگان، ص 212.
- 384- اميد درماندگان، ج 2، ص 217 و 218.
- 385- اميد درماندگان، ص 221.
- 386- بحار الانوار، ج 95، ص 284.
- 387- اميد درماندگان، ج 2، ص 220.
- 388- مفاتيح الجنان، ص 1144.
- 389- شخصيت ابوالفضل، عطايي خراساني، ص 102.

- 390- هديه معصوميه، ص 101.
- 391- چهره درخشان ابوالفضل العباس عليه السلام، ص 419.
- 392- اصول كافي، ج 2، ص 568.
- 393- ادعيه و ختومات، ص 267 و 268.
- 394- اصول كافي، ج 2، ص 568، باب الدعا للعلل و الامراض.
- 395- ادعيه و ختومات، ص 198.
- 396- بحار الانوار، ج 43، ص 339.
- 397- هديه معصوميه، ص 188-191.
- 398- ادعيه و ختومات، ص 354 و 355.
- 399- ادعيه و ختومات، ص 207 و 208.
- 400- ادعيه و ختومات، ص 330 و 331.
- 401- ادعيه و ختومات، ص 331 و 332.
- 402- ادعيه و ختومات، ص 452 و 453.
- 403- اصول كافي، ج 6، ص 347.
- 404- بحار الانوار، ج 86، ص 52 و 53.
- 405- ادعيه و ختومات، ص 172.
- 406- ادعيه و ختومات، ص 173.
- 407- ادعيه و ختومات، ص 174.

فهرست مطالب

2	پیشگفتار.....
5	1. اهمیت ذکر گفتن.....
5	1. زیاد به یاد خدا بودن.....
5	2. محبوب خداوند.....
5	3. نحوه به یاد خدا بودن.....
5	4. یاد خدا در همه حال.....
6	5. به یاد خدا باشید.....
6	6. برترین ذکر.....
6	7. اسرار یاد خدا.....
6	8. داروی بیماریهای روحی.....
6	9. یاد خدا هنگام غذا خوردن.....
7	10. پشتوانه ایمان.....
7	11. شیوه مؤمن.....
7	12. ذاکر خدا.....
7	13. زبان مشغول ذکر خدا.....
7	14. سرگرم شدن به ذکر الهی.....
7	15. کلید انس با خدا.....
7	16. لذت با یاد خدا.....
7	17. صلاح قلب.....
8	18. یاد خدا.....
8	19. مأنوس با ذکر خدا.....

20. نور ایمان 8
21. شیوه پارسایان 8
22. غذای جانها 8
23. بهترین اهل مسجد 8
24. ذکر خدا حدی ندارد 9
25. حدی برای ذکر گفتن نیست 9
26. نشانه شیعیان 9
27. ذکر در نهان 9
28. یاد خدا با حالات زاری 10
29. همنشین با خدا 10
30. یاد خدا 10
31. زمره عاقلان 11
32. همنشین خدا 11
33. یاد خدا در شبانه روز 11
34. یاد خدا در پنهانی 11
35. خدا را فراموش کردن 11
36. انواع ذکر 12
2. آثار ذکر گفتن 13
37. ذکر الهی سبب آرامش دل 13
38. زیاد یاد خدا بودن 13
39. ذکر خدا عامل رستگاری و نجات 13
40. یاد خدا مایه بیداری دلها 13
41. هنگام مردن یاد خداوند 13
42. تأثیر ذکر گفتن در بازار 14

43. روشنی سینه ها 14
44. روشنی عقل و زنده شدن دل 14
45. موجب شرح صدر 14
46. ماءوا در بهشت 14
47. روشنی سینه ها و عقل 15
48. کار گشایی 15
49. راندن شیطان 15
50. دوری از دوزخ 15
51. نورانی شدن دل 15
52. شفای دل 15
53. نجات از ترس 15
54. خیر دنیا و آخرت 16
55. آثار ذکر در خانه 16
56. نجات از عذاب الهی 16
57. در بهشت برین 16
58. نامه عمل نورانی 17
59. آثار یاد خدا در همه حال 17
60. محافظت از شر شیطان 17
61. زنده بودن دلها 17
62. آثار ترک ذکر الهی 17
63. بصیرت در کارها 18
64. محبوب پیش مردم 18
65. دائما یاد خدا بودن 18
66. زیانکاران 18

67. حسرت در قیامت 18
3. ذکر بسم الله الرحمن الرحيم 19
68. عوامل فلاح و رستگاری 19
69. نجات از شعله های نوزده گانه آتش 19
70. آغاز هر کار با نام خدا 19
71. جواز بهشت 19
72. اسم اعظم خداوند 19
73. معنی بسم 20
74. تفسیر بسم الله 20
75. ترک نام خدا 20
76. نشانه های مؤمن 20
77. گریز شیطان 21
78. بزرگترین آیه کتاب خدا 21
79. بسم الله هنگام نامه نوشتن 21
80. طرز نگارش بسم الله 21
81. گفتن بسم الله در همه امور 22
82. شروع هر سوره با بسم الله 22
83. برخاستن از خواب، سر موقع 22
84. هنگام ورود به مستراح 22
85. هم غذا شدن شیطان 22
86. نام خدا هنگام وضو 23
87. هنگام خواب 23
88. هنگام سوار شدن 23
89. قبل و بعد از غذا 23

90. محافظت فرشتگان 24
91. آفت ترک بسم الله هنگام سواری 24
92. ذکر فاطمه زهرا علیها السلام 24
93. ذکری برای بهبودی تب 25
4. ذکر لا اله الا الله 27
94. ثواب لا اله الا الله 27
95. فقط خداوند شایسته پرستش است 27
96. تجلی لا اله الا الله در بهشت 27
97. شیوه امام باقر علیه السلام 27
98. لا اله الا الله از روی خلوص 28
99. بهترین عبادت 29
100. تلقین به مردگان 29
101. سنگینی لا اله الا الله 29
102. پاک کننده گناهان 30
103. لا اله الا الله هم وزنی ندارد 30
104. ثواب زیاد لا اله الا الله 30
105. عظمت لا اله الا الله 30
106. پاک شدن گناهان 30
107. محبوب بودن ذکر لا اله الا الله نزد خدا 31
108. ثواب گفتن صد بار لا اله الا الله 31
109. صد بار هنگام خواب 31
110. ثواب گفتن لا اله الا الله با اخلاص 31
111. لا اله الا الله کلید بهشت 31
112. تاثیر ذکر لا اله الا الله همراه با خلوص 32

113. تاثیر ذکر لا اله الا الله با صدای بلند 32
114. دژ محکم الهی 32
115. تهلیل و استغفار، بهترین عبادت 32
116. بهترین ذکر نزد خداوند 33
117. ثواب پذیرفته شدن گواهی با لا اله الا الله 33
118. برترین ذکر 33
119. برترین مردم 34
120. تأثیر آخرین کلام 34
121. کلید آسمان 34
122. گفتن لا اله الا الله بدون تعجب 34
123. تلقین لا اله الا الله بر میت 34
124. آثار گفتن لا اله الا الله به هنگام مصیبت 34
125. سی بار ذکر در هر روز 35
126. برترین ذکر و بالاترین شکر 35
127. واجب شدن بهشت 35
128. بهای بهشت 35
129. کوبیدن در بهشت 35
130. پاداش در دنیا و آخرت 36
131. توانگری و نجات از وحشت قبر 36
5. ذکر سبحان الله 37
132. نامی از نامهای خدا 37
133. ثواب تسبیح بدون تعجب 37
134. ریزش گناهان 37
135. پاداش گوینده سبحان الله 37

136. پاداش در بهشت 38
137. ترازوی اعمال 38
138. ذکر پیامبر ﷺ قبل از رحلت 38
139. شیوه امام علی علیه السلام 38
140. هزار حسنه در روز 39
141. رفع هفتاد گرفتاری 39
142. بی نیازی در دنیا 39
143. عوامل سنگینی ترازوی اعمال 39
144. هنگام پایین آمدن 40
145. ثواب گفتن صد بار سبحان الله 40
146. درختی در بهشت 40
147. کلام محبوب در پیشگاه حق تعالی 41
148. سه هزار حسنه 41
149. محبوب ترین کلام نزد خداوند 41
150. سبحان الله با تسبیح تربت 41
151. محبوبترین سخنان نزد خدا 42
152. محبوب نزد خداوند 42
6. ذکر الحمد لله 43
153. ذکر الحمد لله پس از غذا 43
154. شکر روز و شکر شب 43
155. سفارش پیامبر ﷺ به علی علیه السلام 43
156. حد تحمید الهی 43
157. ذکر هنگام خواب 44
158. شکر گذشته و آینده 44

159. سیصد و شصت بار حمد در روز 44
160. ثواب به عهده خداوند 45
161. ذکر هنگام صبح 45
7. ذکر الله اکبر 46
162. گفتن الله اکبر هنگام بالا رفتن 46
163. شیوه رسول خدا ﷺ 46
164. اذکار محبوب 46
8. ذکر تسبیحات اربعه : سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر 47
165. نعمتهای بوستان بهشت 47
166. درختکاری در بهشت 47
167. هر ذکر، نهالی در بهشت 47
168. ذکر باقیات صالحات 47
169. جلوه تسبیحات اربعه در قیامت 48
170. سپری در برابر آتش 48
171. عظمت این ذکر نزد پیامبر ﷺ 49
172. مصالح فرشتگان در بهشت 49
173. تأکید خداوند به گفتن این ذکر 49
174. برای هر تسبیح ده درخت در بهشت 50
175. ذکر با تربت امام حسین علیهِ السلام 50
9. ذکر تسبیحات فاطمه زهرا علیها السلام 51
176. ریشه این تسبیح در قرآن 51
177. تسبیحات بعد از نماز 51
178. ذکر کثیر 51
179. هدیه پیامبر به فاطمه زهرا علیها السلام 51

180. تعلیم تسبیح به فرزندان 52
181. محبوب تر از هزار رکعت نماز 52
182. بهترین تسبیح 52
183. تسبیحات و برابری با برترین اعمال 52
184. آثار تسبیح و تحمید و تهلیل در قیامت 53
185. تسبیحات در کلام علی علیه السلام 53
186. تسبیح هنگام خواب 54
187. تسبیحات در ترازوی اعمال 54
10. ذکر «یاالله» و «یارب» 55
188. راه استجاب دعا 55
189. ذکر هنگام بیماری 55
190. بر آورده شدن حاجت 55
191. ذکر بعد از نماز ظهر 55
192. لبیک از جانب خداوند 55
193. تأثیر ده بار یا الله گفتن 56
194. ذکری بهتر از دنیا و آخرت 56
195. رفع اندوه 56
196. ذکری برای رفع مریضی 57
11. ذکر لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم 58
197. دفع بلا و رفع غم و غصه 58
198. تأخیر زمان مرگ 58
199. ذکر سر بریده امام حسین علیه السلام 58
200. گنجی از بهشت 58
201. دور شدن هفتاد بلا 58

202. رفع درد و اندوه 59
203. شفای هفتاد و دو نوع درد 59
204. هرگاه اندوهگین شدی 59
205. داروی نود و نه بیماری 59
206. رفع شدن بلا یا 60
207. مرتفع شدن انواع بلیات 60
208. توصیه پیامبر به علی علیه السلام 60
209. درمان بیماری و نداری 60
210. صد بار بعد از نماز صبح 61
211. هفت بار بعد از نماز صبح و مغرب 61
212. دفع انواع بیماریها 62
213. زمزمه امام حسین علیه السلام 62
214. سفارش به این ذکر الهی 62
215. ذکر سر مقدس اباعبدالله علیه السلام 62
216. رفع هم و غم 63
217. سفارش علی علیه السلام به کمیل 63
218. ذکر هنگام بیرون آمدن از خانه 63
219. خروج از خانه 64
220. برای رفع فقر 64
221. ذکر بعد از نماز صبح و مغرب 64
222. توسل به امام جواد علیه السلام 64
223. ذکر برای رفتن حج 65
224. دوری شیطان 65
225. رفع گرفتاری 65

226. رفع وسوسه شیطان 65
227. دفع هفتاد بلا 66
228. درمان دردها 66
229. ذکرهای موثر در دنیا و آخرت 66
230. ذکر بامدادان 67
231. برطرف شدن حاجات 67
232. ذکر هنگام سفر 67
233. نوشتن ذکر بر روی انگشتر 68
12. ذکر استغفر الله ربی و اتوب الیه 69
234. ریزش گناهان 69
235. بیست و پنج بار استغفار 69
236. استغفار بهترین عبادت 69
237. استغفار بعد از نماز واجب 69
238. ثواب استغفار 70
239. هفتاد بار استغفار در روز 70
240. استغفار در نماز وتر 70
241. کلید آمرزش گناهان کبیره 70
242. استغفار با تربت امام حسین علیه السلام 71
243. اقرار به گناهان 71
244. استغفار در هر روز از ماه شعبان 71
13. ذکر آیه الكرسی 73
245. آیه الكرسی (سوره بقره، آیات 255 تا 257) 73
246. هنگام خواب 74
247. نورانیت در قبر 74

248. آية الكرسي بعد از نماز و وقت خواب 74
249. قبولی نماز 75
250. ثواب آية الكرسي بعد از وضو 75
251. خروج از منزل 75
252. رحمت الهی 75
253. دفع آفت از مال و جان 76
254. حفاظت از گزندها 76
255. كفاره گناهان 76
256. آية الكرسي در نماز مستحبی 76
257. ذکر رسول خدا ﷺ در بستر 76
258. مانع بیماری 77
259. دوری از بلاها و گناهان 77
260. آية الكرسي در تنهایی 77
261. آغاز سفر با آية الكرسي 77
262. هنگام عزیمت به سفر 77
263. دعای بعد از آية الكرسي 78
264. ذکر برای رفع همّ و غم 78
14. ذکر صلوات «اللهم صل علی محمد و آل محمد» 79
265. درود خدا و فرشتگان 79
266. فرشتگان می بینند 79
267. معنای درود فرشتگان 79
268. صلوات بعد از نماز 79
269. صلوات در تشهد نماز 80
270. ترک صلوات و دوزخ 80

271. حفاظت از آتش دوزخ 80
272. درک امام قائم (عج) 80
273. محرومیت از بهشت 81
274. صلوات در رکوع و سجود 81
275. صلوات بین نماز ظهر و عصر 81
276. نوری در قبر و بهشت 81
277. صد حسنه و هزار حسنه 81
278. مانع آتش دوزخ 82
279. همراهی فرشتگان در صلوات 82
280. پاداش صلوات 82
281. موجب رسیدن به حاجت 82
282. نحوه فرستادن صلوات 82
283. صلوات هنگام ورود به خانه 83
284. سنگینی صلوات در قیامت 83
285. ثبث حسنه بسیار 83
286. مشمول صلوات خدا و فرشتگان 83
287. طلب حاجت بعد از صلوات 84
288. رمز محبوبیت دعا 84
289. شرط استجاب دعا 84
290. طلب حاجت با فرستادن صلوات 84
291. کفایت دنیا و آخرت 85
292. دعای بدون صلوات 85
293. سزاوارترین مردم 85
294. برآورده شدن صد حاجت 85

295. ثواب یک بار صلوات 85
296. بخیل کیست؟ 86
297. رسیدن صلوات به پیامبر 86
298. رضایت خدای تعالی 86
299. بدبخت کیست؟ 86
300. عامل رفع نفاق 86
301. ثواب صلوات روز جمعه 86
302. صلوات همراه با اشتیاق 87
303. هزار بار صلوات 87
304. برترین عمل در قیامت 87
305. عافیت و تندرستی 87
306. عامل خیر و برکت 87
307. صد صلوات و صد حاجت 88
308. ثواب نوشتن صلوات 88
309. رمز استجاب دعا 88
310. صلوات فرشتگان بر امام حسین علیه السلام و زائران 88
311. ثواب سه بار صلوات 88
312. صلوات روز و شب جمعه 89
313. سه عمل برتر 89
15. ذکر یونسیه : لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین 90
314. ذکر حضرت یونس در شکم ماهی 90
315. تسبیح حضرت یونس علیه السلام 90
316. سرگذشت حضرت یونس 90
317. پندار یونس 91

318. صاحب اولاد شد 92
319. اجابت دعا 92
320. نجات از بیماری 92
321. درس سرنوشت 93
322. حقیقت ذکر در جان انسان 94
323. فراغت حال برای ذکر و عبادت 94
324. اذکار امام حسین علیه السلام در دعای عرفه 95
325. مداومت در ذکر یونسیه 96
326. ذکر یونسیه در کلام عارفان 96
327. توصیه بزرگان به ذکر یونسیه 96
328. ذکر بعد از نماز مغرب و عشاء در شب جمعه 97
329. تکرار ذکر در سجده ای طولانی 97
16. سایر اذکار 98
330. اسم خدا 98
331. خارج شدن از منزل 98
332. ذکر بعد از نماز مغرب 98
333. سه بار بعد از نماز مغرب 98
334. محفوظ ماندن راکب و مرکب 99
335. دفع مرض و درد 99
336. ذکر هنگام گرفتاری 99
337. دوری از غفلت زدگان 99
338. دعای قبل از غروب آفتاب 100
339. ثواب سه بار گفتن فسبحان الله 100
340. توجه خداوند به بنده 100

341. سبب خوشبختی 101
342. ذکر هنگام برخاستن از خواب 101
343. چهل و پنج هزار حسنه و محو گناهان 101
344. ذکر در مقابلسلطان 102
345. پاداش ذکر تشهد 102
346. کفاره گناهان روز 102
347. ذکر در هر نماز 103
348. ذکر خواب و بیداری 103
349. راضی کردن بنده در روز قیامت 103
350. رفع وسوسه و آثار دیگر 104
351. ذکر در مقابل فرد غیر مسلمان 104
352. ثواب تکرار اذان 104
353. ذکر غلبه بر دشمنان 105
354. ذکر در سجده 105
355. یازده جمله هنگام خواب 105
356. ذکر برای تحصیل یقین 106
357. ذکر هر روزه 106
358. شیوه اولیای خدا 106
359. سفارش یکی از علما 107
360. ورد زبان 107
361. نشان پیروان علی عَلَيْهِ السَّلَامُ 107
362. ذکر خارج شدن از خانه 107
363. ذکر پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هنگام سوار شدن 108
364. مصونیت از حوادث 108

- 108..... 365. ذکر هنگام سفر
- 108..... 366. ذکر و دعای قبل از سفر
- 109..... 367. ذکر بعد از نماز صبح
- 109..... 368. ذکر هنگام وداع
- 109..... 369. ذکر برای رفع حاجت
- 110..... 370. ذکر هنگام عطسه
- 110..... 371. در کنار مریض
- 111..... 372. درمان دردها
- 111..... 373. ذکر دردمندان
- 111..... 374. نجات از بیماری و فقر
- 112..... 375. ذکر برای رفع مرض
- 112..... 376. ذکر برای درمان درد
- 113..... 377. شفای درد
- 113..... 378. ذکر برای رفع غمها
- 113..... 379. برای شفای تب
- 114..... 380. شفای سر درد
- 114..... 381. شفای چشم
- 114..... 382. ذکر برای درد دندان
- 115..... 383. شفای درد
- 115..... 384. رفع مشکلات روحی و جسمی
- 115..... 385. برطرف کننده غم
- 116..... 386. ذکر برای رفع گرفتاری
- 116..... 387. رفع مشکلات
- 116..... 388. رفع غم و اندوه

- 117.....389. رفع پریشانی
- 117.....390. ذکری برای رفع بلا
- 117.....391. توسل به حضرت عباس علیه السلام
- 118.....392. توسلی دیگر به ابوالفضل العباس علیه السلام
- 118.....393. توسل به امام زمان (عج)
- 118.....394. ذکری برای رفع درد زانو
- 118.....395. ذکر بعد از بیداری برای نماز شب
- 119.....396. ذکری برای رفع وحشت
- 119.....397. ذکر هر روز از ماه رمضان
- 120.....398. مناجات امام رضا بعد از نماز صبح
- 120.....399. ختم اسماء الله الاعظم
- 120.....400. ذکر دهه اول ماه ذی الحجه
- 121.....401. ختم آیه «قل اللهم...»
- 121.....402. ختم انعام و ذکر بعد از آن
- 121.....403. ذکری برای رفع درد پا
- 122.....404. ذکری در سجده
- 122.....405. آثار ذکر بعد از نمازها
- 124.....17. ذکر روزهای هفته
- 124.....406. ذکرهای ایام هفته
- 124.....407. اذکار پرفضیلت در ایام هفته
- 125.....408. گونه دیگر ذکر در ایام هفته
- 126.....پی نوشت ها :
- 141.....فهرست مطالب